Cuma 3 İLKKÂNUN 1937
- 18 inci yıl -
No. 5874
5 KURUŞ

Ulus basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1063
Yazı iş. Müdürü 1062
İdare 1061
Telgraf: Ulus - Ankara

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Bugün 7. incide Ekonomi sayfası
Yarın
16 sayfa ilâve

İstanbul'da büyük bir miting yapıldı

İşte bir İtimad bilânçosu: 90 milyon tasarruf!

Önümüzdeki hafta içinde dokuzuncu yerli malı ve arttırım haftasını kutlayacağız. Dokuz senelik bir itiyadla, gözlerimiz, bankalarımızdaki tasarruf hesablarının son sene rakamına bakacaklar: Daha şimdiden 90 milyon...

1920 de Türkiye halkının bankalardaki tasarruf hesabı yekûnu yalnız bir milyondu. Para biriktirme işimizin yüzde yüz bir inkılâb malı olduğunu anlamak için 1920 den sonraki şu senelere bir bakmak kâfidir:

1920 bir, 1921 iki, 1922 üç, 1924 altı, 1925 sekiz, 1926 on, 1927 on yedi, 1928 yirmi iki, 1929 yirmi yedi, 1930 otuz iki, 1931 otuz sekiz, 1932 otuz dokuz, 1933 altmış dokuz, 1934 altmış sekiz, 1935 yetmiş iki, 1936 seksen dört, 1937 doksan milyon.

Bu doksan milyonun bizim için bir başka değeri daha vardır: Cumhuriyet vatandaşı; müsbet itiyadları arasına bir yeni millîlik daha katmıştır: Tasarruf ahlâkı... Bir bünye değişikliğini ifade eden bu işin pek kolay olmadığını, onu kuranlara ve yapanlara olan şükranımızı da unutmıyarak, itiraf etmek lâzımdır.

Türkiyede tasarruf, bir millî cemiyetin adı arkasından gelmiştir: Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu, 1929 senesi sonlarında paramızın [illegible] teessüs etmişti. Devlet bu radikal tedbirleri, geçici ve günlük zaruretlerin neticesi olarak almamış, bunların, milletin hayatında yer almasını da düşünmüş ve bu vazifeyi kuruma vermişti. Bugün elimizdeki doksan milyon bu işin başarılma derecesi hakkında bir misaldir.

Yeni haftamıza girerken, millî ekonominin iki ana işinin yerli malı kullanma ve para biriktirme davâlarımızın ayrı ayrı olarak bugünkü durumları bize sevinç veriyor: Tasarruf doksan milyonu bulmuştur ve yerli malı, milletin sevgi ve güvenini kazanmıştır. Birincisinde olduğu kadar bu ikincisinde de, Ulusal Arttırma ve Ekonomi Kurumunun, büyük hissesi vardır.

Kurum, bu gayelerine varmak için Türkiyenin her tarafında fahrî olarak çalışan fakat büyük davayı benimsemiş zatlardan mürekkeb şubeler kurdu. Halka yerli mallarımızın çeşidlerini tanıtmak maksadiyle yer yer yerli mallar sergileri tertib etti. Radyo, matbuat, konferanslar vasıtasiyle geniş bir propaganda ve telkin faaliyetine başladı. Ressamlara bu gaye etrafında gayet güzel ve plâkatlar, propaganda levhaları hazırlattı. On bin baskılı bir aylık mecmua neşretti.

Bu sene dokuzuncu defa kutladığımız yerli malı ve arttırım haftası, kurumun tasarruf sahasında, millî seferberliği ilân ettiği yedi gündür. Her sene, tasarruf hayatımızın ve yerli malını sevme ve benimseme savaşımızın kısa bir tarihçesini gözden geçirmek, bilhassa bu haftanın yaklaştığı günlerde, kazanılmış bir mücadelenin hazırlanma zevkini veriyor.

Bir millî kurum ne işler yapabilir? Cumhuriyet ilk kurulduğu zamanlarda millî endüstrinin seviyesi, yerli malı kullanmayı benimsemiş vatandaşlara bile bir külfet yüklemek gibi telâkki ediliyordu. Bugünkü örnek endüstri vasfını alan yerli mallarımızın ileri durumunda, halka, ona bağlanmak ve onu, zamanla değişecek şartlarına rağmen sevmek kanaatini telkin etmesinin büyük hissesi vardır.

1929 dan 1937 ye kadar, yani, ilk yerli malı ve arttırım haftasından dokuzuncu yerli malı ve arttırım haftasına kadar geçen zaman, yerli malı yapana iyi, güzel ve ucuz mal yapmanın mecburiyetini anlatmaya kâfi geldi: Bilhassa bir yurd borcu ve millî ekonominin muvaffak olma borcu olarak... İlk sergi ile bugün, yurdun herhangi bir köşesinde açılan sergi arasındaki büyük fark, dokuz yılın harikulâde eseridir.

Bugün bankalarda tasarruf hesabı olan vatandaşlar arasında kimler vardır? Meslek, yaş, zümre, hayat standardı ve kazancı muhtelif olan ne kadar vatandaş varsa hepsini bir an için hatırlayınız: 90 milyonun sahibleri işte bunlardır.

Tasarrufun, her şeyden evel bir itiyad meselesi olduğunu, millî bankalarımızın defterleri, açık olarak anlatıyor: Tasarruf etmek için çok para kazanmak şart değildir. Tasarruf itiyadına küçük yaşta alışmış olmak lâzımdır. Bugün Türkiye halkının çoğu, kazanamıyacağı seneleri [illegible] Para arttırmayı, para kazanma kadar tabiî sayan milletlerde en çok tasarruf eden zümre, en az kazananlardır. Ulusal Arttırma ve Ekonomi Kurumunun ilk bastırdığı döviz nedir, biliyor musunuz? "Damla damla göl olur.." Bir milyon liradan dokuz senede, doksan milyon yaratan zihniyet işte budur.

(Sonu 8. inci sayfada)

GÜNDELİK

İtimad unsuru

Yeni bir buhran alâmeti, son zamanlarda, cihan ekonomik âlemini kaygılandırmıştır. Bunun sebeblerini tahlil edenler, başlıca âmillerden biri olarak itimad unsurunun sarsılmış olmasını ileri sürmektedirler. Nitekim gerek Amerika'da cumhur reisi Ruzvelt, grek Fransa'da yeni kabine itimadı iade etmek için bütün cehdlerini sarfetmektedirler.

Fakat son sene içinde asıl buhran, enternasyonal politika âleminde görülmüştür. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse, bu buhranı önlemek için barışçı ve nizamcı milletler arasında hakikî bir elbirliğini ve dayanışmayı mümkün kılmayan sebeb, menfaat tezadlarından fazla, menfaati aynı olanlar arasında itimad unsurunun zayıflaması olmuştur. Niçin inkâr etmeli? Bazı rejimlerin her türlü ahidleri bozarak tecavüz ve istilâ davasına kalkışmalarından şikâyet edenler, acaba, yalnız onlara karşı hareket ederken değil, bizzat kendi aralarındaki meseleleri hallderken dürüstlük misali olmuşlar mıdır? Barış nizamına sadık kalan biz türkler, herhangi bir anlaşmazlık olursa, daima alâkalı devletler veya müesseselerle konuşmağı, anlaşmağı ve uzlaşmağı tercih etmişizdir. Nasıl ki son Boğazlar ve Hatay işlerinde hep bu usule sadık kaldık. Bu sadakatimiz, enternasyonal ahidleşmelere itimadımız olduğundandır. Hatay işinin son safhasındaki şikâyetimiz ve endişemiz de, bu itimad hissinin kaybolmasındaki derin umusa'nın tehlikesini görmekliğimizdendir. Biz verilen senedin tatbikini istemekte taassub gösterirken, yalnız bir ahdi değil, enternasyonal bir nizamın esas menfaatini de korumaktayız.

Barış safında bulunan devletler, enternasyonal anlaşmalar ve ahidlere itimad edilmenin aslâ yanlış olmadığını filen göstermeğe mecburdurlar. Millî menfaatlerin müdafaası kadar, mensub olduğumuz sulh cephesinin muhafazası da buna bağlıdır.

Mitinge on binlerce halk gelmişti

Hataydaki manda idaresinin hareketi protesto edildi

Cenevrede Hatay seçimi için Sarre plebisitine benzer bir sistem tatbiki düşünülüyor

Hatay türklüğü gösteriler yaparken

İstanbul, 2 (Telefonla) — Hataylıların istiklâl bayramlarını serbestçe kutlamalarına mani olmağa çalışan memurların bu hareketlerini protesto etmek üzere bugün üniversite gençleri tarafından Beyazıtta büyük bir miting yapılmıştır.

Binlerce üniversitelinin ve on binlerce halkın iştirak ettiği bu muazzam toplantıda, hitabet kürsüsünde birbirini takib eden birçok genç hatibler, hür doğan ve hür yaşayan türk'ün, ne topraklarının sömürge toprağı, ne kendisinin sömürge halkı olmasına tahammül edemiyeceğine bütün bir dünya tarihinin şahid olduğunu, 18 - 20 sene evel çelik göğüslerinden ve yıkılmaz imanlarından başka silahı olmayan türk çocuklarının başbuğ Atatürk'ün irade ve idares altında bütün bir husumet cihanını nasıl yıktıklarını tebarüz ettirdiler ve aynı başbuğun idaresi altında bugün topu ile, tüfeği ile, tayyaresile, asrî teçhizatile var olan türkün neler yaratacağına işa-

(Sonu 8. inci sayfada)

Dış bakanlığımızın teşekkürü

Hatayda yeni rejimin başlaması dolayısile hariciye vekâletine, memleketin dahilinden ve haricinden pek çok tebrik telgrafları gelmektedir. Bunların hepsine ayrı ayrı cevab yetiştirmeğe imkân mevcut olmadığından hariciye vekâleti teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını memur etmiştir. (A.A.)

Atatürk'le Kral Zogu arasında

Arnavutluğun 25 inci yıldönümü münasebetiyle Reisicumhur Atatürk ile Kral Zogu arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Majeste Birinci Zogu
Arnavutlar Kralı
Tirana

Arnavutluk istiklâlinin ilânının 25 inci yıldönümü münasebetiyle, hararetli tebriklerimin ve şahsî saadetleri ile memleketlerinin refahı hakkındaki dileklerimin kabulünü majestelerinden rica ederim.

Ekselans Kemal Atatürk
Reisi Cumhur
Ankara

Bugünkü tarihî yıldönümünde lütfen izhar buyurulan ve Arnavutluk ile Türkiye arasında mevcud ananevî dostluğun benim için yeni bir belge'sini teşkil eden hissiyattan fevkalâde bahtiyarım. Mukadderatı ekselansınız tarafından idare olunan şanlı türk milletine karşı olan derin dostluk hislerime ve şahsî saadetleri hakkındaki dileklerime itimad buyurulmasını rica ederim. (A.A.)

Sivas - Erzurum tahvilleri tamamen satıldı

Ankara, 2 (A.A.) — Maliye vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Dört buçuk milyon liralık dördüncü tertib Sıvas - Erzurum istikrazının suskripsyon'u halkın bu defa da göstermiş olduğu büyük rağbet ve fazlasiyle taleb neticesinde müddetinden evel bugün muvaffakıyetle kapatılmıştır.

Sel felâketleri

Osmaniye ile Mamure arasında

Diyarbakır treni seller yüzünden yoldan çıktı

Şiddetli ve sürekli yağmurların tesiri ile Osmaniye ile Mamure arasında Camus çayı denilen dere taşmış, sular demiryolunun 30 metre uzunluğundaki bir kısmını yalayarak balasları sürüklemiş ve hattı askıda bırakmıştır. Gece yarısı oradan geçmekte olan Adana - Diyarbakır treninin lokomotifi hattan çıkarak suya yuvarlanmıştır. Lokomotifin arkasındaki furgon ile posta vagonu da lokomotifin üstüne düşmüştür. Hâdisede yalnız bir makinist ölmüştür. İki ateşçi ile iki kondoktör ve bir gardöfren hafif surette yaralanmıştır. Yaralıların tedavisi yapılmıştır. Yolculardan ölü ve yaralı yoktur. Tertib edilen diğer bir trenle yolcular yollarına devam etmişlerdir. Sel bu mıntakada hâlâ devam etmektedir. Sel tahribatı tamir edilinceye kadar burada trenler aktarma suretile temin edilecektir. (A.A.)

Elbistanda seylâb

Maraş, 2 (A.A.) — Elbistanda Hurman suyu devamlı yağmurlardan taşmış, Til köyünde bir çok zararlara sebeb olmuştur. Köyde on beş ev yıkılmıştır. Suların götürdüğü eşya ve zahire kıymeti 4630 lira tahmin edilmektedir.

Sular ayrıca, iki yüz dönümlük ekili bir arazi parçasını da kaplamıştır.

Çankırı'da kar

Çankırı, 2 (A.A.) — Vilâyetin her tarafına kar yağmıştır.

Çin tayyareleri Şanghay'a bir akın yapmışlardır. Japonlar Nankin'e doğru ilerlediklerini bildirmektedirler. Nankinde bir hava harbı olmuştur. Yukarda Nankin'in bombardımandan sonraki halini görüyorsunuz. Tafsilât üçüncü sayfadadır.

"Kemal" "Atatürk" "Modern" "Romulus"

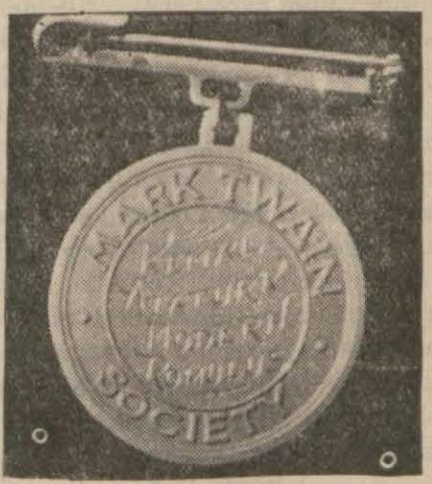

Mark Twain cemiyetinin madalyası

Cumhur Reisi Atatürk beynelmilel Mark Twain cemiyeti namına Amerikadan kendilerine takdim olunan bir madalyayı kabul buyurmuşlardır. Altın olan madalyanın bir yüzünde Mark Twain'in kabartma res-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Terimler hakkında

Dün gazetemizde neşretmeğe başladığımız Matematik terimlerinde bir yanlışlık olmuştur. Meselâ 10 uncu sayfada 1 inci sütundaki Koeficiyant kelimesi "Kafçıtan" olacaktı.

Bu türlü yanlışlar olmamak için doğrudan doğruya Dil Cemiyetinden tashihli nüshayı aldığımızda terimler listesinin neşrine devam edeceğiz.

Fıkra

Güzel zarf iyi mazruf

Büyük şehir caddelerinin vitrinlerinde görebildiğiniz kadar zarif bir paket ve daha şık örme bir kutu: Birinin içinde İzmir üzümü, ötekinde İzmir inciri var. Böyle hazırlanıp arzedildiği vakit, mal, şarklı olmaktan çıkıyor. Bir memleketin iyi cins üzüm veya incir yetiştirmesi kâfi gelmez: Ağız ve midelerini düşünen insanlara emniyet verecek bir tarzda, ve gözleri hazlandıracak bir şekilde hazırlanmalıdırlar. Kalite işporta içinde sefil olur.

Tariş'in paket ve kutularının bir hususiyeti de, birinciden sonuncuya kadar aynı nefislikte, çürüksüz, sakatsız üzüm ve incir bulacağınızdan emin olmanızdır.

Fakat artık bu paket ve kutuları, bir, "y a b a n c ı y a m a h s u s" damgası olmaktan çıkarmalıyız: Türk evi dahi, yalnız misafiri değil, kendisi ve çocukları için üzüm ve incirin temizlik ve ijiyen şartlarına göre hazırlanmış olup olmadığına dikkat etmelidir.

Geçen günkü "zarf ve mazruf" fıkrasından sonra, millî bir müessesemizin iki türk mahsulünü kıymetlendiren bu eserine tesadüf etmekten derin bir zevk duymamak mümkün mü?

Ve henüz bayram âdetini muhafaza edenler, ziyaretçilerine bunlardan daha iyi ne ikram edebilirler? - Fatay

(İÇTEN, DIŞTAN)

Kültür ve imar

Gene iç ve dış mevzuundayız. Varlığın bu iki cephesini fertten millete intikal ettirelim. Bir milletin iç mükemmelliği kültüründe, dış mükemmelliği mamurluğunda görülür. İçi, dışını beslemiyen bu ülkede bayındırlık olamaz. Üç beş eser yapılmış olsa bile altı gelmez; muvakkattir, ölür, gider. Tanzimat devrinin meselâ cam fabrikasından kalma bardaklar, sürahiler bugün müzelerin dolaplarına girmiştir; en eski zamanların âvanisi gibi nadir bulunur eşyadan sayılır, o kadar. O çeşmi bülbüller, o kesme kristaller, hakikatte ölüdürler. Hattâ doğdukları zaman ölmüşler, daha doğrusu ölü doğmuşlardır.

Niçin?

Çünkü, bu cam eşyayı yapacak ve kullanacak insanları, onlardan zevk alacak ve fayda bulacak tarzda yetiştirmek için sistemli ve canlı bir şekilde çalışılmış değildi. Cam fabrikası bir misâl ve bir remizdir. Bunu her şeye tatbik edebilirsiniz. Tanzimat devrinin imar faaliyeti, kışla, saray, köşk vesaire, sırf dışta kalmış işlerdi. Devletin bunları yapmağa muktedir olmıyan iktısadî bünyesine yüzlerce milyon ağırlığında borç yükleterek birgün istiklâlini bile kaybetme bahasına yapılmış şeylerdi. Uydurma idi. Zorlama ile vücuda getirilmiş eser kırıntılarıydı.

Bilmem hangi (Kasrı şehriyari) nin mermer sütunları, mevcut ağırlık vahidi kıyasilerile ölçülemez bir baskı ile kim bilir kaç bin türkün sırtını çökertmiş ve ezmişti? Vatan toprakları üzerinde imar namına yapılmış bu hamakat âbideleri, kim bilir ne kadar vatan çocuğunun yiyeceğinden, yani hayatından kesilerek ödendi? Böyle oldu. Çünkü tanzimatçılar yalnız, şekilde kaldılar, esasa gidemediler. Onu, onun ehemiyetini göremediler. Eğer görmüş olsalar, milletin iç tekâmülüne lüzumu nisbetinde hizmet edebilseler ve ileri yıllara büyük nisbette bir ümmilik devretmeselerdi hiç değilse yüz sene daha ileride olurduk.

Ancak cumhuriyettir ki, bu büyük hakikate iki muvazi çizgi üzerinden gitmenin lüzumunu bir prensip haline koydu. Çizginin biri kültür, öbürü imar. Bu çift rayın herhangi bir noktasındaki muvaziliği bozmağa gelmiyeceği yeni anlaşılabildi. Esasen imar, teknik demektir. Teknik ise bilgi ve melekedir. Bilmeyen ve işlemiyen fertlerle tekniğe dayanan bir imar çalışmasına imkân olabilir mi?

Bunun içindir ki Kemalizm sistemi içinde kültür davâsı, ana davâdır. Her şey gibi imar da ondan doğuyor ve onunla yaşıyacaktır.

Hasan - Âli YÜCEL

B. Şükrü Kaya İstanbulda

İstanbul, 2 (Telefonla) — İç işler bakanı ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya İstanbula gelmiş ve Haydarpaşada vali muavini, Emniyet müdürü ve dostları tarafından karşılanmıştır.

İstanbula giden bakanlarımız

Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Finans Bakanı B. Fuad Ağralı bayramı geçirmek üzere dün akşam İstanbula gitmişlerdir.

Vergi kanunlarında yapılacak tadiller

Finans Bakanı B. Fuad Ağralının reisliğinde toplanarak vergi kanunlarında yapılacak değişikliklerin mevzuu üzerinde çalışan komisyon işini bitirmiştir. Komisyon hazırladığı esasları birer direktif halinde alâkalı dairelere tebliğ etmiştir. Finans daireleri kendi dairelerini alâkalandıran muhtelif vergi kanunları üzerindeki çalışmalarına başlamışlardır.

Küçük İç Haberler

[*İstanbul, 2 Telefonla:*]

×**Tiftik satışı** — Son on günde 1027 balye tiftik satılmıştır.

×**Zeytin yağlar** — Yeni mahsul zeytin yağlar piyasaya gelmeğe başdı.

×**Trakyada tenzilâtlı tarife** — Edirne asfalt yolunun açılmasından sonra kamyon nakliyatı, bilhassa asfalt yolun geçtiği yerlerde çok inkişaf ettiği için, 9 uncu işletme müfettişliği tenzilâtlı bir tarifenin tatbiki için devlet demiryolları umum müdürlüğüne müracaat etmiştir.

×**Karaburundaki fener** — İzmirde Karaburunda yapılmakta olan deniz fenerinin inşaatının bittiği haber verilmektedir.

×**İstanbulda hayvan mezarlığı** — İstanbulda bir hayvan mezarlığı yapılmasına karar verilmiştir. Mezarlığın Şişli ile Kâğıdhane arasında yapılması muhtemeldir.

×**Çemberlitaş meydanı** — Çemberlitaş etrafında istimlâk muamelesi bugün başladı. İstimlâk bir ay içinde bitirilecek ve meydanın açılmasına başlanılacaktır.

×**Seyhan emniyet müfettişliği** — Seyhan emniyet müfettişliğine jandarma ön yüzbaşılığından müstafî B. Şevket tayin edilmiştir.

×**Bursa belediye reisliği** — Bursa belediye reisliğine seçilen B. Neşetin bu seçimi yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Adliyede terfiler

Adliye bakanlığı, yeniden bir tayin ve terfi kararnamesi hazırlamaktadır. Bu kararname projesile 116 hâkim ve müddei umumî tayin ve terfi edilmektedir.

Ayakta tedavi edileceklerden ücret alınmıyacak

İstanbul, 2 (Telefonla) — Belediye gelirini çoğaltmak maksadiyle hastahanelerde ayakta tedavi göreceklerden ücret alınması hakkındaki tarifenin talimatnamesinin dahiliye vekâleti tarafından reddedildiği haber verilmektedir.

Hâkimlere tahkir edici sözler söyliyen adam

İstanbul, 2 (Telefonla) — Galib adında biri evelki gün müddei umumîlikte hâkimler heyetine karşı tahkir edici sözler söylediği için hakkında takibat yapılmış, hacir altında bulunduğu anlaşılarak, umumî hükümler dairesinde muhakemesi yapılmak üzere serbest bırakılmıştı.

Galib bugün de adliyeye gelmiş ve hakaretini tekrar etmiştir. Hakkında yeniden zabıt tutulmuştur.

Finansta yeni tayinler

Açıktan Bekir Sıtkı Çankırı hazine avukatlığına, Fehmi Zonguldak hazine avukatlığına, Derviş Büdce genel direktörlüğü namzedliğine, Ahmed Refik Sağlık bakanlığı muhasebesi daktiloluğuna, Niyazi büdce genel direktörlüğü daktiloluğuna, Mustafa merkez muhasebeciliği mümeyyizliğine, Necati Celâl D. D. Y. işletme muhasebe memurluğuna Burhaneddin, Mehmed Ali. Mehmed D.D.Y. muhasebesi masa şefliklerine, Konya Ziraat bankası memuru Baki hukuk müşavirliği memurluğuna, muntazam borçlardan Sabahattin Maliye muhasebesi memurluğuna, büdceden Refik ikinci mümeyyizliğe, gümrük muhasebesi tetkik memur vekili Mazhar aynı muhasebe tetkik memurluğuna, İç bakanlık muhasebe direktörü İbrahim terfian aynı muhasebe direktörlüğüne, büdceden Faik ikinci mümeyyizliğe, varidattan İskender muhasebat genel direktörlüğü direktör muavinliğine, hususi kalem daktilosu Sadık muhasebei umumiye memurluğuna tayin edilmişlerdir.

Navlun ücretleri

İstanbul, 2 (Telefonla) — Bugün deniz ticaret müdürlüğünde fon der Portenin de iştirâkiyle bir toplantı yapılmış ve toplantıya deniz müesseseleri müdürleriyle bir kısım amatörler de iştirâk etmişlerdir. Toplantıda zaman zaman yükseltilen eşya navlunlarının normal hadde indirilmesi meselesi görüşülmüştür.

Adana sokaklarında elektrik

Adana (Hususî) — Şehrimizdeki caddelere 100 lamba daha takılması kararlaşmış ve vaziyet şirkete bildirilmiştir.

Adana berberlerinin dileği

Adana (Hususî) — Şahrimizdeki berberler, mevcud tarifenin arttırılmasını istemişlerdi. Belediye encümeni berberlerin bu isteğini reddetmişlerdir.

Siyasal Bilgiler Okulu mezunları toplantısı

Eski mülkiye mezunları komitesinden :

Siyasal bilgiler okulu (mülkiye) - nun yıldönümü münasebetile birinci kanunun dördüncü cumartesi günü akşamı saat sekizde Karpiç lokantasında bir yemek toplantısı olacaktır. Mektebden mezun arkadaşların gelmelerini rica ederiz.

Dişi Sülün avlanması yasaktır!

Avcılık kanununda dişi sülün avlanması yasak edilmiştir. Bu yasağa rağmen, İstanbulda ve Samsunda böyle sülünlerin vurulduğu öğrenilmiştir. ükümet bu nevi avcılığı ehemiyetle takib edecektir.

David Zirkin

Radyonuzda güzel bir konser

Bayramdaki tatil günlerini dinleyicilerine daha neşeli geçirmek istiyen Ankara radyosu, programını zenginleştirmiş, bu maksadla İstanbuldan kadın okuyuculardan Bayan Müzeyyeni şehrimize getirmiştir. Bu Bayan bu akşamdan itibaren konserlerini vermeğe başlıyacaktır. Bundan başka yarın akşam radyomuzda Riyaseti Cumhur flarmonik orkestrasından solist viyolonselist Bay David Zirkin bir viyolonsel konseri verecektir. Avrupanın muhtelif şehirlerinde verdiği konserlerle büyük bir şöhret kazanmış ve enternasyonal çelistler arasında yer almış olan Bay Zirkin'in bu konseri çok güzel olacağına şüphe etmiyoruz.

Garb musiki notaları

Gümrük resminden muaf tutulacak

Memlekette garb musikisinin yayımını artırmak maksadiyle musiki notalarının gümrük resminden muafiyeit [illegible] lanan kanun teklifi gümrük encümenince şu şekilde tadil edilerek heyeti umumiyeye verilmiştir:

Madde 1 —8 haziran 1929 tarih ve 1499 sayılı gümrük tarifesi kanununun birinci maddesine bağlı tarifenin 354 numarasının (B) pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

B) Yazılmış veya tabedilmiş nota (cildli olanlar da dahildir) muaftır.

İstanbulda ışıklı reklâm ücretleri

İstanbul, 2 (Telefonla — Belediye afişaj talimatnamesini şubatta tekrar şehir meclisine verecek ve kabulü için ısrar edecektir. Talimatnamede ışıkla reklâm fiatı şehrin gece tenvirini temin için fevkalâde ucuzlatılmıştır.

On senelik tekaüd maaşlarından vergi nasıl kesilecek?

Askerî ve mülkî tekaüd kanuniyle zeyilleri hükümlerine göre memurlara veya maaşa müstahak yetimlerine ve yahud varislerine verilen ikramiyelerle on senelik maaşların vergi tevkifatının tayin ve hesabında finas dairelerinden bazılarının tereddüde düştükleri anlaşılmıştır.

Müstahzarlardan istihlâk resmi alınacak

İspençiyari ve tıbbi müstahzarlardan alınmakta olan istihlâk resminin değiştirilmesi hususundaki kanun lâyihası maliye encümenince şu şekilde tadil edilerek heyeti umumiyeye verilmiştir:

Madde 1 — 1262 sayılı ve 21 mayıs 1928 tarihli ispençiyarî ve tıbbî müstahzarlar kanununun 16 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Türkiye dahilinde imal ve hariçten ithal olunan müstahzarlar, fiatına göre istihlâk resmine tâbidirler. Bu resim müstahzarların zarflar üzerinde muharrer satış fiatı, 26 kuruştan (26 dahil) 50 kuruşa kadar (50 dahil) olanlarda iki, yüz kuruşa kadar (yüz dahil) olanlarda üç, yüz kuruştan fazla olanlarda 5 kuruştur.

Zarfları üzerinde muharrer satış fiatı 25 kuruştan aşağı olan müstahzarlar bu resimden muaftır.)

Rumen Prikof takımı İstanbula geliyor

İstanbul, 2 (Telefonla) — Galatasaray ve Pera kulübleri Romanyanın tanınmış profesiyonel takımlarından Prikof'u bayram günlerinde karşılaşmak üzere İstanbula davet etmişlerdir.

Prikof yarın Pera ile bayramın üçüncü pazartesi günü de Galatasaray ile karşılaşacaktır.

Bu hafta yapılacak [illegible] maçları

Bölge Futbol Ajanlığından :

Bu hafta yapılacak maçlar aşağıya yazılmıştır :

1 — Şehir Stadında :

4-12-937 cumartesi günü saat 14.15 de Harbiye İdman Yurdu — Muhafız Gücü birinci takımları..

Hakem: Kemal Halim.

2 — Ankara Gücü Sahasında :

A: 5-12-937 pazar günü saat 10.30 da Güvenç - Harbiye ikinci takımları..

Hakem : Hadi.

B: 5-12-937 pazar günü saat 12.30 da Güvenç Spor - Altınordu birinci takımları..

Hakem : Mehmed.

C : 5-12-937 pazar günü saat 14.30 da Ankara Gücü - Gençler Birliği birinci takımları..

Hakem : Sabahi.

Finans bakanlığı kanunun tatbikatında yanlışlıklara mahal verilmemesini ve her tarafta seyanen tatbikini temin için finans teşkilâtına yeni bir emir göndermiştir. Bakanlık bu emrinde, sicillen veya hükmen tekaüde sevkedilen zabitlerle askerî memurlardan hizmet müddetleri on beş senden aşağı olanlarla sicillen veya memurin kanununun 77 inci maddesi ve yahud 2919 sayılı kanunun üçüncü maddesi mucibince tekaüde sevkedilen mülkî memurlardan hizmet müddetleri yirmi seneye baliğ olmayanlara, hizmet senesi itibarile verilen paralar ile 65 yaşını dolduran veya vazife icabı olmıyarak malûl olan memurlardan hizmet müddetleri 20 seneye baliğ olmayanlara tekaüd kanunu hükümlerine göre hizmet senelerine göre yapılan tediyeler hizmet mukabili tazminat hükmünde olduğundan hizmet erbabı istihkakları gibi kazanç, iktisadî buhran, muvazane ve hava kuvvetlerine yardım vergilerine tâbi tutulacaklardır.

Verginin hesabında tazminatın yekûnu esas tutulacak ve bu tazminat maaş ve ücret mahiyetinde olmadığına göre kanunlarda yazılı 20 ve 30 liralık muafiyet tenzilâtından bu gibiler istifade ettirilmiyecektir.

Tazminata istihkak kesbettiği halde henüz kendisine tediye yapılmadan ölen memurların kanunî mirasçılarına verilen paralardan alınacak vergiler de istihkakın yekûnu üzerinden hesaplanacaktır. Böylelikle hizmet mukabili sayılan bu tediyelerden ayrıca veraset ve intikal vergisi aranılmasına meydan kalmamış olmaktadır.

25 yaşını doldurmak ve yahud evlenmek suretiyle maaşları kesilen kız çocuklarile maaşa müstahak yetimleri olmadan ölen mütekaidlerin 25 yaşından yukarı bulunan kız çocuklarına verilen 2,5 senelik ikramiyelerin yeran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergisi kesilecektir.

Bir nüfusa isabet eden maaş miktarı 300 kuruş ve daha aşağı olduğu ahvalde on seneliği birden verilerek alâkaları kesilenlerin istihkaklarından yalnız hava kuvvetlerine yardım vergisi kesilecektir.

Ecelile vefat eden memurlardan hizmet müddetleri 15 seneden aşağı olanların maaşa müstahak yetimlerine verilen paralar da hizmet mukabili tazminat hükmüne tabi olacaktır.

Bu paralardan kazanç, buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergileri, yetimlerin her birinin hissesine düşen mikdar üzerinden hesablanacak ve bunlar veraset ve intikal vergisine tâbi tutulmıyacak, tazminat mahiyetinde olduğu için de 20 ve 30 liralık muafiyetlerden istifade ettirilmiyecektir.

30 sene ve daha fazla hizmet edenlere tekaüd oldukları zaman verilen paralar hizmet mukabili ikramiye mahiyetinde olduğundan bunlardan kazanç, buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergisi kesilecektir.

Bu gibilerden ölenlerin ikramiyeleri kanunî mirasçılarına verilirken 4 vergiye tâbi tutulacak, vergiler ikramiyenin yekûnu üzerinden hesab edilecektir. Bu ikramiyeler de hizmet mukabili olduğundan ayrıca veraset ve intikal vergisi kesilmiyecektir.

Vatanî hizmetten maaş alanlar

Vatanî hizmet tertibinden maaş alanların maaşlarının da üç aylıklarını defaten vermek şartiyle ödenmesine dair lâyiha büdce encümenince kabul edilmiştir.

Huzur ve sükûn düşmanları!

Şair Bayron'un memleketinden ayrılıp birçok maceralar geçirdikten sonra Yunanistanda bize karşı bir harba girişeceği sırada hastalanarak genç yaşında öldyğünü bilirsiniz.

Onunla muasır şair Şelley de memleketinden kaçmış, İtalyada yerleşmiş, bir gün bir arkadaşını karşılarken kayığı batarak ölmüştür.

Bu hâdiseler, fransız ihtilâlinden sonra vukua gelmişti. Bütün bunlardan bahseden bir muharrir şu hükmü verir :

"O sıralarda, esasen, bütün Avrupada bir ısyankârlık havası esiyordu.„

Büyük harb mütarekesinin on dokuzuncu yılındayız. Öyle olduğu halde onun yarattığı huzursuzluk havası — sözüm yurdumuzdan dışarı — birçok taraflarda kendisini hissettiriyor. Emperyalist hareketleri, saldırganlıkları, gömlek, kol bandı ve bayrak yüzünden yabancı bir ülkede koparılan kızılca kıyametleri bir tarafa bırakınız. Son günlerde, yeni bir moda gibi, bir çok yerlerde de suykasdlar olduğunu duyuyoruz.

Fransada rejime suykasd yapmak istiyenlerin evlerinden her gün sandıklar dolusu bomba çıkıyor.

Mısırda Vefdistlerin lideri Nahhas Paşayı bir Mısır delikanlısı öldürmeğe kalkıştığı için düne kadar üç yüz kişi tevkif edildi.

Evvelki gün Fransada Valmi postahanesinde şüphe üzerine açılan bir

Yankılar

zarfın içinde dinamit ve üzerinde Leon Blum adresi bulundu.

Bayron'un, Şelley'in ölümlerinden bir asır sonra yine Avrupada, hattâ Afrikada bir "ısyan havası„ mı esiyor ?

Bu saydığımız işleri yapanlar acaba dünyanın huzur ve sükûn içinde yaşamasına tahammül edemiyen psikopatlar mı, yoksa balık avlıyabilmek için suyu bulandırmaya kalkışan macera düşkünleri midirler? — T. İ.

Masal ve hakikat :

Meşhur masaldaki kahramanlardan birisi seslenir :

— Açıl kilid !

Ve şu cevabı alır :

— Açılmaz !

— Anahtarı nerede ?

— Suya düştü ?

— Su ne oldu ?

— Öküz içti !....

Sonunda şu feryadı basar :

— Vay benim köse sakalım! Masalda iş böyledir. Halbuki hakikatte bakın, nasıl :

Balıkesirin Ömer köyünde Ali ile Osman bir evde otururlar. Bir gece Osman bu eve geldiği zeman kapıyı kilitli bulur.

— Açıl kilid! Diye sesleneceği yerde Aliye basar küfürü. Ali dışarıya çıkar. O söyler, öteki söyler. Ama ne anahtardan, ne sudan, ne öküzden bahsetmezler. Birbirlerine saldırırlar, bıçak çekerler. Şimdi Osman birçok yerlerinden yaralıdır.

Masal bir kilid ihtilâfının bütün sıkıntısını bir köse sakala yükletir, hakikat ise.....

Kara kışta bir düğün :

Dünyanın çeşitli haberleri arasında Paristen gelen bir telgraf da şunu bildiriyor :

"Zenci dansöz Jozefin Baker, dün Paris civarında Krevkör kasabasında Jan Riyon isminde bir sanayici ile evlenmiştir.„

Koyu renkli yıldız kocaya varmak için, acaba, neden karakışın girmesini bekledi? Ne dersiniz ?

Bir hayalhane !

Şu avrupalılar iyidirler, hoşturlar. Aynı medeniyet ailesine mensub olduğumuz için kendilerinden alacak çok derslerimiz, kapacak çok hisselerimiz vardır. Fakat aralarında acaib tabiatlı olanlar da eksik değildir.

Londrada çıkan bir Tit-Bits dergisi vardır. Bu derginin son sayısında "Dünyada olan acaib şeyler„ başlığı altında birçok şeylerden bahsedildikten sonra şu satırlar da yazılıyor :

"Türkler, bütün Avrupaya kahve içmek âdetini soktukları halde şimdi kendi kahvelerini dışarıdan ithal etmek mecburiyetindedirler.

Şimdi hükümet, memlekette likör içilmesini esaslı surette teşvik etmekte ve kahvenin yasak edilmesi için bir proje hazırlamaktadır.„

Cumhuriyet Türkiyesini hâlâ dördüncü Murad zamanında imiş gibi kahveyi, tütünü yasak edecek bir memleket halinde gösteren bu muharririn hayalhanesine ne buyurulur ?

Gönül işleri ve baskül !

Uzun zamandanberi kadınlar dünyasında zayıflık moda idi. Amerikalı film yıldızı Mae West şöhret kazandıktan sonra semizliğin rağbet bulmağa başladığı söylendi. Şimdi son durum nedir, bilmiyoruz. Belki eski ile yeninin vasatisi alınmış, balık etinde bulunmak moda olmuştur. Her ne de olsa, şişmanlıkla zayıflığın güveye ve onun anasile babasına göre başka, geline ve onun anasile babasına göre başka olması lâzım gelen bir memleketin de mevcud bulunduğunu öğreniyoruz :

Yugoslavyadaki çingene köylerinde gelinler kilolarına göre satılırlarmış. Bunu yazan gazete iki türlü tarifeden bahsediyor: Bunlardan birisi şarkı söyleyip göbek atmasını iyi beceren kızlara, ötekisi bunları beceremiyenlere mahsustur. Gönül işlerinde baskülün de vazife görebileceğini tasavvur edebilir miydiniz?

HAVA

Gece ısı sıfırın altında 4 derece idi

Dün şehrimizde hava açık geçmiş, ısı gece sıfırın altında 4, gündüz sıfırın üstünde 4 derece olarak kaydedilmiştir. Dün yurdun şarkî Anadolu mıntakasında yalnız Vanda hava karlı, diğer mıntakalarda ise bulutlu geçmiştir.

Dünkü yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Rizede 38, Trabzonda 34, Kiliste 15, Giresunda 14, Sinob'ta 13, diğer yerlerde 1-12 kilogram arasındadır. Dün yurdda en düşük ısı sıfırın altında olmak üzere Ulukışlada 7, en yüksek ısı da sıfırın üstünde olmak üzere Antalyada 16 derecedir.

DIŞ İCMAL

Belçika ve Portekiz sömürgeleri ve Almanya

Avrupa hartasında küçücük birer memleket gibi görünen Belçika, Portekiz ve Holanda hakikatte geniş sömürgelere sahib olan birer imparatorluktur. Belçikanın orta Afrikada geniş bir Kongo sömürgesi vardır. Holanda uzak şarkta çok zengin sömürgelere sahibtir. Portekizin elinde de şarkî Afrika sahillerinde Mozambik, garbî Afrika sahillerinde Angola ve bunlardan başka da Madera, Azor ve Verd adaları vardır. Ne zaman sömürgelerin büyük devletler arasında yeniden taksimi meselesi bahis mevzuu olsa, bu küçük devletleri bir telâştır alır.

Halifaks - Hitler görüşmelerinden ve Chemberlain - Clautemps müzakerelerinden sonra, Portekiz ve Belçika yine telâşa düşmüşlerdir. Esasen Halifaks Almanyayı ziyaret etmezden evel de Almanyayı tatmin etmek için bu küçük devletlere aid sömürgelerden bir kısmının verilmesi bahis mevzuu idi. Fakat her halde Berlin görüşmelerinde Portekize ve Belçikaya aid bazı sömürgelerden bahsedildiği artık gizlenmemektedir. Londradan gelen ve "resmen ne teyid ne de tekzib„ edildiği bildirilen bir telgrafta deniliyor ki:

"Hitler, İngiltereden ve Fransadar Almanyaya aid olan eski Kamerur. ve Togo sömürgelerini Portekizden Angola'yı, Belçikadan da Kongo'yu„ istemiş.

Filhakika Kamerun ve Togo İngiltere ile Fransanın Almanyaya kolaylıkla iade edebilecekleri iki sömürgedir. Almanyaya aid olan diğer sömürgeler Japonya ve ingiliz dominyonları arasında taksim edilmişlerdir. Bu sömürgelerin Almanyaya iadesi çok zor, hattâ imkânsızdır. Ve Almanya da bunları geri istemiyor. Fakat geri alamıyacağı sömürgeler yerine Portekizden Angola'yı, Belçikadan da Kongo'yu istiyor. Esasen Kongo'nun küçük bir parçası, büyük harba kadar Almanyanın şarkî Afrika sömürgesine aid iken, harb içinde Kongo'ya ilhak edilmiştir.

İngiltere ile Almanya arasında Portekiz sömürgelerine aid pazarlık yaptığı ilk defa olarak vaki olmayor. On sonlarına doğru bu günku vaziyete çok benzer bir halde iken, başvekil Chamberlain'in babası Joseph Chamberlain ile alman hükümeti arasında uzun görüşmelerden sonra 1898 senesinde bir itilâf imzalanmıştı. Bu itilâfa göre, Angola ile Mozambik İngiltere ve Almanya arasında taksim edilecekti. Fakat bu itilâf bilâhare siyasî vaziyetin değişmesi üzerine tatbik edilmedi.

Kongo'ya gelince; orta Afrikadaki bu geniş memleket, geçen asrın sonlarına kadar müstakil bir devletti. Fakat Belçika kralı ikinci Leopold yavaş yavaş burayı hâkimiyeti altına aldı. Önce Kongo Belçika ile kralın şahsı üzerinde birleşmişti. İkinci Leopold, Kongo'yu bir çiftliği imiş gibi idare etti. Fakat öldükten sonra kendi şahsına aid olan hâkimiyetin Belçika devletine intikal etmesini vasiyet etti. Ve Belçika da bu vasiyetname ile dir ki Kongo'ya sahib olmuştur.

Mülkiyetlerinin menşei ne olursa olsun, her halde muhakkak olarak şu söylenebilir ki, bu küçük memleketler sömürgelerini İngilterenin yardımile muhafaza etmektedirler. İngilterenin yardımı olmasa, Holanda, Portekiz ve Belçika imparatorlukları kısa bir zaman içinde dağılırlar. İmparatorlukları muhafaza etmek İngilterenin de işine elverir. Evvelâ Bu küçük devletler, imparatorluklarını muhafaza edebilmek için Avrupa kıtasında İngilterenin siyasetini takib etmeğe mecburdurlar. Bundan başka bu sömürgelerin Almanya, İtalya ve Fransa gibi kuvvetli devletlerin ellerinde bulunup da ingiliz sömürge imparatorluğu için bir tehlike teşkil edecekleri yerde küçük ve âciz devletlerin ellerinde bulunması İngiltrenin menfaatlerine daha uygundur.

Fakat İngiltere 1898 senesinde olduğu gibi sıkıştığı zaman başkalarına aid olan bu sömürgeleri başkalarına peşkeş çeker. Binaenaleyh Almanya ile umumî bir anlaşmaya varmak için girişilen müzakerelerde Portekiz ve Belçika sömürgelerinin de ileri sürülmesine hayret etmemek lâzımdır. İngiliz ve fransız başvekilleri arasında yapılan müzakerelerden sonra neşredilen tebliğden Fransanın da bu noktai nazarı kabul ettiği anlaşılmaktadır. Malûmdur ki bu tebliğde sömürge meselesinin görüşüldüğü ve bunun yalnız İngiltere ve Fransayı alâkadar etmeyip başkalarını da alâkadar eden bir mesele olduğu neticesine varıldığı yazılı idi. Anlaşılıyor ki bu "başkaları„ Portekiz ve Belçika imiş. A. Ş. Esmer

DÜNYA HABERLERİ

Çin tayyareleri Şanghaya doğru bir akın yaptılar

Japonlar da Nankin'e oldukça yaklaştıklarını haber veriyorlar

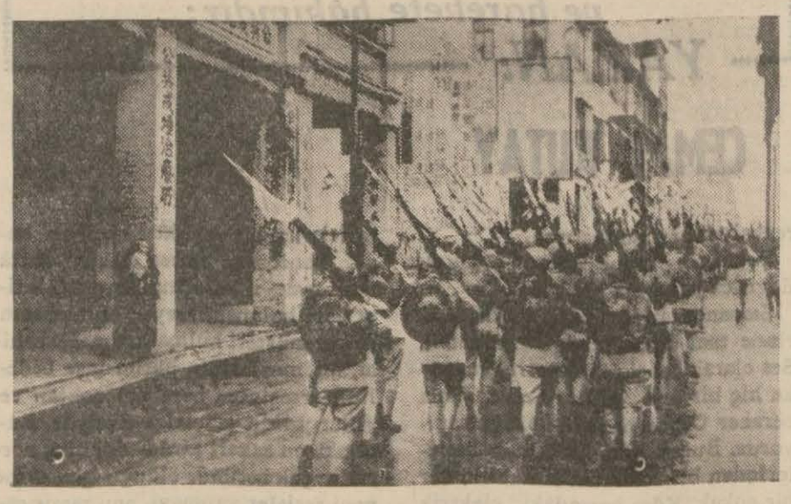

Nankin sokaklarında Çin askerleri

Londra, 2 (Hususî) — Bugün Tokyoda çıkarılan bir tebliğde şunlar kaydedilmektedir: Şimal bölgesinde japon kıtaları düşmanı takibe devam ederek hemen Nankinin 75 kilometre şarkında bulunan Linkovdaki çin mevzilerine karşı taarruza başlamışlardır.

Japon tayyare filoları, bir ilkkânunda Yangtse'nin sol sahilindeki Tienşengkşiang istihkâmlarını bombardıman etmişlerdir. Hemen hemen tamamiyle tahrip edilmiş olan bu istihkâmlar iskât edilmiştir.

Cenub cephesinde fasılasız olarak düşmanı takib etmekte bulunan japon kıtalarından bir grup, 1 kânunuevel günü sabahleyin saat 7 de Liyang şehrini işgal etmiştir.

Kvanteh'i işgal etmiş olan diğer bir grup iki kola ayrılmıştır. Birinci kol, Çin kıtaatını takib etmekle beraber Nankinin 110 kilometre cenubunda bulunan Kienpinge yaklaşmıştır ve taarruza hazırlanmaktadır. İkinci kol ise Kienping şehrinin 30 kilometre garb lerlemektedir.

Çinliler Şinkiong'ı da boşaltmağa başladılar

Sanşhay - Nankin demiryolu boyunca ilerlemekte olan japon kuvvetleri Tangang istasyonunu ele geçirmişlerdir. Şehrin de zaptı bekleniyor. Çin müdafileri Şinkiang'dan geri çekilmeğe başlamışlardır.

Halbuki diğer taraftan çinliler, Çin takviye kuvvetlerinin Kvangteh'yi geri aldıklarını ve 20 kilometre kadar ilerlediklerini bildirmektedirler.

Şiddetli bir muharebe oldu

Şanghaydan bildirildiğine göre Tanyang mıntakasında şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Çinliler, japonların ileri hareketine engel olmak için nevmidane gayretler sarfetmektedirler. Japonlar, çinlileri mevzilerinden çıkarmak için tayarelerle şiddetli bombardımanlar yapmaktadırlar.

Japon kuvvetlerinin gerisinde halâ çin askerleri var

Japon ordusu namına söz söylemeğe salahiyetli bir zat, hayretle karşılanan aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Bu zat, çin müfrezelerinin halâ Şanghay ile Nankin arasında ve japon dümdarlarının bulunmakta olduğu mevkie 100 kilometre kadar bir mesafede ve Yangtse üzerinde bulunan Kiangyuon istihkâmlarını ellerinde bulundurmakta olduklarını haber vermiştir.

Japon tayyareleri bugün bu istihkâmları bombardıman etmiştir. Hava harekâtı ilk defa olarak Yangtsenin şimal kıyısında ve bu istihkâmların karşısında bulunan mevzilerden işitilmiştir.

Çin tayyareleri Şanghay'a taarruz ettiler

Çin tayyareleri bugün Şanghay bölgesine karşı bir taarruz yapmışlardır. Çin tayyareleri, 3 mil yükseklikten uçuyordu. Bu hava seferi bir aydan beri Çin hava kuvvetlerinin yapmış olduğu ilk seferdir. Diğer taraftan japonların Nankine karşı yapmış oldukları bir hava taarruzu esnasında 30 Çin tayyaresinin havalanmış ve birçok çin tayyaresinin havalanmağa hazırlanmakta olduklarını gördükleri haber verilmektedir. Çinlilerin 13 tayyaresi düşürülmüştür.

Şanghay'da büyük bir geçid resmi

Londra, 2 (A.A.) — İngiliz diplomatik mahafilinden öğrenildiğine göre Şanghaydaki ingiliz ve amerikan kuvvetleri kumandanları japon kumandanına bir tezkere göndererek, japon kıtalarının enternasyonal imtiyazlı mıntakada yapacakları geçid resminden doğacak her türlü hâdiselerin mesuliyetini kabul etmediklerini bildirmişlerdir.

Bununla beraber, belediye polis kuvvetlerinin yolları tahliye etmek için lâzım gelen tedbirleri alacağı da ilâve olunmuştur.

İngiliz resmî mahafilinde tam bir ketumluk muhafaza edilmekle beraber, japonların bu tezahürlerin Londrada büyük bir infial uyandırdığı muhakkaktır.

İngiliz kıtaatı kumandanı general Smollett, yarın Şanghayda yapılması mutasavver olan askerî geçid resmini japon makamatı nezdinde protesto etmiştir. Fakat ecnebi makamların yapmış oldukları bütün teşebbüsler suya düşmüştür.

Japon ordusunun önde bayrakları bulunan 6 taburu ile topçu kıtaatı, zırhlı otomobilleri ve tankları imtiyazlı mıntakanın başlıca sokaklarında bir geçid resmi yapmıştır.

Hongkong meselesi hakkında japon konsolosunun beyanatı

Hong - Kong, 2 (A.A.) — Hong - Kongdaki japon konsolosu her ne suretle olursa olsun Hong - Kong hükümetini tehdid etmiş olduğuna dair olan şayiaları katî surette yalanlamıştır.

Konsolos şöyle demiştir:

"— Benim sözlerim hiç şüphesiz yanlış tefsir edilmiştir. Ben, yalnız japon kumpanyaları ile münasebatta bulunan müteahhidlere tehdid mektupları gönderilmesine nihayet verilmediği takdirde, bundan ingiliz - japon münasebatının müteessir olacağı hususuna alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmekle iktifa ettim.„

Şikkai'ye asker çıkarıldı

Hong - Kong, 2 (A.A.) — Elli bin japon askerinin Şikkai adasında karaya çıkmış oldukları haberi tekzib edilmektedir. Bu adaya yalnız birkaç yüz asker çıkarılmıştr.

Japonlar Tsingtas'a asker mi çıkaracaklar?

Tsingtas, 2 (A.A.) — Royter ajansı muhabirinden: Japonların buraya asker çıkaracakları hakkında ortaya çıkan şayialar üzerine Çin makamatı büyük bir paniğe tutulmuştur. Limandaki bütün gemiler, harekete hazır bulunmaktadır. Bütün çin bankaları kapalıdır. Belediye meclisi azâları şehri terke hazırlanmaktadır.

Almanya tavassutta mı bulunmuş?

Londra, 2 (Hususî) — Hankovdaki Royter muhabiri Almanyanın Çin ve japon anlaşmazlığında mutavassıt bir rol oynadığını haber vermekte ve şunları ilâve etmektedir:

Nankindeki alman elçisi ile Çank - Kay Şek arasında görüşmeler yapılmış olduğu söylenmektedir.

Zannolunduğuna göre, Almanya:

1- Japonyanın Çin arazisi üzerinde gözü olmadığını, yalnız Çin ile iktısadî çalışma birliği yapmak arzusunda bulunduğu hakkında teminat vermesini,

2- Çinin komünizm aleyhindeki misaka iştirâk etmesini,

3- Japon kuvvetlerinin Çin arazisinden çekilmesini teklif etmekte olduğu haber alınmıştır.

Hankovdaki çin liderleri, Çinin sulh için müzakerelerde bulunmağa amâde olduğunu, ancak bunun şimdiki halde yapılmakta olan müsellah mukavemeti terketmek manâsını tazammun etmiyeceğini söylemektedirler.

Bazı kimseler, bu tekliflerin samimiyetinden şüphe etmektedirler.

Sömürge işinde Almanya, isteklerini yeniden tasrih etti

Fransız - İngiliz tebliğinin akisleri devam ediyor

Londra, 2 (A.A.) — Alman ve italyan büyük elçileri öğleden sonra dış bakanı B. Eden'i ziyaret etmişlerdir. Mumaileyhin kendilerine son ingiliz - fransız görüşmeleri hakkında izahat verdiği sanılmaktadır.

Brüksel'de

Brüksel'de dış bakanı B. Spaak, parlamentoda dün neşrolunan ve Kongo hakkındaki Belçika görüşünü bildiren tebliğ metnine müşabih beyanatta bulunmuştur. Dış bakanı manda altındaki arazi için de hiç bir müzakereye girişilmemiş olduğunu bildirmiştir.

Gazeteler umumiyetle dünkü tebliği ve bugünkü beyanatı iyi karşılamışlardır. Senato sağ cenahı, Belçikanın sömürgeler üzerindeki sarih hakkını münakaşa mevkiine koymağa matuf hareket aleyhine bir karar sureti kabul etmiştir.

Avusturya ve Romanya

Hava ajansının Viyanadan öğrendiğine göre Avusturya mahfilleri Londra tebliğini büyük bir memnuniyetle karşılamışlardır. Aynı ajansın Bükreş muhabirinin bildirdiğine göre de Romanya kamoyu Lonrda görüşmelerinin neticesinden memnundur.

Bir alman tavzihi

Alman ajansının bir tebliğinde Almanyanın sömürgeler hakkındaki görüşü bir defa daha tasrih edilmektedir. Bu tebliğde, yapılan bazı neşriyat hilâfına olarak Almanyanın yalnız eski sömürgelerinin kendisine geri verilmesini istediği, başka memleketlere aid sömürgelerde gözü olmadığı, bu hususta yapılan neşriyatın sükûn içinde görüşmeler yapılmasına engel olmak gayesini takib ettiği bildirilmektedir.

Filistin'de büyük bir yangın

Kudüs, 2 (A.A.) — Geçen gece Tulkerim şehrinin büyük bir binasında çıkmış olan yangın, hakikî bir felâket halini almıştır.

Yangın neticesinde beş kişi ölmüştür. Beş kişi de ümidsiz bir halde bulunmaktadır.

Yangın çıkmış olan binada tutuşacak maddelerle dolu antrepolar vardı. Ve her türlü imdad hareketini imkânsız kılmakta idi.

Zabıta, birçok eşhası tevkif etmiştir.

Halbuki Berlindeki D.N.B. ajansı bu haberi yalanlamıştır.

Uzak şark anlaşmazlığı ve Amerika

Vaşingtondan gelen haberlere göre diplomasi mahfilleri Tokyodan gelen ve Japonyanın yakında Çine harb ilân edeceğine dair olan haberler dolayısiyle endişelidir. Böyle bir teşebbüs, bitaraflık kanununun tatbiki meselesini bilhassa had bir hale getirecektir.

Tokyodan alınan haberlere göre, japon askerî mahafili harb ilânından sonra abloka ilânını düşünmektedir. Ve Amerika ile Japonya arasında bir takım hâdiseler zuhuru ihtimalleri bu yüzden artacaktır. Zira Amerika, amerikan gemilerinin japonlar tarafından ziyaret edilmesi hakkını tanımaktan daima kaçınmıştır.

Çin gümrüklerinin vaziyeti

Tokyo, 2 (A.A.) — Asahişinbun gazetesi japon hükümetinin Şanghaydaki deniz gümrükleri meselesi hakkındaki noktai nazarını muhafaza etmekte olduğunu yazmaktadır. Bu meselenin doğrudan doğruya Çinle Japonya arasında yapılacak olan müzakerelerle halli lâzımdır, zira Japonya üçüncü bir devletin her türlü müdahalesine katî surette muarızdır.

*

Londra, 2 (A.A.) — Avam kamarasında B. Noel Bakerin sormuş olduğu bir suale cevab veren B. Eden, İngiltere hükümetinin Japonya hükümeti ne gümrükler meselesinin enternasyonal mahiyetini muhafaza etmekte olduğunu ihtar etmiş bulunduğunu söylemiştir. Bu sebebden dolayı muhasamatın devamı esnasında gümrükler servislerinin yeniden tensiki maksadile herhangi bir itilâf yapımladan evel kendisi ile istişarede bulunulmasını beklemektedir.

"Kemal„ "Atatürk„ "Modern„ "Romulus„

(Başı 1. inci sayfada)

mi ve arka yüzünde şu yazı vardır: *"Kemal Atatürk, Modern Romulus"*.

İngiltere, İtalya ve Fransa'da birer mümessili olup, bütün dünya edebiyatında tanınmış zevat cemiyetin azasındandır. Cemiyetin gayesi *"Dünyayı daha sıkı kültür bağları ile bağlamak"* tır.

Bu madalyalardan biri 1932 de Amerika Cumhur Reisine verildiği zaman, Rozvelt cemiyete yazdığı mektubta demişti, ki: *Cemiyetin madalyasını taşımak beni çok şereflendirecektir. Mark Twain'i çocukluğumda tanımış olduğum için, bu şerefim bilhassa artıyor!"*

Cemiyet, altın madalyalarını beşeriyet çalışmalarının herhangi bir sahasında fevkalâde bir muvaffakıyet gösteren şahsiyetlere vermektedir. Cemiyet reisinin bu münasebetle Atatürk'e yazdığı mektub şudur:

4 Sonteşrin 1937

"Sayın Cumhur Reisi Atatürk,

"Lutfen kabul buyurduğunuz Mark Twain madalyasını büyük memnuniyetle takdim ediyoruz.

"Mark Twain hayatta olsaydı, bugün, türk milletine, gülmesini ve hayattan zevk almasını öğretmiş olan sizden fazla hiç kimseye hayran olmazdı, fikrindeyiz.

"Derin saygılarımızla

Cyril Clemen Mark Twain
Beynelmilel Cemiyeti
Başkanı„

Mark Twain ve eserinden gelecek perşembe günkü sanat sayfamızda bahsedeceğiz.

B. İvon Delbos Orta Avrupa'daki merkezleri ziyaret etmek için yola çıktı

Paris, 2 (A.A.) — Dış işler bakanı B. Delbos saat 18.15 de şimal ekispresi ile, merkezî ve şarkî Avrupa türesinin ilk merhalesi olan Varşovaya hareket etmiştir. Fransız dış bakanına, hususî kalem direktörü B. Pierre Roşa ve direktör muavini B. Berar refakat eylemektedir.

Polonyanın Paris büyük elçisi B. Lukasievitcz de aynı trenle hareket etmiştir.

B. Delbos, trenin kalkmasına on dakika kala istasyona gelmiş, fotoğraflar alındıktan, sine filmleri çekildikten sonra vagona binmiştir. B. Delbosu istasyonda, parlamento mesaisi dolayısiyle meşgul olan başbakan namına müsteşar Bertran ile dış işler müsteşarı dö Tessan, Yugoslavya elçisi Puriç, Romanya elçisi Cesiano, Çekoslovakya maslahatgüzarı Frankovsli, dış işler genel sekreteri büyük elçi Leje ve dış bakanlık erkânı selamlamıştır.

Lö Tan'ın baş makalesi

Havas bildiriyor: Lö Tan gazetesi, başmakalesini, B. Delbosun orta Avrupada Fransanın dostu ve müttefiki olan memleketlere yapacağı seyahate tahsis etmektedir.

Gazete, bugünkü şartlar içinde, bu seyahate atfedilmesi lâzım gelen ehemiyeti tebarüz ettirdikten sonra diyor ki:

Çekoslovakya bir tecavüze uğrarsa . . .

"Kendisinin sebebiyet vermediği bir tecavüze maruz kaldığı takdirde Çekoslovakyanın kendi başına bırakılacağı hakkında ileri sürülen tez, yanlıştır. Umumiyetle Avrupa ve hassaten İngiltere ve Fransa, Avrupanın merkezinde vukua gelecek derin bir değişiklik karşısında, anlaşılması kolay sebebler dolayısiyle, alâkasız kalamazlar. Tebliğdeki "fransız ve ingiliz bakanları, iki memleketin merkezî Avrupada sükûnun idamesindeki müşterek alâkayı kaydetmekle mesud olmuştur„ cümlesi bunu sarih surette tebarüz ettirmektedir.

Fransız - ingiliz görüş birliği

B. Delbos bir müşterek ingiliz - fransız beyanatı ile kuvvet verilmiş bir halde, Varşova, Belgrad, Bükreş ve Pragda, Fransanın olduğu kadar İngilterenin de fikir ve düşünceleri hakkında görüşmelerde bulunacaktır. Bu keyfiyet, hakkaniyete dayanan ve sulhu takviyeyi istihdaf eden hal suretleri lehinde ihtimaller bulunup bulunmıyacağını muhtelif hükümler zimamdarları ile görüşmek için B. Delbosa yüksek bir otorite vermektedir.„

TÜRKİYE BASINI

Hatay davası karşısında hassasiyet

AKŞAM'da Necmeddin Sadak Cenevrede kabul edilmiş olan Hatay statüsünün hükümlerinden bahsederek diyor ki :

"Statünün elli beşinci maddesinde, ikinci fıkra olarak deniliyor ki : "Mandanın devamı müddetince bunlar yani (statü ile ana yasa) mezkûr mandanın ifasiyle telifi mümkün olduğu nisbette tatbik olunacaklardır." Bu demektir ki gerek statüde, gerek ana yasada yazılı olan bütün hükümler, tam bir şekilde ancak Suriyede fransız mandaterliği bittiği zaman tatbik olunur. O zamana kadar, manda idaresiyle telifi mümkün olduğu nisbette tatbik edilir. Fakat yeni idarenin 29 teşrini sanide meriyete gireceğinin aynı maddede tasrih edilmesi gösteriyor ki, bu tarih yeni bir devrin mutlâka başlangıcı olacaktır. Ve istiklâlin ilânı hâdisesi, manda idaresiyle gayri kabili telif değildir. Bilâkis mecburidir. Manda idaresi bu ilk mecburiyetini yerine getirmemek, hattâ bu hâdiseyi silâh kuvvetile yasak etmek suretiyle Milletler Cemiyeti kararından çıkan ilk teahhüdünü bozmuştur. Milletler Cemiyeti konseyi, daha ilk adımda kararını yerine getirmiyen Fransaya ne diyecek, bilmiyoruz, fakat Türkiye Hatay meselesinde tam bir hareket serbestisi elde etmiş sayılır.

Cenevredeki müzakerelere iştirak etmiş olan fransız ricali ve mütehassısları pek âlâ bilirler ki yeni rejimin manda idaresiyle telifi mümkün olduğu nisbette tatbik olunacağı kaydini koyan komisyon, Fransanın Hatayda bu yeni idareyi tedricen, adım adım tatbik edeceğini, halkı bu yeni müstakil idareye tam bir şekilde ve az zamanda eriştirmek için bir nevi mürebbilik vazifesi göreceğini kaydetmişti. Eğer fransız idaresi, yeni rejimin tatbika başlandığını ilân etmeyi dahi - Milletler Cemiyetinin sarih kararına rağmen - manda idaresile telif edemiyorsa, o zaman konsey kararını tatbik için ilk şart fransız idaresinin hemen şimdiden Hataydan tamamen çekilmesi olur.

Hatay'ın yeni idare şekline girmesi için Milletler Cemiyeti Fransaya vazife verdi. Türkiye bu vazifenin yapılacağına inandı. Hatay bu sayede, tedricen az zamanda istiklâline sahip olacaktı. İlk adımda aksi sabit oldu. Basit bir millî sevinç hâdisesini, Hatayda fransız idaresi bu kanlı manzaraya büründürürse, yarın intihab ve saire gibi karışık işlerde neler yapılacağını kestiremeyiz. Türk efkârı heyecandadır. Bu heyecanı, cumhuriyet hükümetine ve bu millî davaya ehemiyet verdiğini her fırsatta izhar eden Büyük Şefe sarsılmaz itimadı teskin ediyor.

Hatay davası behemahal halledilecektir.„

CUMHURİYET'te Peyami Safa yazıyor :

"Cenevre itilâfından evvel, önümüzde iki yol vardı: Biri davayı konuşarak ve anlaşarak, öteki de fazla söze hiç lüzum bırakmayarak halletmek. Harb sonu tecrübelerinin hemen hepsi, dünya politikasında, bu ikinci yolun muvaffakiyete çıktığını gösterdiği halde, biz, umumî sulha, Milletler Cemiyetinin prestijine ve nihayet Fransa ile dostluğumuza riayet etmiş olmak için birinci yolu seçtik. Fakat bu yolun çıkmaz olduğunu anladığımız gün vermeye mecbur olduğumuz kararı da hesaba katmamış değildik. Bunun için, en ufak çıtırdıdan en büyük gürültüye kadar, Hataydan gelen bütün seslere millî hassasiyetimizin olanca gerginliğiyle kulak verdik.

Bugün orada fransız müstemleke memurlarının yıktıkları taklardan çıkan gürültünün bir tek manası vardır: Hatay'ın istiklâli, Cenevre anlaşması ve türk - fransız dostluğu yıkılmak isteniyor.„

SON POSTA'da Muhiddin Birgen şöyle diyor :

"Arablık âleminin şu dakikada nasıl büyük bir uyanma hareketi içinde bulunduğundan gafil bulunan Paris, müstemleke politikacılarının Fransayı şarkta ne kadar tehlikeli bir yola sevkettiklerini elbet anlıyacaktır. Evet, Parisin anlaması lâzımdır ki şarktaki mesele, sade bir Hatay meselesi değildir, bunun yanında bir de Suriye meselesi vardır; bu meselelerin ne birini, ne de diğerini, huyları canlarının içine karışmış olan müstemlekecilerin, milletleri hürriyet ve istiklâllerine düşman olan kafalariyle halledemez. Parisin bugünkü hükümeti, Suriyeye hakikî bir istiklâl verip onunla dost olmayı, Hatay'ın istiklâliyle oynamaktan vazgeçip Türkiye ile anlaşmayı temin etmedikçe şarktaki bu yara kapanacak değildir. Dünya ile tesisine çalıştığımız samimî sulh ve dostluk hesabına bunu açıkça söylemeye mecburuz.„

No: 35

Sevre Müdafaasında Bir İNGİLİZ ZABİTİ

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Neferler uzun bir çizgi halinde avcıya yayılmışlardı

Çok geçmeden neferler kendilerine geldiler. Yürüyüş canlandı. Geçen senedenberi askerlik edenler, acmi efrada bir takım öğüdler veriyorlardı. Peksimetler yeniyor, matralar ağızlara götürülüyor, şaka ediliyor, hikâyeler anlatılıyordu.

Biraz sonra yol kapanık bir araziye girdi ve biz kolumuzun öteki başını göremez olduk. Bizden iki yüz yarda ileriden giden çerkesleri burada bulduk. Altı kişilik bir öncü mangası çıkarmışlar, kendileri burada durmuşlardı.

Bütün gün gördüğüm şeyler, iyi yağlanmış bir makine intizamı ile devam edip gitmişti. Sonradan bana anlattıklarına göre cenubta sağ cenahımızda bir haylı intizamsızlıklar olmuş, sonraları ruslarda bundan istifade etmişler. Benim, buna dair kendi malûmatım yoktu.

Yolu sapınca bizim taburun ikiye ayrılmış olan öteki bölüklerini gördüm. Bunlardan ihtiyata bırakılmış olanları biraz daha geride idi. Binbaşı esas kuvvetle birlikte idi. Yaver bizim yanımızda idi ki Yüzbaşı bundan dolayı canı sıkıldığını saklayamıyordu. Bu yaykaracı, telâşcı ve asabî adam, o gün geç vakit, yaralanınca Yüzbaşının bundan memnun kaldığını sanırım.

Saat dörtte yolumuz bir vadi ile kesişiyordu. Çerkesler durmuşlardı. Yoldan ve vadiden elli kadem kadar daha yüksek olan tepeyi dolanmıştık. Vadi, bir nehir gibi görünüyordu; fakat içinde su yoktu. İki tarafını da otlar bürümüştü. Bizim tarafta tek tük ağaçlar da vardı.

Burada Yüzbaşı, bizim geleceğimiz yere geldiğimizi söyledi. Çerkesler atlarından indiler ve yolun başına dizilerek atlarını geriye gönderdiler. Altı kişi atlarında vadinin ötesine devam eden yol üzerinden ilerlediler. Kazma, kürekle bir mikdar tahkimat yaptık. Jack'm ve benim takımlarımız solda, mülâzım evvelinki sağda yer alacaktı. Mevzilerimize tırmanmak ta kolay bir şey değildi.

— Sola açıl, ikişer ol ! Neferler arasında altı arşın aralık ! Sıraların arası on arşın ! Beş yüz metreye nişan !

Bu, benim hayatımda aldığım ilk harb kumandasıdır. Benim verdiğim ilk harb kumandası da şu oldu :

— Sola dön, sola açıl ! Dizi kolu ile marş !

Neferler, uzun bir çizgi halinde avcıya yayılmışlardı. Kendilerine yere yatmaları, otlardan, ağaçlardan, taşlardan kendilerini korumak hususunda istifade etmeleri emrini verdik.

On dakika sonra sol taraftaki kolun ileri bölüğü oraya vardı. Ben en önde mevzi almış olduğum için bunlarla temas halinde bulunmak emrini aldım. Neferlerimi buna göre yerleştirdim.

Bizim tarafımızda bayır oldukça dik ve sarptı. Karşı tarafın meyli daha hafif, irtifaı da on on, beş kadem daha alçaktı. Gittikçe yükselen bir araziye bakıyorduk. Fakat görüş sahamız mahduttu.

Bu vaziyette telâşa gelecek saati beklemeğe başladık. Neferler yiyor, içiyorlardı; Fakat konuşmak yasaktı. Miralay ve Binbaşı yayan olarak yanımıza geldiler ve vaziyeti gözden geçirdiler. Geriye giderlerken sancak takımını da beraberlerinde götürdüler.

Düşmanı bekliyerek oturduğumuz, yahud yattığımız sıralarda etrafımız ne kadar sükûn ve huzur içinde idi ! Parlak güneş ışığı, dallar arasından süzülerek yosunlu ve kokulu toprağın üzerine vuruyordu. Papatyalarla ada çiçekleri bana kendi memleketimi hatırlattı. Şarkta çok bulunan bülbüller, başımızın üzerindeki dallarda ötüşüyorlardı. Rüzgâr, yaprakların arasında hulyalı hulyalı fısıldıyordu.

Saat beş sularında öncülerden bir çerkes koşa koşa geri geldi. Hemen atılan bir top, bülbülün sesini bir ölüm sükûtuna gömdü; tarla farelerini yerleriden tedirgin etti, tembel tembel bir müdettir, hareketlerini seyrettiğim bu hayvancıklar kendi deliklerine kaçtılar. Gevşek duran adamlar, sanki üzerlerinden sıhirbazın tılısımlı asası geçmiş gibi toplandılar; harbın barbar havası birdenbire vezne girdi.

Patlayan bir rus topu idi. Bir dakika geçmeden, evvelâ sağımızdaki, sonra solumuzdaki batarya[illegible] buna cevab verdiler. Başlangıçta ateş yavaştı. Fasılalarda her taraftan gelen yankıları, uğultuları duyuyordum. Biraz sonra toplar sıklaşmağa ve şiddetini artırmağa başladı. Gittikçe kulaklarım bu seslere o kadar alıştı ki bu gürültüleri de üzerimize parlayan güneş gibi, bunu da tabiatin bir hâdisesi gibi almağa başladım. Rus gülleleri, git gide, saflarımıza doğru yaklaşıyordu. Bazan başımızın üzerinden vızıldayarak geçtiklerini duyuyorduk. Fakat isabet yoktu. Sonradan öğrendiğime göre benim taburun esas kısmına iki defa isabet vuku bulmuş, onlar da mevzilerini değiştirmeğe mecbur olmuşlardı.

Topçu ateşinin birdenbire kesilmesi üzerine sarsıldık. Ayni dakikada ilerideki çerkeslerden birisi dört nala geri geldi ve şu kumandayı getirdi :

(Devamı var)

Her saatte Ankara

SAAT: 12 Şehir sabaha kadar derin uykuya dalıyor

Ankaranın yanıbaşında gece saat 12 de petrol yakan mahallelerde uyku hayata ve harekete hâkimdir:

YAZAN:

CEMAL KUTAY

Sizinle beraber Ankarayı dolaşmaya, şehrin uykuya dalış saati olan on iki de başlıyacağız: yirmi dört saatin içinde on ikinin bir hususiyeti vardır. Eski cinayet romanlarını hatırlayınız: bütün katiller, hırsızlıklar, hep on ikide olurdu. Ankara için gece on ikinin tek hususiyeti ise şehrin ağır ve sabaha kadar sürecek uykuya dalış saati olmasıdır. On ikinin bu damgası senede ancak bir kaç büyük bayram günü ile değişiyor. O zaman Ankarayı daha çok seviyoruz.

Geçen cumhuriyet bayramının ikinci günü gecesi idi. Bir arkadaşla beraber şehri dolaşıyorduk. Ana caddelerde yürümek zordu. Saat on ikiyi çok aşmış olmasına rağmen,, itiyadını bırakan Ankarayı yeni bir hüviyet içinde seyrediyorduk. Sağlı sollu insan kalabalığının akışı arasına karışmaya ve hattâ nereye gideceğini bilmemenin bile bir zevki vardı.

Her cumhuriyet bayramının üç gecesi Ankara senenin bütün gecelerinde özlediği bir hayata kavuşmuş gibidir. Aydınlık şehir, asfalt caddeler günün her saatinde insan; neşeli, hareketli, gülen, eğlenen insan; kahkaha ve müzik sesleri arasında mesud ve şen insan yığınları görmek istiyor. Ankarada bu varmıdır? Şu bir satlik dolaşmadan sonra, hükmü siz veriniz...

Ulus meydanından Samanpazarına doğru çıkıyoruz.Köşede yalnız İstanbul pastanesi açıktır. İçinde altı kişi var. Karşıdaki Hasan paşa pasta salonu, kepenklerini indirmiş, içerde temizlik yapıyorlar. Anafartalar caddesinde başka açık yer yoktur. Beş dakika içinde tek bir boş taksi aşağıya doğru iniyor. Taksi sokağında sıralanan otomobillerde şoförler de uyumaktadırlar.

Karşıdaki otellerin sıralandığı sokağa giriyoruz. Bir müşteri, kapıyı açtırmak için hem zili çekiyor, hem hafif hafif yumrukluyor. Biliyor ki bütün otel müşterileri burada[illegible]dır. Kapı yavaşça aralandı ve otelcinin mahmur bakışlı başı gözüktü. Müşteri, kim bilir ne kadar zamandır, kapıyı beklemenin verdiği hiddetle ona çıkıştı :

"— Yahu! yarım saattir kapıda bekliyorum.

"— A bayım! sen de her zaman geç gelirsin. On birden sonra otelin kapısının kapandığını bilmiyor musun?

Müşteri içini çekti, başını salladı ve bir şey söylemeden içeri doğru girdi. Sonra gene çoğu bekârların oturduğu bu sıra otellerin bulunduğu sokakta derin bir sükût . . .

Samanpazarına çıkan yolu takib ediyoruz. Belediyenin karşısındaki eczahane, nöbetçi olduğu için olacak, açıktır. Adliye sarayının köşesine kadar uzanan bu caddede bir nokta gezinen polis, bir de biz, iki arkadaş varız.

Buraları yazın biraz daha hareketlidir. Gecenin geç saatlerine kadar giden gelen bulunur. Kış ve soğuk Ankara sokaklarındaki hareketi tahdid etmiştir. Fakat bu tahdid reaksiyonsuz kalmıştır:

Sokaktan evine giren ankaralı doğruca yatağma giriyor!

Samanpazarına kadar cadde üzerinde tam dokuz kişiye rastladık. Ses olarak bekçi düdüklerinden başka hiç bir şey yoktur. Arkadaşımla beraber Cebeciye inen sokağa sapıyoruz. Burası eski Ankara mahallelerinden bir sokaktır. Karanlık, dar bir sokak. Köşe başındaki elektrik lâmbası olmasa yürümek çok güçleşecek. Uzun sokakta iki evde ışık gördük. Bunlar, elektrik değildi. Petrol lâmbaları idi. Birisinden birde ninni sesi geliyordu: bütün hususiyetleri, tezahürleri ve dekoru ile bir kasaba sokağı.

Arkadaşım :

"— Burada halâ petrol yakan evler var. Halbu ki şehrin bir ana caddesinin yanı başı..,, dedi.

Kendisine hatırımda kalan şu rakamları söyledim :

"— Ankaranın 17372 evinden 5663 ü elektrik, geri kalanı petrol yakar. Nisbet, petrol lehine olarak üçte ikidir. Hele biraz daha aşağılara inince elektrik yakan eve rastlamak güçtür.

Ankaranın 17372 evinden 10881 ri neden halâ petrol yakıyor? Bunun izahını, pek kolayca yapamazsınız. Elektrik pahalımıdır? Elektriğin pahalı olduğu nisbette petrol ucuzmudur? Bütün Türkiyede, elektriği en ucuz veren şehirlerimizde bile, fiatların, devletin elinde bugün bir a[illegible]dır. Kapı yavaşça aralandı ve otelcinin mahmur bakışlı başı gözüktü. Müşteri, kim bilir ne kadar zamandır, kapıyı beklemenin verdiği hiddetle ona çıkıştı :

bol enerji davasına yaklaşmış olduğunu hiç bir zaman iddia edemeyiz. Büyük Kütahya santralımızın İstanbul şehrine kilovatı nihayet iki kuruşa elektrik satacağını biliyormusunuz? İşte bizim için ideal fiat budur. İki kuruş, türk köyünü de aydınlatacaktır.

Elektrik her eve girmeyince; yeni hayat da girmemektedir. Elektriği olmıyan evde bir radyo sesi düşüne bilir misiniz? Yirminci asır metaı olan elektrik, kendisiyle beraber yeni hayatı, yeni zamanlar ihtiyaçlarını, modern hayat telâkkisini de beraber getiriyor. Ankaranın yanı başında gece saat on ikide, petrol yakan mahallelerde uyku, hayat ve harekete hâkimdir. Fakat Trakyada elektriği olan köylerde gece saat on ikide neşe içinde olan insanlar ve radyo sesi duyuluyor.

Her ankaralı evine neden elektrik almaz: gene mesken buhranına temas edeceğiz. Bunlar, ekseriyâ kira evleridir. Ankarada kiralık ev o kadar aranan, o kadar müşterisi olan bir varlıktır ki, o, ne kadar konforsuz olursa olsun; hattâ konfor değil de, içinde en tabiî ihtiyaçları bulunsun veya bulunmasın daima müşteri bulmaktadır. Ev sahibi, malının evinin bütün inşa bedelini, arsasiyle beraber çoktan ve yıllar yılıdır amortize etmiştir. Bugünkü en askarî kira haddi bile, normalin çok üstünde olduğu için, evine yeni tesisler yapmayı, onu tamir etmeyi, hattâ elektrik almayı bile düşünmüyor. Müşteriye gelince: bu mahallelerin en çok sakinleri, ufak memurlarla az kazanan esnafıdır.

Otuz, kırk liralık elektrik tesisatı ile ışığa kavuşan evin kirası, ayda askarî beş lira farkettiğinden, müşteri de elektriksiz evden memnundur. Veya memnun olmuş gözüküyor. Sokaktaki elektrik lâmbası kapısının önünden geçtiği halde, evine halâ ışık almıyan ev sahibini, cumhuriyetin başşehrinde yaşıyan ve burada sermayesine en iyi para kazanan bir vatandaş olarak elektrik almasını temin etmek bir *mesele* olmuştur. Petrol yakan evden *yeni hayat'ı* istemeğe hiç hakkımız yoktur. Belki bu ev sahibinin de haklı şikâyetleri vardır. Yeni ev yaptıran bir dost; elektrik tesisat fiatlarının İstanbuldan bir misli fazla olduğundan dert yanıyordu. Bu iş şehrin gerçekten büyük bir mevzuudur. On beş senedenberi, Ankara evlerinin dörtte üçü petrol yakıyor.!

[illegible] yoldan; neşe ve hareket hasreti duyarak, Yenişehire gidiyoruz. Sihat enstitülerinin bazı odalarında ışık var. İsmet paşa caddesinden Kocatepeye; Ulus Meydanından Havuzbaşına giden yolda otomobillere rastlıyoruz. Saat bire yaklaşıyor. Bu saatte göremediğimiz ve gezemediğimiz Ankara semtlerini düşünüyoruz: asıl çok olan, Samanpazarının arka tarafına düşen sessiz ve uyuyan mettir. Cebeci, bağlar, şehrin kalesinin etrafında kurulan mahalleler hep aynı dekor içinde... Arkadaşım, şu suali sordu :

"— Bütün bu uyuyanlar, gülmek, eğlenmek, neşelenmek, geç vakitlere kadar oturmak isterlerse biribirine misafirlikten başka nereye gidebilirler?„

Saat tam bir... Bir saatlik Ankara gezmemiz bitmiştir: canı sıkılan, eğlenmek, gezmek, gülmek, okumak hasreti çeken her ankaralının biribirine sorduğu bu suale acaba siz nasıl bir cevab verirsiniz. ?

Radyo

ANKARA :

ÖĞLE NEŞRİYATI: 12.30 Muht[illegible] plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musi[illegible]si ve halk şarkıları — 13.15 - 13.30 Dahili[illegible] haricî haberler

AKŞAM NEŞRİYATI: 12.30 Plâk n[illegible] riyatı — 19 Türk musikisi ve halk şarkı[illegible]rı (Servet Adnan ve arkadaşları) — 19 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 19.45 T[illegible] musikisi ve halk şarkıları (Müzeyyen ve[illegible] kadaşları) — 20.15 Konferans: Parozito[illegible] Nevzat — 20.30 Saksafon solo: Nihat Es[illegible]gin (piyanoda Marsel Bi) — 21 Ajans[illegible] berleri — 21.15 Stüdyo salon orkestr[illegible] (1- Puccini: Manon Lescaut. 2- Straus[illegible] Les Baisers. 3- Grieg: Andante Sonate[illegible] Grosmann: Csardas. 5- Adam: La Par[illegible] du Diable). — 21.55 - 22 Yarınki progr[illegible] ve İstiklâl marşı.

İSTANBUL :

ÖĞLE NEŞRİYATI: 12.30 Plâkla t[illegible] musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 - 14 Pl[illegible]la türk musikisi.

AKŞAM NEŞRİYATI: 18.30 Plâkla d[illegible] musikisi — 19 Radyo fonik dram: (As[illegible] manası (İstiklâl harbi hatıralarından) 19.55 Borsa haberleri — 20 Necmi ve ar[illegible] daşları tarafından türk musikisi ve h[illegible] şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20.33 [illegible]mer Rıza tarafından arapça söylev — 20 Muzaffer Güler ve arkadaşları tarafın[illegible] türk musikisi ve halk şarkıları - (Saat a[illegible] rı) — 21.15 Şan: Julya tarafından orkes[illegible] refakatile — 21.45 ORKESTRA: 1- Che[illegible] bini: Ali Baba, uvertür. 2- Kalmann: [illegible] das Fürstin, potpourri. 3- Liszt: raps[illegible] No. 12 — 4- Siede: Fatima — 22.15 Aj[illegible] haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera[illegible] operet parçaları — 22.50 - 23 Son habe[illegible] ve ertesi günün programı

AVRUPA :

OPERA ve OPERETLER: 14.10 Fra[illegible]furt — 19.10 Lâypzig, Münih — 20 Be[illegible]münster — 21 Roma, London - Regional

ORKESTRA KONSERLERİ ve SE[illegible]

FONİK KONSERLER: 16 Frankfurt[illegible] 16.5 Königsberg — 19 London - Regio[illegible] — 20 Berlin, Königsberg, Varşova — [illegible] Prag — 21 Bruksel, Milano — 21.30 Pa[illegible] - P. T. T. — 24 Frankfurt, Stuttgart.

ODA MUSİKİSİ: 16.15 Kolonya — 16[illegible] Prag — 21.10 Kolonya — 23.15 Lüksemb[illegible]

SOLO KONSERLERİ: 14.10 Laypzig[illegible] 17 Berlin — 17.15 Varşova — 17.25 Viy[illegible] — 18.10 Hamburg — 19.30 Bruksel, Pa[illegible] - 20.30 Droitvich — 21.15 Stuttgart.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.): [illegible] Breslav, Königsberg ve diğer alman ist[illegible]yonları — 8.30 Breslav — 12 Hambu[illegible] Lâypzig — 12.45 Strazburg — 19.10 Br[illegible]lav — 21 Hamburg — 22 Liyon.

ORG KONSERLERİ ve KOROLA[illegible] 15.25 Hamburg — 16 Münih — 18.20 [illegible]nigsberg — 20 Kolombiya.

HAFİF MÜZİK: 8.50 Münih, Frankf[illegible] — 9.30 Berlin — 10.30 Hamburg — 11[illegible] Berlin — 12 Münih ve diğer alman ist[illegible]yonları — 12.40 Beromünster — 14 Stu[illegible]gart — 14.15 Berlin — 16 Breslav, Ha[illegible]burg, Stuttgart — 17.15 Kolonya, Münih[illegible] 18 Berlin — 19.10 Keza — 19.15 Stuttg[illegible] — 21 Berlin.

HALK MUSİKİSİ: 11.30 Stuttgart[illegible]

DANS MÜZİĞİ: 19.10 Frankfurt, Ha[illegible]burg — 22.30 Frankfurt, Stuttgart — [illegible] Milanâ, Roma, Brüksel — 23.5 Budape[illegible] — 23 - 23.30 Krakovi, Lemberg, — 23.2[illegible] 0.30 London - Regional — 23.30 Paris[illegible] 0.15 - 1 Droitvich — 24 - 2 Lüksemburg[illegible] 0.15 Tuluz (Tangolar).

Avcı yeleği alınacak

Orman koruma genel komutanlığı satın alma komisyonundan :

1 — Orman koruma genel komutanlık kıtaları ihtiyacı için (3500) adet avcı yeleği kapalı zarf usulü ile ihale[illegible]si 11.12.937 cumartesi günü saat 11 de Ankarada yenişehirde orman koruma genel komutanlık binasında yapılacaktır.

2 — Avcı yeleğinin muhammen bedeli (4900) lira muvakkat teminat (367) lira (50) kuruştur.

3 — Avcı yeleğinin şartnamesini örneğini görmek üzere her gün komisyona gelmeleri.

4 — İsteklilerin şartnamede yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihaleden bir saat eveline kadar komisyona vermeleri ilân olunur.

(4348) 3—6619

BİR SÜRGÜN

— 35 —

YAKUB KADRİ

ahalisi gibi gündelik küçük kaygıların, gündelik iş ve güçlerin alelâde sıkıntılarını taşıyarak geçiyordu. Ilk zamanlar St. germaine'in veya Boul - Raspaille'in arka kaldırımlarından süzülerek kırıtarak ve etrafına tatlı kokular neşrederek yürüdüğünü görüp de, bir Romansk mülâkata gittiğine hükmettiği genç ve güzel bir kadın, şimdi, biliyor ki, köşe başındaki bakkaldan bir kilo patates almak için sokağa çıkmıştır. Şimdi, biliyor ki, ara sıra Luai'lerde rast geldiği silindir şapkalı, yakası canfes, gümüşî redingotlu ve lüstrin kunduralı mutena ve zarif adam, düşündüğü gibi bir zengin kont veya bir Marquis değil, meselâ hariciye nezaretinde iki yüz elli frank maaşlı bir arşiv mukayyididir. Artık biliyor ki, her uzun saçlı ve yuvarlak feutre şapkalı genç mutlaka filiz halinde bir büyük artist değildir. Bunlardan bir tanesi, sanki doktor Hikmetin bu hususiaki vehimlerini kökünden silmek ister gibi geçen akşamların birinde, bir lokantada, gelmiş, onun önüne dikilmişti. Elinde tuttuğu bir albüme bir resim çizmiş ve onu iki buçuk frank mukabilinde ona vermek için öyle şaklabanlıklar yapmıştı ki, Eminönünde leke ilâcı satan seyyar madrabazlar bile bu kadarına tenezzül edemez. Madenî insanlığın ulvî ve feragatlı mürşitleri şeklinde tasavvur ettiği âlim tiplerine gelince onların bir örneğini de doktor Foissard'ın kuru ve yaklaşılmaz şahsında apaçık görmüştü.

Profesör Foissard - Salpetreire.. doktor Hikmet, yirmi gündenberi bu iki kelimeyi, beyninin içine saplanmış iki çivi gibi taşıyordu. "Foissardın dediğini yapacak mıyım ? Selpetreire'e ne vakit gideceğim ?„ Ve dişi ağrıyan bir adamın dişçiye gitmemek için her gün kendini uyuşturucu ilâçlarla oyalayışı gibi, bu teşebbüse her karar vereceği anda, kendi kendine bir engel çıkarıyor, şimdi gitmeğe hazırlanırken, ya saat çok geçmiş oluyor, ya hava mutattan daha fazla bozuveriyordu.

Bugün ise bir pazar olduğu için bu mesele hiç te mevzuubahs değildir. Bundan dolayı doktor Hikmet, adetâ, tatil gününde bir mekteb çocuğunun ferahlığını hissetmektedir. Kendisine bir azamî tembellik programı çizdi. Akşama kadar odasından dışarıya çıkmıyacaktı. Gecelik esvaplarının içinde gerinerek, esneyerek ve canı isterse okuyup, canı isterse düşünerek, boş, uzun, kaygusuz saatler geçirecekti. Lavobosunun bir gözünde kocaman bir dilim jambonla, ince kâğıda sarılı bir topak tereyağı duruyor. Mutlaka bir köşede biraz da Felemenk peyniri olacak. Ragıb beyin tavsiyesiyle bir de kahve takımı almıştı. Şu halde öğle yemeği için sokağa çıkmasına lüzum yoktu. Doktor Hikmet, yüreğinde, adetâ çocukça bir sevinç duydu ve küçüklüğünün cumalarını hatırladı. Ayaklarında yumuşak yünlü terlikleri, sırtında hayderî yakalı, geniş yenli pamuklu hırkasiyle Beşiktaştaki konağın sessiz odalarında dolaşan oğlan gözünün önüne geldi. Bu oğlan ne kadar cılız, soluk benizli ve dermansızdı !.. Ve bir büyük adama göre dikilmiş uzun etekli entarisiyle, bol hırkasının içinde ne kadar zavallı, hattâ ne kadar gülünçtü ! Bugün oldunğu gibi o vakit te yalnızdı. Ne bir dostu, ne bir akranı vardı ve kendi kendini avutmak için bulduğu oyunlar beş yaşında bir kız çocuğunu bile tatmin etmiyecek kadar manasız, saçma şeylerdi. Fakat, onun büyük, kara gözleri tembel tembel dolaştığı o tenha odaların her köşesinde ruhunu okşayan ve hayalinde türlü türlü cevelan sahaları açan neler bulmazdı. Divarda bir gemi resmi; tavandan sarkan bir avizenin billûrları; camlı bir dolap içinde babasının ikbal devrinden kalma nışanları, sırma püskül ve kuşakları; hattâ bazan annesinin eski düğme kutusu, onu, saatlerce meşgul etmeğe kâfi gelirdi.

Bütün bu şeyler, hâlâ yerli yerlerinde duruyorlar mı ? Birden, yüreği burkuldu. Işte, nerede ise bir ay, belki daha fazla oluyor : Yazdığı mektuba henüz bir cevab gelmemişti. Trajik vakalar icad etmekte çok velûd muhayyelesi, bir an içinde, biribirinden korkunç yüz türlü faciaya sahne oldu : Gece yarısı basılan bir ev; kılıç şakırtıları; boğuk feryadlar; bir kamçı sesi; Merdivenlerden aşağıya sürüklenen bir adam; bir minderin üzerine, yüzü kuyun yıkılıp kalmış bir kadın, kaçışan hizmetçiler... Bu sürüklenen adam artık evine dönmiyecek, bu yıkılan kadın artık bir daha ayağa kalkmıyacak; ve dışarıda karanlık, Istanbulun, derin, ıssız, koyu mezar karanlığı... Ve bütün bunlar ne için ? Kendisinin bir kaprisi için.. Kendisi, hürriyetine kavuşsun, istediği gibi gezsin, eğlensin, maceradan maceraya koşsun diye. Yani, alelâde bir gençlik divaneliği yüzünden.... Doktor Hikmet; kurduğu facialardan daha müthiş olan bu hükmün altında ezildi, kaldı. Yatağının tam karşısına düşen esvap dolabının aynası, ona, iki büklüm olmuş, sıska bir ihtiyarın çökük gövdesini aksettiriyordu. Bu gövde, kendi kendinden korkarak irkildi, iki ince ve uzun bacak yatağın örtüleri altından sıyrılarak dışarıya sarktı.

"— Tak, tak...

Ne o ? oda kapısı vuruluyor. Doktor Hikmet, az kalsın, Izmirdeki hizmetçinin şivesiyle Türkçe: "kim o ?„ diye seslenecekti. Kendini toparladı. Acele acele çoraplarını giydi. Sırtına yeni aldığı deve tüyü taklidi uzun robe de chambre'ını geçirdi:

"— Entrez.

Kapının tokmağı dönüyor; fakat kapı açılmıyordu. Koştu, anahtarı çevirdi, kapıyı açtı. Eşikte hiç tanımadığı bir adamın müteredditkameti duruyor. Bu, ne kapıcı kadının kocası; ne civardaki Bakkalın çırağı, ne de bir posta müvezziidir. Ustü başı düzgün, orta yaşlı efendiden bir adam :

(Sonu var)

HAYAT VE SIHAT

Çocuklara şeker

Bayram günlerinde şeker yemek en ziyade çocukların hakkıdır, derler. Çocukların kendi fikirlerini sorarsanız, onlar bu hakkı bayram olmayan günlerde de iddia ederler, hele şeker çukulataya karışmış olursa, haklarını teslim ettirmek için ağlamayla tehdide bile kalkışırlar.

Hekimlere gelince, birçok şeylerde olduğu gibi, çocuklara şeker meselesinde de aralarında ihtilâf vardır. Kimisinin fikrine göre şeker çocuklar için en iyi gıdadır. Kolay hazmedilir, az mikdarda olduğu halde çocuğa büyük kuvvet verir, daima hareket etmek isteyen çocuğun adalelerine lâzım olan enerjiyi temin eder. Sonra da kanda eridiği vakit hiç bir zehir bırakmaz. Sözün kısası, çocuğa hiç dokunmadan kolayca büyümesine hizmet eder. Onun için çocuklarına sabah kahvaltısı olarak sadece üç dört parça şeker veren hekimler bile vardır. Vaktiyle bizde de sabahleyin çocuklarına aç karnına tatlı yediren anneler vardı ama, onlar tatlıyı çocuğun zihnini açsın, diye yedirirlerdi. Çocuğun hareketini temin edeceğini, büyümesine yardım edeceğini bilmezlerdi.

Buna karşılık hekimlerden bazılarının düşündüklerine göre, şeker kolay hazmedilmez, çocuğun nefesine fena koku verir. Hem de dişlerini çürütür.

Hemen söyliyeyim ki şekerin kolay hazmedilmemesi, çocuğun nefesine fena koku vermesi düşünülecek bir mesele ise de dişlerini çürüttüğü pek doğrudur. Çünkü çok şeker yiyen çocuk onunla hem doyar, hem de daha kolaylıkla koşup oynadığından başka yemek yemeğe iştahı kalmaz. Halbu ki çocuğun sağlığı için şekerden başka şeylere de ihtiyacı vardır. Şekerde başka maddeleri bulamaz. Dişlerinin sağlam olması yediği yemeklerde kireç bulunmasına, benzinin iyi renkli olması gene yediği yemeklerde çelik bulunmasına bağlıdır. Şekerde bunları bulamayınca dişleri çürür, benizi sararır, çok şeker yiyen çocuk koşup oynasa, hattâ büyüse de gene sağlam bir çocuk sayılamaz.

Ancak çok şeker yiyen çocuğun dişleri çürümesiyle şekerin güç hazmedilmesi, nefesini kokutması lâzım gelmez. Şeker ağızdan mideye ve bağırsaklara girince hemen kana karıştığından hazmedilecek bir tarafı yoktur. Midede kalmadığı için hazımsızlığa ve ağız kokusuna da sebeb olamaz, çok şeker yiyen çocukların ağzı kokması dişlerinin çürük olmasından gelir.

Şekerin güç hazmedilir diye adı çıkması, vaktiyle sade şeker icad edilmezden önce balın ve pekmezin çok defa ağır hamur işleriyle karıştırılmasından ileri gelmişti. Şekerin o fena şöhretine biraz da Eflâtun filozof sebeb olmuştur. Bilirsiniz ki Eflâtun şairlerle birlikte tatlıcıları da, zararlı adamlar diye, meşhur kitabında kurduğu cumhuriyetten dışarı bırakmıştı. O zamandanberi şairlerin - sözlerine inanılmadığı için - zararlı olmıyacakları anlaşıldığı gibi, şekerciler de yalnız şeker yaptıkça cumhura zararlı olamaz. Filozofla birlikte eski hekimlerin isnad ettikleri, hazımsızlığa sebeb olmak hassası da bugün, olsa olsa, karışık hamurlarla ve karamelalarla yapılan şekerli pastalara aid olabilir.

Şeker mutedil mikdarda kaldıkça, büyükler için olduğu gibi, çocuklar için de lüzumlu, faydalı bir gıdadır. Çocukların uslu oturmalarına hizmet etmesi de başka. Yaramazlık ederek başınızı tutturan çocuğa uslu otururşa şeker vereceğinizi söyleyince, hiç olmazsa şekeri beklediği müddetçe rahat durur.

Vakıa atları da şekerle terbiye ettikleri için, çocuğu ayni usulle susturmak garip görünürse de, bayram günü misafirleriniz geldiği vakit başınızın selâmetini düşünerek ve filozofların insanı nasıl tarif ettiklerini hatırlayarak bu usulün kusuruna bakmazsınız.

G. A.

Kimsesiz çocuklara yardım

Kış, hiç umulmadık bir günde, bütün şiddetile bastırdı. Herkes, daha soğuklar başlamadan, kışa aid noksanlarını tamamlamış bulunmaktadır. Henüz, şu veya bu eşyası eksik olanlar, odun ve kömürünü almıyanlar çarşı ve pazarı doldurmaktadırlar.

Bu arada bayram da geldi. Bir memur şehri olan Ankarada, birkaç gündür, dükkânlar bayramlıklarını alanlardan geçilmiyor.

Hiç şüphesiz az çok vakti ve hali yerinde olanlar. kışla beraber gelen bayram günlerinde, yoksulları da unutmuyorlar. Hayır cemiyetleri bütün bu yardımlar için en iyi tevassutu yapmaktadırlar.

Haber aldığımıza göre, çocuk esirgeme kurumu ile birlikte çalışan hayırsever bayanlarımızın teşkil ettikleri kadın esirgeme kurumu mektebli ve fakir yavrulara 150 mekteb önlüğü ve 150 yün elbise vermek suretile yardımda bulunmuş ve hayırlı bir hizmette bulunarak çocuklarımızı sevindirmiştir.

İstanbul trenleri

Bayram dolayısiyle İstanbul trenleri çok kalabalık olmaktadır. Bayramı geçirmek üzere İstanbula gidecek mebuslarımız dün 19,30 da kalkan hususî bir trenle şehrimizden hareket etmişlerdir.

Kadroları genişliyen pansiyonlar

Kültür bankanlığı mevcud pansiyonlar teşkilâtının genişletilmesi ve yeniden pansiyonlar açılmış olmasından dolayı kadrolarının genişletilmesi lâzım gelen pansiyonlar için 937 büdcesinin N işaretli cedveline yeniden bazı memuriyetler ve ilâveler koymak zarureti karşısında kalmıştır. Bakanlık bu hususun temini için bir kanun projesi hazırlamış bulunmaktadır.

Şeker Bayramı

Diyanet İşleri Reisliğinden :

4 Birinci Kânun 1937 cumartesi günü bayram olduğu ilân olunur.

Bayram Namazı	
Saat	Dakika
7	33

Kamutay encümenlerinde

Devlet Şurası Kanun lâyihası

Büyük Millet Meclisi encümenlerinde bulunan başlıca kanun lâyihalarını *Ulus* sütunlarının müsaadesi nisbetinde sırasiyle tahlil ediyoruz. Bununla meclisin büyük çalışma mevzularını ana hatlariyle memlekete bildilmiş oluyoruz. Bu kadarı bir gazete için, yerine getirilmiş bir vazifedir. Ancak bu yazılar, ilim, ihtısas ve vazife bakımından mevzularla alâkası olanları, eserin daha iyi yapılmasına teşvik edebilirse, şüphesiz bu da *Ulus*'un ayrı bir mazhariyeti olacaktır.

Hususî idarelerle memurlar kanunu lâyihalarından evvelce bu sütunlarda bahsedilmiştir. Bugün de devlet şûrası kanun lâyihası tahlil edilecektir. 1935 mayısında Büyük Millet Meclisine verilen lâyiha beşinci devrenin intihabından sonra 1936 içinde dahiliye encümenince müzakere edilmiş, 1937 başında da adliye encümenine verilmiştir. Lâyiha şimdi adliye encümeni ruznamesindedir.

*

Büyük Millet Meclisi; millî cidal yıllarında ve hattâ kurtuluşun ilk senelerinde, yalnız memleketin irade ve hâkimiyetini temsil ile kalmamıştır. O, teşriî vazifesini yapmakla beraber devletin henüz yaratılamamış uzuvları yerine de geçerek, bir çok idarî işlerde başarmıştır. Bütün kaynağını hayattan alan millî rejim, o yıllar için, Büyük Millet Meclisinin sağlam bünyesinde bir çok hizmetleri toplamakta zaruret kadar isabet de mülâhaza etmiştir. Bu hizmetlerin teşriî bir mecliste yapıldığını tabiî bulmak için, o zaman içinde yaşanılan hayat şartlarının - aradaki zaman mesafesinin çok kısa olmasına rağmen - bu günkünden çok ve hattâ pek çok farklı olduğunu düşünmek icabeder. Devlet şûrası 1925 yılında Ankarada kuruluncaya kadar, Büyük Millet Meclisi encümenleri, şûraya düşen bir çok hizmetleri görmüştür. Meclis bünyesinde bir memurin muhakemat encümeni yıllarca [illegible] yet şûralarına kadar geriye götürmiyeceğiz.

*

Şûranın bünyesi, 1925 de şöyle kurulmuştur: Bir reis, dört daire reisi, on altı aza ve aza salâhiyetinde bir baş kâtib ile muhtasar bir tahrir ve idare kadrosu. Dört daire şunlardır: *Tanzimat, mülkiye, maliye - nafia, deavî* Bunların her birinde bir reis ve dört azâ vardır.

Bunlardan ilk üç daireye idarî daireler unvanı verilir. Bunların bir kısım *kararları Devlet şûrası umumî heyetinde* bir daha tetkik edilir. Bu heyet; şûra reisiyle, daire reislerinden, bütün azâdan ve baş kâtibten terekküb eder.

Duavî dairesinin bir kısım kararları da *deavî heyet aleniyesinde* tetkik edilir. Bir sene için diğer dairelerin azâları arasından seçilen dört zatın deavî dairesi ile birlikte toplanması *"deavî heyeti aleniyesi"*ni teşkil eder.

1931 yılında devlet şûrası kanununda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu hem bünyeye hem de vazife ve usul işlerine müessir olmuştur. Bu tadile göre ikinci bir deavî dairesi daha kurulmuştur. Ancak bu daire için yeniden uzuvlar alınmıyarak, diğer dairelerin reis ve azâları arasından seçilerek teşkil edilmiştir. Bu iki dairelerin birleşmesiyle de *deavî daireleri umumî heyeti*, yani (eski heyeti âliye) teşekkül etmektedir.

1935 mayısında B. M. Meclisine tevdi edilen lâyihada teklif edilen bünye şudur.:

Tanzimat dairesi, Bir reis iki azâ
Mülkiye dairesi, Bir reis üç azâ.
Maliye - nafia - iktisad daireleri, Bir reis iki azâ.
Davalar dairesi, Bir reis dokuz azâ.

Davalar dairesi iki tâlî heyete ayrılarak çalışacaktır. Daire reisi vazifeyi bu iki heyet arasında taksim edecektir. Heyetler, gene davalar dairesi azasından seçilecek üçer azâdan mürekkeb üç tahkik komitesinden çıkan işleri tetkik edeceklerdir.

Dahiliye encümeni; idarî encümenlerdeki azânın azalmasına taraftar olmamış, eski ölçüsüne çıkarmış ve bir davâ dairesinin iki heyete ayrılması yerine iki müstakil dava dairesi kurulmasını daha uygun bulmuştur. Bu esasa göre encümen şûrayı beş daireye ayırmaktadır. Bunların her birinde bir reis ve dört azâ bulunacaktır. Birinci ve ikinci dva daireleri reis ve azalariyle birleşerek *dava aleni heyetini* teşkil edeceklerdir.

Gerek meclise gelen teklife ve gerek dahiliye encümeninin tadiline göre devlet şûrası kadrosuna yeniden bir daire reisiyle dört azâ girmektedir.

Dahiliye encümeni, devlet şûrası müddei umumiliği vazifesinin muavinlerden birisine muvakkaten verilmesi esasını da değiştirmiştir. Encümen müddei umumilik vazifesinin tam bir istikrar ve ihtisasla yapılması ve bilhassa bu makama geleceklerin salâhiyetle çalışmaları için lâyihada yaptığı tadilde Büyük Millet meclisince seçilir azâ derecesinde müstakil bir müddei umumi bulundurmayı teklif etmiştir.

Devlet şûrası umumi heyeti teşkilâtı ve dahiliye encümeninde aynen vardır.

Devlet şûrasının kendine aid hizmetleri görmek üzere - eski teşekküllerine yakın olarak - iki dereceli birer heyet daha kurulmaktadır. *Reislik divanı*, devlet şûrası reisinin reisliği altında daire reisleriyle umumî kâtibin toplanmasından, *devlet şûrası encümeni*, bir daire reisinin reisliği altında üç azânın toplanmasından teşekkül etmektedir.

*

Teşkilâtı esasiye kanunu, devlet şûrasının vazifesini tayin etmiştir. Buraya B. M. Meclisince seçilecek reis ve azânın ilim, ihtisas ve tecrübe sahibi mühim işlerde bulunmuş zatlar olacağı da ifade edilmiştir. Ana kanunumuzla şûraya verilen vazifeleı şunlardır. :

İdarî dava ve ihtilâfları rü'yet ve hal.

Hükümetçe ihzar ve tevdi olunacak kanun lâyihaları, imtiyaz mukavele ve şartnameleri üzerine beyanı mütalea.

Gerek kendi kanunu ve gerek başka kanunlarla verilen vazifeleri ifa.

Dahiliye encümeni devlet şûrası kanunu lâyihasında bu vazifeyi şöyle tevzih etmiştir :

A — Hükümet tarafından tevdi olunacak kanun lâyihaları hakkında mütalea beyan ve nizamname lâyihalarını tetkik etmek.

B — Kanunların, nizamnamelerin gösterdiği işleri görmek.

C — Hükümet tarafından havale olunan her türlü mesele hakkında mütalea beyan etmek.

Ç — İdarî davâları rü'yet ve halletmek.

Biz burada yalnız vazifenin ana hatlarını hatırlamakla kalarak şûranın her dairesine, umumî ve âlenî heyetlerine düşen hizmetleri izaha girmeyeceğiz. Ancak lâyihadaki yeni bir kaç esasa kısaca temas yerinde olacaktır.

Şimdiye kadar devlet şûrasına dava açmak için altmış günün geçirilmemesi lâzımdı. "Her nevi idarî muamele ve kararlara usulen tebliğinden ve idarî vazifeyi ifa vesilesiyle vuku bulan fiiller hakkında icraya ıttıla tarihinden" itibaren 90 gün içinde alâkalılar idarî kaza yolile devlet şûrasına davâ açarlar. Bu müddetin uzatılmış olması ile dava sahiblerinin müracat imkânları hayli genişlemektedir. Hak aramanın bir zamanla takyid edilmesi, hakkın korunması için esaslı bir müeyyidedir. Ancak zamanın iyi ölçülmesi icabeder.

İki aylık bir mühletin üçe çıkarılması davacılar lehinde bariz bir faydadır. Lâyihada bunun teklif edilmesi de gösteriyor ki cumhuriyet vatandaşları böyle bir imkâna kavuşmak devresine irişmişlerdir.

Devlet şûrasında katî karara bağlanacak davaların alenî heyete verilmesi yeni lâyihanın esaslarındandır. Filhakika bir mevzuu iki dava dairesinin birleşerek muhakeme etmesindeki sihat nisbeti şüphesiz tek daireye nazaran çok yüksek olacaktır. Bu da bir çok davalar için kuvvetli bir isabet noktasıdır.

Giyabî kararlar için bir itiraz yolu açık bırakılmıştır. İadeyi muhakemeden istifade yolu biraz daha genişletilmiştir.

*

Başvekâlete bağlı olarak bir çok mevzular da devletin tetkik ve müşavere uzvudur. Bundaki muvaffakiyeti hükümetçe kolaylıkla ve süratle en isabetli kararların alınmasını mümkün kılar.

Devlet şûrası, kapısı her yurddaşa açık bir dava makamıdır. Burada davaya, devletin kanunlarına ve nizamlarına bunların tatbik edilişine karşı açılır. Vatandaşlar, gene kanun ve nizamlarla taşıdığı hakları, onların tatbiki sırasında kaybetmemelidir, devletinde bir çok hakları, bu yüksek mahkemenin adâlet hissine bırakılmıştır. Cumhuriyet; bu kadar mühim vazifeler görecek devlet uzvunun kuruluşu üzerinde daima emek vermiştir ve vermektedir.

Kemal ÜNAL

1 Gün İçin

Düzlük ve derinlik

Ulus'un "Sanat ve fikir„ sayfalarını zevkle takib ediyorum. "Şiir ölüyor mu?„ anketi şimdiye kadar bize, onunla meşgul olanlardan birkaçının düşüncelerini öğretti: Şairlik bir buhran geçirmekte olabilir, fakat ezelî *şiir* ölmiyecektir.

Dünkü *sayfa*'da, arkadaşım Yaşar Nabi, bunun kadar ciddî bir mevzua temas ediyor: *Düzlük ve derinlik* ve diyor: "Edebiyatımızın en mühim meselelerinden birinin sathilik olduğunu itiraftan kaçınabilir miyiz? Sathilik ve kolay rağbeti!„

Hattâ toprağı derin kazmak, fazla cehdi icabettiğinden, güçtür. Zamanımızın çok beğenilen sosyal ve ekonomik kanunlarından biri de *en az gayret* — eski tabirile — sâyıakal kanunu değil midir? Fazla cehdle az gayreti, asrımız, düzlüklere iltifatı teşvik etmek suretile uzlaştırmıştır. Vakıâ traktör ve pulluk toprağı derin kazabilmektedir. Fakat en az gayret kanunî hükümlerinden uzaklaşmıyarak muharrire derin yazdırabilecek vasıtalar henüz keşfedilememiştir. Bunun aksine gelince; bütün vasıtalar şimdiden elimizdedir...

Yaşar Nabi, "Edebî mahsul bizde, kendini bu mesleğe vereni beslemekten uzaktır." diyor. Bu fikri bir *müşahede* olarak kaydetmeliyiz. Ancak bu, düzlük ve derinlik meselesinin sebeblerinden biri dahi değildir. Hangi derin yazarı bu memleket aç bıraktı ?

Bir iki müşahedemden de ben bahsedeyim : Gündelik gazetelerle mevkut dergilerin baskı sayısı iki yüz bini geçmektedir, ve mübalegaya düşmeksizin bunları yarım milyon kişinin okumakta olduğunu farz edebiliriz. İmdi, bu gazete ve dergilerdeki yazılara dikkat ediniz: Düzlük bunların başlıca vasfıdır. Bu yazıları yazanlar bedava mı yazıyorlar? Fakat başka zihniyette diyarlara mahsus olan *Amerikanvarî gazetecilik*, bizdeki şeklile, muharriri hep düzlüğe sevketmektedir. Ve düzlüğe alışmakta olan beş yüz bin kişi de, derinlik karşısında hissedilen baş dönmelerini, gün geçtikçe, biraz daha kuvvetle duymaktadır. Halbuki bizde, derinlik değil, hattâ uçurum karşısında cesareti kırılmayan okurlar vardır ve kitab dağıtma ve satma teşkilâtının dayanılmaz eksikliğine ve kötü niyetliliğine rağmen, bu çeşid okurlar sayısı da, derin muharriri sefil bırakmıyacak kadar çoktur.

Evet, bütün kusur okurda değildir. Fakat onu düze alıştırmakta devam edecek olursak, bir gün, bütün kabahati ona yükletebiliriz. Ve o zaman, ortada ne düzlük, ne derinlik meselesi kalır; Nasreddin hoca gibi: "Tam açlığa alıştığı sırada...„ der ve şaşarız. — N. B.

Almanca bilen kadın daktilo alınacak

Müzik öğretmen okulu direktörlüğünden :

Okulumuza (75) lira ücretli (iaşesi okula aid) almanca bilen bir kadın doktilo alınacaktır.

İsteklilerin 10.12.937 cuma günü saat 13 te sınavları yapılmak üzere müsbit evrakları ile birlikte Ankarada müzik öğretmen okulunda bulunmaları. (4354) 3—6634

Hayat, sen ne güzelsin!

— 34 —

Nakleden: N. B.

UYANIŞ

"Canım Güzin - sana böyle hitab etmeme son defa olarak müsade et - canım Güzin, artık gidiyorum. Kendimi kurtarmış olduğum karanlıklara tekrar dönüyorum. Saadeti ebedî olarak elimden kaçırmış olmakla müteessir, fakat sahibi olmadığım cesareti kalbimde bulabilmiş olmakla mağrur, gidiyorum....

"Şu anda ilk iyi harekette bulunuyorum... Demek ki kötülük beni henüz teshir etmiş değildir.... Bu hareketimle âdeta intihar etmiş oluyorum, fakat asıl hayatı belki bu sayede bulacağım.. Seni kaybediyorum, ancak hiç bir kuvvet seni daima sevmekten beni menedemez. Ve senin hâtıranı kirletmemek için o mezbeleye bir daha avdet etmiyeceğim. Senin sayende, canım Güzin, gözlerim, hayatım müddetince gök yüzünün mavilikleri ile dolu kalacaktır. Allaha ısmarladık!"

XVI

Cici

Taksinin aynasında birdenbire gördüğüm çehrem beni hakikate irca etti. Gözleri deli gözleri gibi bakan, karma karışık saçlı, titrek dudaklı, pancar gibi kızarıp limon gibi sarı yüzlü adam demek ki benim!

Üşüyorum. Tabiî: Ne başımda şapkam ve ne de sırtımda paltom var. Pencereleri kaldırıyorum. Anî olarak tesiri altında kaldığım bu korunma hissi aklımı başıma getiriyor ve bir kaç saat eveli düşünebilmeme imkân veriyor. Zizi'den kaçarak Yakacıktaki köşkten bir çılgın gibi fırladım ve Pendiğe kadar koşarak geldim. Bir tirene atladım. Şimdi İstanbuldayım.

Çın çın öten kulaklarımda otomobilin ve şehrin gürültüsü var.

Bitti, artık her şey bitti! Tiril tiril titriyor ve Zizi'yi bir daha göremiyeceğime bir türlü inanamıyorum.

Fakat her şey bitti. Bir kaç saat evel Güzinin nişanlısı idim. Küçük elleri, yumuşak ve ılık, ellerimin içindeydi. Gözlerinde sevginin ilâhî ışığı parlıyordu.

Ben ne yaptım? Adî bir dalaveracı, bir düzenbaz olmuştum; hislerime tabi kalarak isyan ettim. Sonra, sonra ne oldu? Aşka bir konca gibi açılan bir kalbi bu isyanımla kırıp döktüm. Ve bu tamir kabul etmez bir cinayet oldu.

Bitti, hepsi bitti! Gençliğimle birlikte, ruhuma tamamiyle intibak eden, dünyada bir eşi daha olmamak lâzım gelen bir kalbin bütün şefkatini, bütün muhabbetini kaybettim.

Evet her şey sona erdi; fakat ortaklarımın iğrençliklerinden de, o kas katı kalbli amcamdan, o karma karışık mizaçlı Hüseyin Tuğruldan, insanı kadınlıktan iğrendiren o prenses eskisinden kurtulmadım mı?

Güvenilecek hiç bir şey kalmadı; sefil, fakat artık rahat yaşayamıyacak mıyım?

Otomobilin buğulu camlarından gördüğüm yolcular yuvalarını ararken biribiriyle çarpışan, itişip dürtüşen böceklere benziyorlar. İçlerinden bazıları ışıkların yer yer aydınlattığı yağlı çamurlar arasında sürünerek kayıyorlar.

Yarın ben de onların kap kara kalabalığı içine karışacağım, ben de onlar gibi harabeler arasında günlük nafakamı arayacağım. Kanadlarını istiye istiye kemirmiş, çiçeklerin güzel kokusunu teneffüs etmiş olmakla sarhoş bir kelebek gibi artık yerlerde sürünecek, fakat toprağı eskisi gibi kendime yabancı bulmıyacağım.

Sıra servilerde, evimdeyim. Kapıcı odası önünden fırtına gibi geçiyor ve kapıcının beni bu kıyafette görmesini istemiyorum. Benlik en büyük acılara da galebe çalıyor.

Dairemin kapısı önünde cebimde anahtar olmadığı aklıma gelerek sinirli sinirli vurduğum kapı derhal açılıyor.

— Ayaklarının sesinden gelenin sen olduğunu anladım....

Cici, her zamanki siyah elbisesi ile karşımda... Şaşırmadan, sorguya lüzum görmeden beni karşılıyor: Sahibi dönünce onu finoda böyle karşılamaz mı?

Yemek odasındaki masa iki kişi için hazırlanmış. Buna hayret bile etmiyorum; zira son günlerde başıma öyle şeyler geldi ki Cici'nin bir başkasını bulmuş olmasını da tabiî görebilirim.

— Birini mi bekliyordun, Cici?

— Evet, seni... seni her gün bekliyor, ve her gün sofraya böyle tabağını, çatalını koyuyorum....

Bu kadar alâka, beni memnun edecek yerde kızdırıyor:

— Budalaca bir şey!

— Neden? Hakkım yok mu imiş? Seni bekleye bekleye nihayet işte getirdim.

Evet, belki hakkı vardı: Tilki gibi döne dolaşa nihayet eve gelmedim mi?

Susuyor ve mutbaktan gelen yemek kokusunu bir levanta koklarcasına kokluyorum.

Karnım aç, akşam yemeği zamanı da çoktan gelip geçti. Ne tuhaf şey! Hayatımın böyle karma karışık saatlerinde bile vücudum muhtaç olduğu gıdayı bekliyor.

Yemeğe oturuyor ve iştiha ile yiyorum. Cici, yüzüme bakarak beni tazib etmemek için olacak, başını tabağından kaldırmıyor.

Beni böyle kabul ederek doyurduğu için mi, neden, Cici'ye iltifat etmek istiyorum:

— Biliyor musun yavrum, işler hiç yolunda değil!

Beni karşısında görmekle gülümseyen gözlerine ragmen hüzünlü duran başını kaldırıyor:

— Buna hiç şaşmadım... İşler yolunda olsaydı gelmezdin!

Sonra birdenbire tasalanarak :

— Hüseyin Tuğrul başına bir iş mi getirdi?

— Hayır, mesele o değil!

Birdenbire yüreğime bir keder çöktü ve gözlerim doldu. Cici, iskemlesini yanıma çekerek sordu:

— Neden böyle müteessirsin, Süleyman? Sana bu ıstırabı veren bir kadın mı? Her kadın Cenan gibi olmaz... Değil mi?

Elindeki peçete ile gözlerimi siliyor. Bu kadar sadelik, bu kadar menfaatsizlik beni müteessir ediyor. Demek ki Cici de beni seviyor. Şu halde, ben evde değil iken, bir başkasının peşi sıra koştuğumu düşünerek ıstırab çekmiş olması lâzım. Bununla beraber kendi acısını unutmağa çalışarak beni teselliye uğraşıyor.

Yeni hayatıma iyi bir hareketle başlayamaz mıyım? Yalnız kendimi düşüneceğime bir yeis gününde alınıp getirilerek evin eşyasından biri gibi buraya yerleştirilmiş olan bu kızcağızı düşünemez miyim?

— Cici, yarın gidiyoruz.

Gözleri ve dudaklariyle gülüyor. Fakat bahtsızlığa alışmış olduğundan bu sonsuz saadete birden bire inanamıyor:

— Bugün böyle söylüyorsun... Yarına kadar kararın acaba değişmiyecek mi?

Kararımın ne kadar katî olduğunu ona isbat etmek için masaya bir yumruk vurarak tekrarlıyorum:

— Cici, yarın gidiyoruz....

Sonra, bu karardan geri dönülmiyeceğini anlatmak ister gibi ilâve ediyorum:

— Yarın, sabahleyin erkenden bir döşemeci bulup buraya getirirsin... Nemiz var, nemiz oyksa hepsini sataırız. Hüseyin Tuğrula ne kadar borcum kalmışsa hepsini veririz ve İstanbuldan ebedî olarak uzaklaşırız.

Cenan teşekkür etmiyor, başını omuzuma dayay[illegible]özlerini kapayarak hülyalara dalıy[illegible]

(Sonu var)

YURDDAN GÜZEL RESİMLER

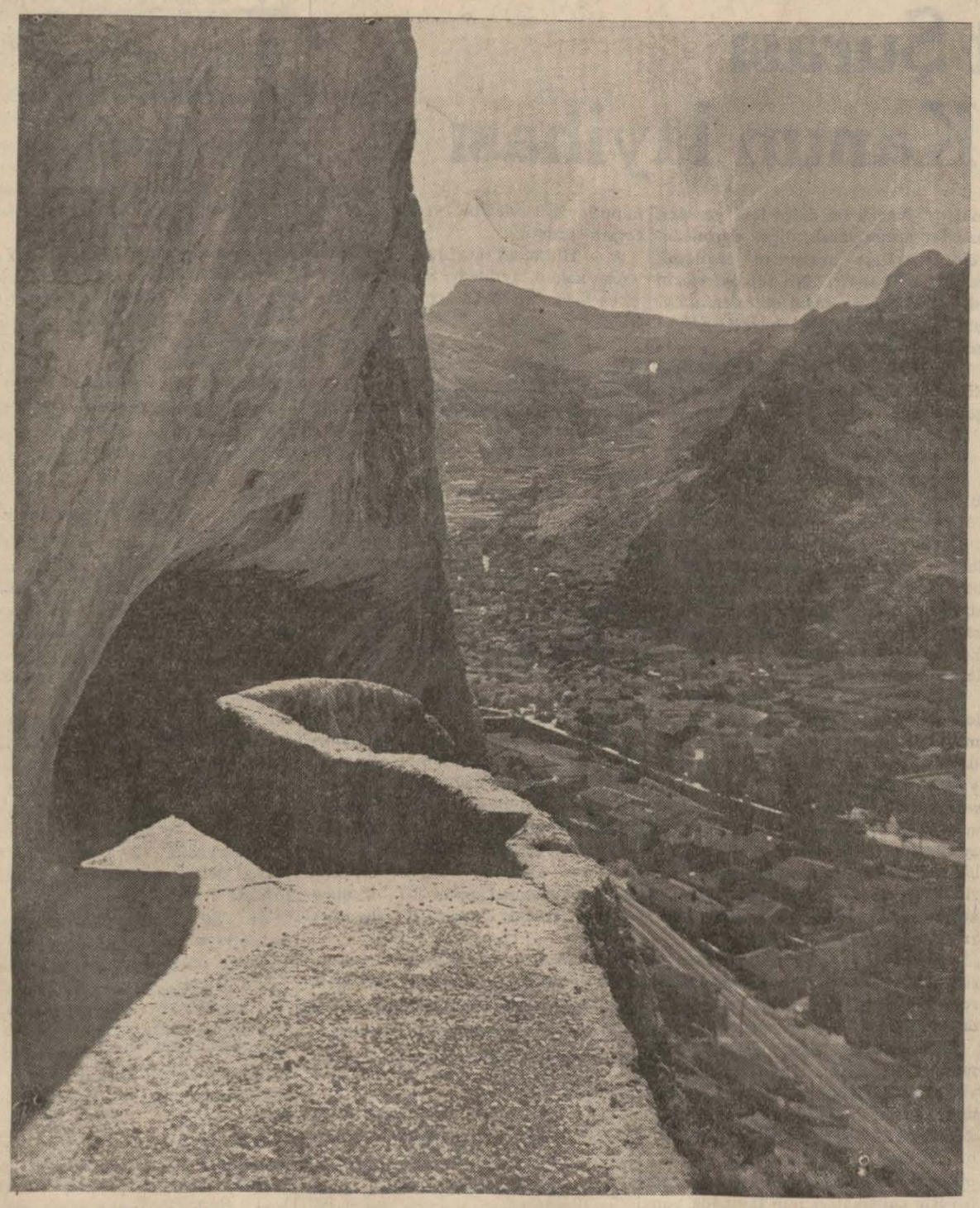

Amasyanın kuş bakışı bir görünüşü

Tarih Yurdu Aydın

BU SENEKİ KAZILARDA

Kıymetli Eserler Bulundu

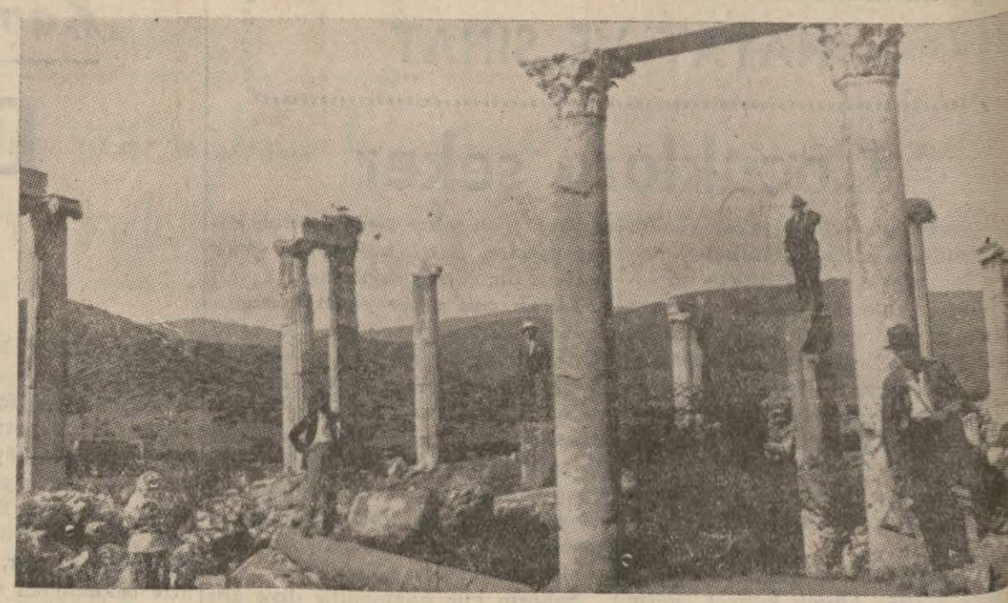

Afrodit mabedi harabelerinden bir görünüş

Aydın kazıları tarihi aydınlatan eserlerle dolu

Aydın, (Hususî Muhabirimizden) — Tarihten evvel ve sonraki devirlerde eğe bölgesinde yaşayan türklerin yarattıkları eserlerin çoğu ilimizde toplanmıştır.

Aydın ilinin her köşe ve bucağında bunlara rastlanır. Tarih bakımından çok büyük kıymet ve ehemiyeti olan bu âbidelerin zamanımıza kadar mevcudiyetlerini muhafaza edebilmeleri ilim meraklıları arasında hayret uyandırmaktadır.

Ecdadın bize yadigâr bıraktıkları bu haznelerin kıymetini takdir edemiyen eski idare, bunların bir çoğunu yabancı müzelere göç etmelerine göz yummuştur.

İlimiz çevresinde evvelce meydana çıkarılan eserler Didin mabediyle Milet Priyen şehirleri ve Afrodit şehir ve mabedidir. Bunlardan başka henüz kazma değmemiş bir çok tarih hazneleri olduğu gibi, yukarda adlarını bildirdiğim mabet ve şehirlerde de kazı işi tamamlanmış değildir. Bunda isabet de vardır. 1902 ve 1912 yıllarında Karacasuda Geyre köyündeki Afrodit harabelerinde araştırma yapan fransız âlimlerine arkadaşlık eden hükûmet komiseri; Denizlide yan gelirken, bir çok kıymetli eserlerin Luvr müzesine gittiğini o civar halkı hâlâ yana yakıla anlatırlar. Bugün Didim mabedi kapusunun bütün teferruatiyle Berlin müzesini süslediğini bilmiyenimiz yoktur sanırım.

Afrodit mabedinin bulunduğu Afrodisyas şehri harabelerinde, cumhuriyet hükûmetinin müsaadesiyle son günlerde İtalyan âlimlerinden C. Jakobi tarafından yapılan araştırmalarda yeniden bir çok mühim eserler meydana çıkarılmıştır. Bunlardan bir küçük taşın bile kaybolmasına meydan verilmeden tamamen İzmir devlet müzesine gönderilecektir.

Bugüne kadar çıkarılan eserler; sütun üzerinde duran yüksek kabartma heykeller, firizler ve kornişlerden ibarettir. Milâddan sonra birinci yüz yıla aid olduğu anlaşılan bu çok kıymetli ve mühim eserler, Anadolunun yerli sanatkârları tarafından yapılan bu nadir kabartmalar, o zamanın zevk ve his inceliğinin bir miyarı sayılmaktadır.

İlimizin diğer çevrelerinde yapılacak kazılarda, tarihin henüz bilinmeyen bir çok noktalarını aydınlatacak, Türk tarih tezinin bütün cihan âlimlerince hayranlık ve takdirle karşılanan ehemiyetini daha ziyade tebarüz ettirecektir.

O. Becerik

Konyada bir ev halkı birbirine girdi

Konya (Hususî) — Bordabaşı ma hallesinde bir aile kavgası olmuş, ba ba ana oğul biribirine girmiştir. Hâ dise şudur: İbrahim ile oğlu İsmai uzun zamandanberi kavgalı imişler. İsmailin karısı Şefika da bu geçim sizliği körükliyormuş.. Geçen gü gene bir kavga esnasında İbrahim e line geçirdiği bir ustura ile oğlu İs maili birkaç yerinden yaralamış, İs mail de babası İbrahimi sopa ile ko lundan yaralamış analığı Şefikayı dö dövmüştür. Ağır yaralı İsmail hasta haneye kaldırılmıştır.

Vapurda

Çirkin bir hâdise oldu

Bir kadına sırnaştılar

İzmir, (Hususî) — İstanbuldan İzmire gelmekte olan Konya vapurunda çirkin bir hâdise olmuş, Kâni ve İsmail adında iki şahıs vapur limanımıza demirleyince polise teslim edilmişlerdir. Bu adamlar, yolculardan Bayan Mahmure adında ve yanında üç yaşında çocuğu bulunan bir kadına sarkıntılık etmek suçiyle nöbetçi mahkemesi huzuruna çıkarılmışlardır. Zanlılar:

— Yolculuk âleminde Bayan Mahmure ile ahbab olduklarını, başka bir şey yapmadıklarını söylemişlerdir.

Davacı kadın bu yolcuların kendisini pek fazla rahatsız ettiklerini iddia etmiştir. Suçluların sabıkalarının sorulması için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır. Muhakemeden sonra hâkim zanlılara hitaben demiştir ki:

— Şunu hiç aklınızdan çıkarmayın ki, bu memlekette erkek de, kadın da, küçük de herkes yalnız başına seyahat etmek hakkına maliktir. Zorbalık devri geçmiştir. Zanlılar tevkif edilmişlerdir.

Bir koca

Yanlış bir ilâçla

karısını öldürdü

Balıkesir (Hususî) — Şehrimizde çok feci bir hâdise olmuş, hasta yatan bir kadın bir yanlışlığa kurban gitmiştir. Facia şöyle olmuştur:

Ege mahallesinde oturan çorapçı Ali Rıza, hasta bulunan karısı Nuriyeyi doktora göstermiştir. Doktor B. Ferid hastayı muayene ettikten sonra bir reçete yazmış ve hariçten kullanılmak üzere bir ilâç vermiştir.

Ali Rıza, şişenin üzerinde "hariçten kullanılacak" yazısı bulunmasına rağmen kadıncağıza yanlışlıkla ilâcı içirmiştir. Kadın biraz sonra zehirlenerek ölmüştür.

Tahkikat yapılmaktadır.

Deve kini buna derler işte!..

Müthiş bir facıa

Azgın bir deve sahibini öldürerek intikam aldı

Aydında bir güreşte birinci gelen deve

Aydın (Hususî Muhabirimizden) — Karapınar nahiyesine bağlı Hacıali köyünde eşine az tesadüf edilen müthiş bir facia olmuştur. Hâdiseyi tafsilâtiyle anlatıyorum:

Ege bölgesinde develer güreştirilir. Bu güreşler çok heyecanlı olur. Çok geri bir zevkin ifadesi olmasına rağmen bu güreşler büyük bir kalabalık da toplarlar. Bir çok meraklılar da güreştirmek üzere develer yetiştirip beslerler. Bu azgın ve hırslı pehlivan develere burada "Tülü" derler.. Hacıali köyünde Kara Osman adında bir köylünün de bir tülüsü vardır. Bu tülü azgınlığı ve insana saldırışı ile köyde şöhret bulmuştur. Tülü, sahibi Kara Osman ve oğlu tarafından vakitli vakitsiz dövülerek terbiye edilmektedir.

Kara Osman dört gün evel tülüyü gene dövmüştür. İnsafsızca ve müthiş şekilde dayak yiyen tülü kinini içine akıtmış ve fırsat kollamağa başlamıştır.

Kara Osman, hâdise günü yalnız başına tülünün yanına girmiştir. Tülü, sahibinin yalnız olduğunu ve etrafta kimse olmadığını anlayınca Kara Osmanın üzerine hücüm etmiştir. Kara Osman, her gün kendisine karşı sessiz ve itaatli duran tülünün niyetinden habersiz olduğu için:

— Ooo, kara oğlan! diye devenin boynunu okşamak istemiştir. Fakat gözleri kin ve intikamla dönen, ağzından köpükler fışkıran deve, kendisini okşamak için uzanan eli kapınca Osmanı havaya kaldırarak ağaçlara çarpmış, ve yere fırlatmıştır.

Ne olduğunu, neye uğradığını anlıyamıyan Kara Osman, yerden kalkıp kaçmağa başlamıştır. Fakat kin ve intikamla şahlanan deve, tekrar Kara Osmanın üzerine hücum etmiş, zavallı adamı ayakları altına almıştır. Kara Osmanın bütün haykırmalarına aldıran olmamış, deve zavallıyı ayaklarının altında eze eze baygın bir halde bırakmıştır. Kara Osman biraz sonra kendine gelir gibi olmuş, gözlerini açtığı zaman, kindar devenin yanı başına çömelmiş olduğunu, ve büyük bir hırsla kendisine baktığını görmüştür. Kara Osman biraz kıpırdanmak istemiş, fakat deve, her kıpırdanışta adamcağızın bir yerini dişleye dişleye didikleye didikleye zavallıyı öldürmüştür.

Azgın ve katil tülü nahiyeye getirilmiş, ve kudurmuş olmasından şüphelenilerek müşahede altına alınmıştır.

Bir berber

Doktorluk yaptı ve

Bir çocuğu öldürdü

İzmir, (Hususî) — Bayındırda müthiş bir facia olmuş, kendisine doktor süsü veren Osman adında bir berber, bir çocuğa kocakarı ilâcı vermiş ve zavallı yavrucuk biraz sonra ölmüştür. Hâdise şöyle olmuştur :

Mustafa adında bir adamın bir buçuk yaşında İsmet ve altı yaşında Yusuf adında iki çocuğu birden hastalanmıştır. Cahil baba ,köyde doktor geçinen berbere müracat etmiş, berber çocuklara ilâç vermiştir. Bir buçuk yaşındaki yavru hemen ölmüş, diğeri de ağır surette hastalanmıştır. Osman yakalanmış, evinde yapılan araştırmalarda birçok ilâçlarla cerrahî âletleri bulunmuştur.

İzmirde geçim

İzmir (Hususî) — Ticaret odasının yaptığı bir istatistiğe göre son ayda şehrimizde hayat yüzde üç pahalılaşmıştır. Bu artma yakacak fiatlarından ileri gelmiştir.

Memleketten Haber

Edirnedeki modern cezaevi

Burası suçlular için bir terbiye mektebi olmuştur

Mahkûmlar nasıl yaşıyorlar

Edirne (Hususî Muhabirimizden) — Edirnede üç sene evel yanık kışlanın 200 bin liradan fazla para sarfiyle tamir edilerek modern bir cezaevi haline konulduğu malûmdur.

2500 - 3000 mahkûm alabilecek bir büyüklükte olan bu modern müessesedeki hayat görülecek şeydir. Şimdi burada muhtelif yerlerden getirilen 150 mahkûm, ziraat yapmak suretiyle ceza müddetlerini doldurmaktadırlar.

Bunların çoğu iyi terbiye görmüş genç mahkûmlardır, koca hapishanede en modern hapishanelerde görülen bir intizam ve disiplin gözü çekmektedir: Uyku, kahvaltı, yemek, ders, çalışma, istirahat ve eğlence saatlerini tesbit eden dahilî nizamnameyi, kendi kendilerine tatbik eden bu mahkûmlar bir gardiyanın nezareti altında muntazam surette çalışmaktadırlar.

Mahkûmların karyolaları, mütalea salonları, musiki ve temsil kolları vardır. Bunlar çalışma haricinde kendi aralarında temiz ve eğlenceli saatler yaşamaktadırlar. İmralı'dan sonra burada da tatbika başlanan bu yeni ve modern usul çok iyi neticeler vermiştir.

Vekâlet tarafından Avrupaya gönderilen ve en modern hapishanelerde ki mahkûmlar arasında hüviyetini belli etmeden tıpkı bir mahkûm gibi yaşayıp tetkikatını bitirdikten sonra memleketimize dönen hapishaneler umum müdür muavini B. Mazhara tatbik ettirilen bu usulü yanık kışla hapishanesini ziyaretimde görmüştüm.

Vakit akşam yemeğine yakındı. Biraz sonra yemek zili çaldı. Bütün mahkûmlar büyük bir intizamla ve gürültüsüzce yemeklerini yediler.

Servis mahkûmlar tarafından gö-

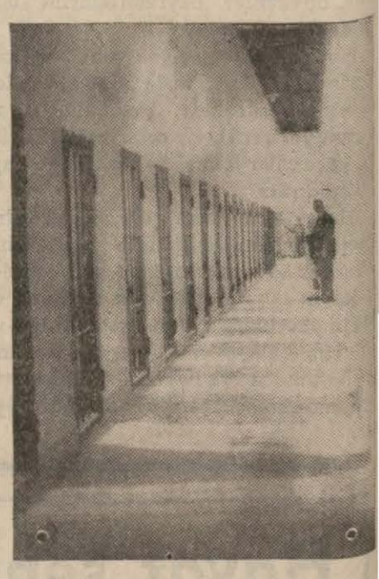

Modern hapishaneden bir görünüş

rülüyordu. Yemek bitince mahkûmlar mandolinlerini alarak muhtelif havalar çaldılar, sonra millî masallar söylendi.

Şimdi hepsi okur, yazar olan b gençler, gençliklerinin ve görgüsüzlüklerinin kurbanı oldukları bir su yüzünden ceza müddetlerini doldurarlarken bu modern terbiye müessesesinde ahlaklı, faziletli ve faydalı unsurlar olarak yetiştiriliyorlardı.

Pek yakında Isparta hapishanesinde staj gören bazı mahkûmlar Jeneral Kâzım Dirik'in teşebbüsü üzerine halı tezgâhlariyle birlikte buraya getirilecek, bunu 18 yaşına kadar olan mahkûmlara ayrılan 200 kişilik çocuk ıslâhhanesinin kuruluşu takip edecektir.

Kadri OĞUZ

Mersin höyüğünde

Mersin, (Hususî) — Yumuktepe de yapılan kazılarda birçok eserler bulunmaktadır. Bu arada abbasiler den Memun devrine aid yarım lir büyüklüğünde bir altın sikke bulunmuştur.

EKONOMİ

Ege Bölgesi Mahsulleri

Çekirdeksiz Kuru üzüm

Son senelerde istihsal mühim nisbette artmış rekoltenin de tamamı muayyen olan mevsimde kâmilen ihraç edilmiş, gerek müstahsil gerek tüccar için müsaid ve çok iyi fiatlar elde olunmuştur.

Çekirdeksiz kuru üzüm, umum ihracatımızın takriben yüzde onunu teşkil ederek tütünden sonra ihraç maddelerimizin başında bulunmakta ve dış ticaretimizde büyük bir mevki işgal etmektedir.

Üzüm, iklim ve toprak şartlarının bağcılığa en uygun bulunduğu Ege bölgesinin bilhassa İzmir - Manisa vilâyetlerinde istihsal olunur.

Ziraat vekâletinin, istihsal merkezlerinin münasip mahallerinde fidanlık ve istasyonlar tesis etmesi ve bu sahada mütehassıslar kullanması ve gene İktısad vekâletinin çekirdeksiz kuru üzüm ticaretini esaslı bir surette tanzim etmek gayesine matuf olarak aldığı tedbirler, cumhuriyet hükümetinin kuru üzümcülüğümüze verdiği ehemiyeti pek açık olarak göstermektedir.

Bütün bunların tesiriledir ki bağ sahalarımız gittikçe artmakta ve istihsalâtımız normal şartlar dahilinde inkişaf etmektedir. Şimdiki halde Ege bölgesinin bağ sahası 70.000 hektar raddesindedir. Bunun 60.000 hektarını yalnız çekirdeksiz üzüm bağları teşkil eder.

İstihsalâtımıza gelince; 1923 - 1932 yıllarının (on senelik) vasati rekoltesi 45.000 tondu. 1933 - 1937 yıllarının (beş senelik) vasatisi ise 65.000 tonu bulmuştur. 1937 yılında havaların gayet kurak olması ve gayri müsaid geçmesi yüzünden rekolte 40.000 tona düşmüş bulunmaktadır.

Çekirdeksiz kuru üzüm iç piyasalarda 6 numaradan itibaren 12 numaralı kaliterele tasnif edilmiştir. İhraç mevsimi umumiyetle ağustos ortalarında başlar.

İhracatçı firmalar tarafından borsadan satın alınan üzümler hususî imalâthanelerde manipüle edilerek vasatî 12.5 kiloluk kutularla ihraç elilir. Kuru üzümlerimiz 3.018 numaralı kanuna istinaden bu seneden itibaren standardize edilmiştir. Dış ülkelere ihraç edilmekte olan üzümler aşağıda gösterildiği gibi tasnif olunur:

No.	Nomentlatör
7	Extrissima Karaburun Sultanas
8	Kiup Karaburun Sultanas
9	Auslese Kiup Karaburun Sultanas
10	Excelsior Kiup Karaburun „
11	Nec Plus Ultra Karaburun „
12	İdeal Golden Karaburun „

Kuru üzümlerimiz istihsalde olduğu gibi manipülasyonda da ticarî ve sıhî kontrol ve mürakabeye tâbi tutulmaktadır. Üzümler yıkanıp temizlendikten ve standard tiplere uygun olduğu görülüp tasnif edildikten sonra ihraç olunabilir. Bu vaziyet, iç ve dış piyasalarda Türkiye mallarına olan itimad ve ehemiyeti bir kat daha arttırmaktadır.

Fiatlar :

Kuru üzüm fiatlarının temevvücüne müessir olan başlıca âmiller alelûmum cihan ve Türkiye rekolteleridir. Buhran senelerinden evel bu âmillerin tesiriyle üzüm fiatları ufak farklarla temevvüç etmekte ve fakat yüksek bir seviyede bulunmakta idi. Bundan sonraki devre zarfında fiatlar aşağıdaki seyri takib etmiştir:

Seneler	Umumî vasatî Kiloda kuruş
1932	15,72
1933	10,64
1934	11,12
1935	9,24
1936	12,45

1937 yılı rekoltesinin geçen senelere nazaran noksan olmasından dolayı fiatlar geçen yıldan biraz yüksek olarak mütemevviç bulunmaktadır. Piyasanın açılışını müteakib İzmir borsasında kaydedilen aylık vasatî fiatlar şöyledir:

No.	Eylûl aylık vasatî	I. inci teşrin aylık vasatî	II inci teşrin enaz	II inci teşrin encok
7	14.77	14.26	12.—	13.50
8	15.88	15.00	12.75	14
9	17.08	15.80	13,25	15.—
10	18.90	18. 6	15.50	17.—
11	20.84	19.44	17.—	19.—
12	23.28	23.24	18.75	23.50

İkinci teşrin ayındaki fiatlar, eylûl ve birinci teşrine nazaran biraz düşük ise de son günlerde dış memleketlerin ve bilhassa alman piyasalarının fazla talebi karşısında tekrar yükselme temayülü göstermiştir.

İhracat :

Rekoltenin yüzde 95 inden fazlası dış ülkelere ihraç olunmaktadır. Son beş senenin ihraç vasatî miktarı 58 bin ton ve kıymeti de 9. milyon liradır. başlıca müşterilerimiz: İngiltere, Hollanda, Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Mısır, Çekoslovakya, Polonya ve İsveç gibi memleketlerdir.

Bu sene mevsim bidayetinden şimdiye kadar ihraç olunan mikdar 14 bin tona baliğ olmuştur.

Diğer müstahsil memleketler:

Memleketimizden başka çekirdeksiz kuru üzüm istihsal ve ihraç eden memleketler: Kaliforniya, Yunanistan, İran ve Avusturalyadır. Bu memleketlerin son üç senelik rekolteleri aşağıda gösterilmiştir:

Seneler	Kaliforniya Ton	Avusturalya Ton	Yunanistan Ton	İran Ton
1935	210.000	38.000	27.000	25.000
1936	180.000	40.000	24.000	38.000
1937	208.000	43.000	17.000	40.000

Avusturalya üzümleri yalnız İngiltere ve dominyonlarına ihraç olunmaktadır. Kaliforniyanın ihracatı, istihsalinin dörtte birini tecavüz etmemekte ve dahilî istihlâk 120 - 150 bin ton arasında bulunmaktadır. İran üzümleri umumiyetle kalite bakımından düşüktür.

Hulâsa: Yukarıda söylediğimiz gibi son senelerde istihsalin mühim nisbette artmasına rağmen rekoltenin tamamı muayyen olan mevsimi zarfında kâmilen ihraç edilmiş ve gerek müstahsil, gerek tüccar için müsaid fiatlar elde edilmiştir. İçinde bulunduğumuz senenin rekoltesi noksan olduğundan mahsulün daha müsaid fiatlarla elden çıkarılmaması için hiçbir sebeb mevcud değildir. Şimdiye kadar piyasanın her şeye rağmen istikrarını muhafaza edişi ve yeni yeni memleketlerin de alıcı olarak ortaya çıkması bu hususta şüpheye mahal bırakmamaktadır.

Dünya Ekonomisi

Birleşik Amerika

Büyük Amerikan petrol kumpanlarının kârı azlaştı

Bu senenin ilk 9 ayında büyük Amerikan petrol şirketlerinin kârları yekûnu 125.121.000 dolar olmuştur. Geçen senenin aynı devresindeki kâra nazaran artış nisbeti % 45,3 dür.

Birçok şirketlerin kârları 1929 senesi seviyesini bile aşmıştır. Bu fazla kârlar Amerikan petrol sanayiinin bu seneki fevkalâde faaliyetile kabili izahtır. Filvaki Avrupa'nın birçok memleketlerinde muhtemel bir harbda kullanılmak üzere büyük mikdarlarda petrol depo edilmektedir. 1937 senesinin ilk dokuz ayında Amerika birleşik devletlerinden ihraç olunan petrol 127.000.000 varile baliğ olmuştur ki şimdiye kadar yapılan ihracatta bu bir rekor teşkil etmektedir.

Amerikadan Fransaya yeniden altın sevkedildi

Bir hafta evvel olduğu gibi Amerikadan Fransaya geçen cuma da yeniden 10.000.000 dolar kıymetinde altın sevkedilmiştir.

Amerikan demir sanayii

Pittsburgh merkezindeki çelik sanayii bu haftadan itibaren faaliyetini imal kapasitesinin % 32 sine indirmiştir. (Bir hafta evvelkine nazaran azalma % 4 dür).

Amerikan otomobil sanayii

Geçen hafta zarfında Amerikan otomobil sanayii tarafından 85.757 otomobil imal olunmuştur. 1936 yılının aynı devresindeki imalât miktarı 116.000 idi.

İtalya

İtalyanın dış ticaretindeki açık

Bu senenin ilk on ayında İtalyanın ihracatı 6.415.000.000 liret olmasına mukabil ithalâtı 11.222.000.000 lirete baliğ olmuştur. Açık: 4.807.000.000 liret tutmaktadır ki bu bizim paramızla tahminen 310.000.000 lira eder.

Dış ticaretimiz

Kliring hesabları bakiyeleri ve kredili mübayaalara aid taahhütler

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından alınan hesab hülâsalarına göre 27 - 11 - 1937 tarihindeki kliring hesabları bakiyeleri ve kredili mübayaata aid tahhüdler yekûnları :

CETVEL: 1

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki blokajlar

Memleket	Miktar T.L.
Avusturya	2.33.500
Belçika	131.200
Bulgaristan	400
Çekoslovakya	2.350.100
Fenlandiya	1.021.200
Fransa	4.179.600
Holanda	1.154.200
İngiltere	8.154.500
İspanya	407.500
İsveç	1.677.000
İsviçre	870.000
İtalya	1.822.400
Macaristan	794.000
Norveç	514.700
Romanya	1.969.100
Rusya	72.200
Yugoslavya	243.500
Yunanistan	84.500
Yekûn	27.779.600

CETVEL: 2

Muhtelif memleketlerin merkez bankalarındaki blokajlar

Reichsbank - Berlin'deki blokaj yekûnu	
A hesabı	T.L. 12.413.500
B hesabı	T.L. 2.948.700
C hesabı	T.L. 3.882.400
Almanyadaki umumî blokaj yekûnu	T.L. 19.244.600
Estonyadaki blokaj yekûnu	T.L. 16.000
Lehistandaki blokaj yekûnu	T.L. 8.500
Umumî blokaj yekûnu	19.269.100

CETVEL: 3

Muhtelif memleketlerden kredili olarak yapılmış olan mübayaata aid teahhüdler yekûnları

Memleket	Resmî daireler	Hususî şahıslar	Yekûn
	T.L.	T.L.	T.L.
Almanya	19.741.128	12.949.280	32.690.408
	T.L.	T.L.	T.L.
Avusturya	57.920	334.366	392.286
Belçika	—	46.546	46.546
Çekos.	616.456	512.074	1.128.530
Estonya	—	15.582	15.582
Fenlandiya	181	33.261	33.442
Fransa	8.938	224.792	233.730
Holanda	89.375	74.003	163.378
İngiltere	201.264	367.752	569.016
İspanya	18.597	37.093	55.690
İsveç	1.602.423	333.069	1.935.492
İsviçre	50.827	289.970	340.797
İtalya	37.199	258.024	295.223
Macaristan	797.231	173.408	970.639
Norveç	86.883	63.545	150.428
Lehistan	17.767	21.841	39.608
Yugoslavya	198.694	38.666	237.360
Yunanistan	—	63.301	63.301
Rusya	333.498	7.750	341.248
YEKÛN	4.117.253	2.895.043	7.012.296

1 — Siparişin mukaveleye bağlanmış olduğu halde henüz memlekete idhal edilmemiş olan mallar bedelleri yukarıdaki yekûnlarda dahil değildir.

2 — Almanyaya aid yukarıdaki yekûnda dahil bulunan altı aya kadar vadeli mübayaat :

Resmî daireler T.L.	Husus şahıslar T.L.	Yekûn T.L.
849.094	1.683.269	2.532.363

Bakiye daha uzun veya başka vadeli mübayaata aid taahhüdler yekûnunu ifade eder.

3 — Almanyadan gayri diğer memleketlere aid yukarıdaki umumî yekûnda dahil altı aya kadar vadeli mübayaat :

Resmî daireler T.L.	Husus şahıslar T.L.	Yekûn T.L.
2.024.882	6.681.776	8.706.664

Bakiye daha uzun veya daha başka vadeli mübayaata aid taahhüdler yekûnunu ifade eder.

4 — Her memleketin kredili taahhüdlerimiz de dahil olmak üzere hesaben alacaklı bulunacağı meblâğ tesbit edilebilmek için bir numaralı cedvelde memleket için gösterilmiş olan blokaj yekûnuna aynı memlekete aid olarak işbu 3 numaralı cetvelde münderiç taahhüdler yekûnunun ilâve edilmesi icabeder.

Yugoslavya

Yugoslav büdcesinde

Yeni Yugoslav büdcesinde bir milyar 270.000.000 dinarlık bir fazlalık vardır. (12.180.000.000 dinar) fazlalık büdcenin % 10 u nisbetindedir ve bizim paramızla 37.000.000 lira tutmaktadır.

Fransa

Frankın son vaziyeti

Fransadaki son komplo teşebbüsünün frank üzerinde fena tesir yapacağı tahmin edilmişse de bu olmamış ve frank talepleri azalmamıştır. Financial News'e göre: Fransada altı haftadan beri teessüs eden itimadın zannolunduğundan daha kuvvetli olduğu bu suretle meydana çıkmış oluyor.

İstanbul borsası

2 - 12 - 1937

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	623.—	628.—
Dolar	122.—	126.—
Frank	80.—	88.—
Liret	100.—	108.—
Belç. Frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	23.—
İs. Frangı	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	26.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—
Altın	1107.—	1108.—
Banknot	269.—	270.—

ÇEKLER

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
Londra	624.50	624.50
Nevyork	0.7988	0.7997
Paris	23.56	23.56
Milano	15.1833	15.1881
Brüksel	4.70	4.7018
Atina	87.51	87.51
Cenevre	3.4592	3.4595
Sofya	64.0512	64.0512
Amsterdam	1.4385	1.439
Prag	22.7175	22.7175
Viyana	4.2775	4.2275
Madrid	13.7710	13.771
Berlin	1.9925	1.9824
Varşova	4.2225	4.2225
Budapeşte	4.0232	4.0232
Bükreş	106.805	106.805
Belgrad	34.1475	34.5475
Yokohama	.7508	2.7508
Moskova	23.62	23.62
Stokholm	3.1064	3.1064

ESHAM VE TAHVİLAT

	AÇILIŞ	KAPANIŞ	
1933 Türk borcu I.	14.15	14.30	vadeli
1933 Türk borcu II.	13.475	13.55	„
1933 Türk borcu III.	13.50	13.45	
1933 ikramiyeli Ergani	96.25	96	
C. Merkez Bankası	96.—	96.—	

ANKARA Borsası

Günlük fiyat cedveli

2 - 12 - 937

	Âzamî	Asgarî	Vasatî
Yumuşak buğday	5.20	4.20	4.81
Sert „	5.00	4.00	4.70
Mahlût „	4.34	4.00	4.30
Sünter	4.70	4.63	4.67
Çavdar	3.25	3.00	3.13
Arpa	3.35	3.10	3.21
Yulaf	3.80	3.60	3.60
Nohut	6.00	6.00	6.00
Mısır	6.75	3.50	4.36
Mercimek	5.08	4.00	4.20
Bulgur	6.00	6.00	6.00
Fasulye	7.00	7.00	7.00

Ankara piyasasında mühim bazı maddelerin vasatî perakende fiatları:

METAIN İSMİ	VAHİDİ KIYASİ ve KALİTE	KURUS
Ekmek	Birinci Kilo	10
Francala	—. „	14
Koyun eti	Kilosu	40
Dana eti	„	30
Sığır eti	„	35
Balık	Torik. Adet	55
„	Kefal. „	75
Koyun başı	Adet	10

İşte bir İtimad bilânçosu: 90 milyon tasarruf!

(Başı 1. inci sayfada)

Bankaya verdiği paranın faizini her ay gidip almak bir başka itiyadır: Ulusal Arttırma ve Ekonomi Kurumunun dosyalarında elindeki parayı, millî bankalara vererek, ayda ne kadar para alacağını ve hangi bankayı tercih etmesi lâzım geldiğini soran vatandaşlar vardır: Türk toprağı artık gömü kabul etmiyor.

Bu seneki arttırma ve yerli malı haftamızı Başbakanımız açacaktır. Başbakanın nutku, 90 milyon karşısında hükümetin millî tasarrufa gösterdiği yakın alâkanın yeni bir tezahürü olacaktır. Millî gelirimiz, istihsalimiz, hayat seviyesi; hulâsa bir milletin mesud olma vasıflarını anlatan bütün müsbet varlıklarımız gelişme ve yükselme halindedir. Beş sene evel ilk hedefimiz elli milyondu. Şimdi ilk hedefimiz büdcemizin yekûnudur: Devletin büdcesi ve milletin tasarrufu muvazi olarak gitiği gün yarınımız daha kuvvetli olacaktır. Yerli malını sevmeyi ve onu yurdumuzun bir mahsulü olarak vatanın bir parçası saymayı iyman haline getirme yolundayız: Dünyaya mal satan fakat yalnız kendisinde hiç olmıyanı alan İngiltere bile buy british parolasını kullanıyor.

Bibliyografya

Türkiye Hartası

Faik Sabri Duran'ın 1/2.000.000 mikyasında hazırlamış olduğu son değişikliklere uygun Türkiye hartası Viyana coğrafya enstitüsü matbaasında nefis ve mükemmel bir şekilde basılmıştır. Kanaat kitabevi tarafından 50 kuruş fiatla satışa çıkarılan bu hartaya ilâve olarak verilen endekste hartada mevcud isimlerin kolaylıkla harta üzerinde bulunmasını temin eden alfabetik cedvel, çok beğenilecek bir yeniliktir.

Yeni Adam

Bu fikir mecmuasının 25 ilkteşrin tarihli 204 üncü sayısında şu yazılar vardır: İsmail Hakkı Baltacıoğlu: Halkevinde müzik, Okutmanın prensipleri, Hayatım. Hüseyin Avni: Sokak. Ahmed Naim: Uzun Mehmed. Hakkı Toklu: Belçikanın ziraat politikası, resimlerin romanı. Sami Boyar: Sanatta orijinalite. Sefer Aytekin: Ali oğlu Ahmed, Tarık Onan: Spinoza. İç ve dış sosyete, haftanın hulasaları ve düşünceleri.

Fikir Hareketleri

27 sonteşrin tarihli 214 üncü sayısı şu yazılarla çıkmıştır: C. Bouglé: Esalet, melezleşmek, tereddi; Frank H. Hankins: Teuteon'luğun peygamberi; Hüseyin Cahid Yalçın: Meşrutiyet hâtıraları; Henry Peyret: Bir hakikî müşahede; Francis Delaisi: Zaferi temin eden efsane; G. Mosca: Siyasi mezhebler tarihinde mühim simalar: Mezzini, Eduar Şure: Matbuat hayatı: Buddha, Will Durant: Filozoflar, hayat ve mezhebleri; Clavijo: Timurun sarayında bir ispanyol seriri; kitablar arasında, küçük notlar.

A R

Ankaramızın tek sanat mezmuası olan AR'ın ikinci teşrin tarihli sayısı birçok şaheserlerin fotoğrafilerini ve çok istifadeli yazıları havi olarak çıkmıştır: Bu sayıda: M. Kagıp Kösemihal: Musiki müzesi, Mesud Kemal Yetkin: Cezanne; Malik Aksel: Türk resminin garb sanatına tesirleri; M. Papazoğlu: Yunanistanda heykel sanatı; Max Liberman: Bir itikad; ayın kronikleri, ve neşriyat âlemi, yazıları vardır.

Bu kıymetli mecmuayı bütün sanat severlere tavsiye ederiz.

Halk Şarkıları hakkında küçük notlar

Halk şiiri üzerinde birçok etüdlerile tanınmış olan değerli bilginlerimizden Mehmed Halid Bayrı, evelce muhtelif tarihlerde intişar etmiş olan halk şairleri ve eserlerine aid yazılarını yukarıdaki isim altında bir cild halinde toplanmıştır. (*). Bu kitabda banis mevzuu olan halk şairleri şunlardır: Hocaoğlu, Hükmi, Nuri Mehmed Paşa, Aşık Şem'î, Aşık Esrarî, Celâlî, ve mutasavvıf şairlerden Ittade, Hüdai, Çıracı Miskin, Derviş Hacı, Seher Abdal, Derviş Mehmed, Fatma Kamile, Meknunî.

Halk şiirinden hoşlananlar ve folklor üzerinde çalışanlar bu eserden mutlaka istifade etmelidirler.

(*) İstanbul Eminönü Halkevi Dil, Tarih ve Edebiyat şubesi neşriyatından. Seri I. Satış yeri: Ahmed Halid kütüpanesi. 156 sayfa. Fiatı 50 kuruş.

Fikirler

İzmir halkevi tarafından her ay neşredilen bu kültür mecmuasının 15 ikinci teşrin tarihli 159 uncu sayısında şu yazıları görüyoruz: Rahmi Balaban Gençlik diyarı; Vedide Karadayı: Beraber yaratmak, Sadık Tüzel: İngilterede edebî hareketler, Celâl Uzel: Rafael; E. H. Akman: Genel pedagoji, Sahire Çelik; Hilâliahmer ve salibiahmerin ilk mübeşşiri.

Akpınar

Niğde halkevi tarafından her ay neşredilen bu mecmuanın 32 numaralı ilkteşrin sayısı intişar etmiştir. Bu sayıda şu yazılar vardır: C. İdil: Kemalizm ilim, insanlık, fazilet rejimidir, Seyfi Yalvaçer: cumhuriyet bayramının 14 üncü kutlanması; S. E.: Cumhuriyet devrinde sağlık durumu ve anlamı, H. Uluğ: Şiir, M. Ekrem Üzümeri: Niğde ve elması; A. Rasim Kocabaş: 7 yılda Niğde, Hilmi Özgün: Çocuk; A. Rasim Kocabaş: Gül ve bülbül (hikâye).

Muğla

Muğla halkevi tarafından neşredilen bu aylık mecmuanın ikinci teşrin tarihli 9 uncu sayısında şunları görüyoruz: Ta. Hay. Tolga: Bir adım daha, Ekmel İzdem: Kurultay; Zekâi Eroğlu: Muğla vilâyeti, O. Konuralp: Dil inkılâbımız, Ekmek İzdem: Yurdumun rengi ve kokusu: D. Tula: Büyü gün dolayısiyle isteklerim, Kadri Akçaal: Zeytincilik bilgileri, Ta. Hay. Tolga: Kazanç destanı, Zekâi Eroğlu: Et yiyen otlar; Vehbi Başko, Henrik İbsen, C. Aker: Üç kardeşler.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası Mecmuası

İstanbul ticaret ve sanayi odası mecmuasının birinci teşrin tarihli sayısında şu yazılar vardır: Cumhuriyet bayramı, Atatürkün nutku, Yeni kabine, İstanbul nüfusunun ekonomik bakımdan tetkiki, Türkiye - Almanya ticaret anlaşması, Kararnameler, Sanayi: Teneke kutu imalâtı, yedek parça imalâtı, deniz: İskenderun seferleri. 1936 senesine aid bir istatistik, Niyon anlaşması mucibince tesbit edilen seyrüsefer notları, Oda meclis içtimaı zabıt hulâsası, çekirdeksiz kuru üzüm ihracat niazmnamesi, matbuat hulâsaları, kliring hesabları hakkında tebligat, İstanbul piyasası ,iktısadî haberler, arz ve talebler, ilânlar.

19 Mayıs

Samsun halkevinin bu aylık dergisinde şu yazılar vardır: H. Hızal: Türkiye cumhuriyetinde kültür, Dr. N. Divitçioğlu, M. Şükrü Fuat: Susuzluk; Ş. Akdik: Modern sanat ve türk sanatı; Divitçioğlu: Hacı babalar, K. Dilcimen: Binıştî ve tarihi, F. Kuğay: Mekteblerdeki inılâb köşeleri; An: Cumhuriyet destanı.

İstanbulda Semaî kahveleri ve meydan şairleri

Değerli muharrirlerimizden Osman Cemal Kaygılı, yukarıdaki isim altında folklor bakımından ehemiyetli bir etüd yazarak neşretmiştir. İstanbulun eski aşık kahvelerini hatırlatan ve bu kahvelerde halk şairlerinin nasıl yaşadıklarını ve müşaire ettiklerini anlatan bu eser de edebiyat meraklılarına tavsiye edilmeye değer. (**).

(**) İstanbul Eminönü Halkevi Dil Tarih ve Edebiyat şubesi neşriyatından. Sayı: 2. Sayfa 30. Fiatı 15 kuruş. Muallim Ahmed Halid kitabevince dağıtılmaktadır.

Belediyeler Dergisi

Eylûl ve ilkteşrin tarihli 26 ve 27 inci sayıları bir arada olarak çıkmıştır. Büyük Önder Atatürkün nutuklarile başlayan bu sayıda B. Şükrü Kayanın cumhuriyet bayramı dolayısiyle radyoda söylediği nutuk, belediyeler bankası umumî heyeti toplantısı, şehirci mimar Münür Cemil Topçubaşı: Paris şehrinde gayri sıhı evler ve mahallelerin kaldırılması, Enver Behnan Şapolyo: ilk insan ve ilk köy, S. W. Ramsay: Eski Anadolu yolları ve Şehrah; şehirlerimizin imarında büyük bir kuvvet: yapı kooperatifleri, Ankara Karınca yapı kooperatifi, 6 ayda gayesini elde eden Karınca yapı kooperatifi inşaata başlarken, Gürün urayından, muhtelif vilâyetlerden haberler.

Kararlar mecmuası

Devlet Şûrasınca neşredilen Kararlar Mecmuasının 2 inci sayısı dün çıkmıştır.

Mecmuada, halkı ve idarecileri en ziyade alâkadar eden kararlar bulunmaktadır.

İstanbul'da büyük bir miting yapıldı

(Başı 1. inci sayfada)

ret ettiler.

Meydanı dolduran halkın heyecanlı alkışları bu nutukları tasvib ediyordu. Bundan sonra, Atatürk çocukları, ellerinde bayrakları ve dillerinde büyük başbuğun iradeleri olduğu halde Taksim âbidesine gittiler ve orada aynı tezahürat devam ettikten sonra büyük bir vakar ve sükûn içinde dağıldılar.

Fransada yeni bir dahilî istikraz

Paris, 2 (A.A.) — Havas bildiriyor: Hazne, dahilî piyasaya, miktarı daha tayin edilmemiş bulunan fakat iki milyar franga yakın bir miktarda olacağı tahmin edilen bir istikraz çıkaracaktır. Bu istikraz hakkındaki hazne bonoları, yüzde beş faizli, üç, altı ve dokuz senede ödenecek bonolardır. Bin frank kıymetinde olan bu bonolar, 955 franktan piyasaya çıkarılacaktır.

Yeni Belçika kabinesi itimad reyi aldı

Brüksel, 2 (A.A.) — Parlamento, hükümete, 32 muhalif ve 4 müstenkif reye karşı 129 reyile itimadını bildirmiştir.

Yugoslav gazetecileri İtalyaya hareket ettiler

Belgrad, 2 (A.A.) — B. Stoyadinoviçi Romada bekliyecek ve kendisinin Romada ikameti münasebetiyle yapılacak tezahüratta hazır bulunacak olan yugoslav gazetecileri dün akşam Avala ajansı direktörü B. Stomiroviç Yovanoviçin riyaseti altında Belgraddan hareket etmişlerdir.

Fransada hükümetle Halk cephesi partileri arasında anlaşmazlık mı ?

Paris, 2 (A.A.) — Radikal sosyalist fırkasının eski umumî kâtibi B. Pfeiffer, le Capital adındaki iktısadî gazetede şöyle yazıyor:

"Maliye bakanlığı ile, sosyalistler arasında malî sahada bir anlaşmamazlık ve dış politika sahasında da komünistlerle B. Delbos arasında tam bir anlaşmazlık vardır. Eğer sosyalistler tahrik mücadelelerine tekrar başlıyacak olurlarsa Fransanın malî işleri bundan müteessir olacaktır. Sosyalist liderlerinin halk kütlelerinin artık kendilerini takib etmek istemediklerini görecekleri gün uzak değildir.

Fransanın deniz inşaat proğramı

Paris, 2 (A.A.) — Mebusan meclisi bahriye encümeninde beyanatta bulunan deniz bakanı, deniz programının takibine normal bir surette devam edilmekte olduğunu söylemiştir.

35 bin ton hacmindeki ilk hattı harb gemisi olan "Jean Bart„ , 1939 da hazır bulunacak, ikinci gemi olan "Richeliou", 1940 da tamamlanmış bulunacaktır.

Eski cüzü tamların hava taaruzlarına karşı teslihatının takviyesi için de faaliyet sarfedilmektedir.

Küçük Dış Haberler

×**Londra** — Bir barut fabrikasında patlama olmuş, binanın büyük bir kısmı uçmuştur. İnsanca zayiat yoktur.

×**Paris** — Fransa demiryolları için İngiltereden aldığı 40 milyon isterlinin ilk taksiti olan 10 milyonu ödemiştir.

×**Cibuti** — Tayyareci Japi, Cibutide yere inerek hafif tayyareler dünya rekorunu kırmıştır.

×**Atina** — Sosyal sigortalar kanunu bugün Atina, Pire ve Selânikte tatbik olunmağa başlanmıştır.

×**Roma** — Parlamento deniz inşaatı için 193 milyon munzam tahsisat kabul etmiştir.

×**Viyana** — Prens Starhemberg karısını boşamış ve bir aktrisle evlenmiştir.

×**Nevyork** — Amerikada işsizlerin sayısı 6 milyon 355 bini bulmuştur.

×**Paris** — Tanınmış edip ve fransız akademisi daimî kâtibi Röne Dunik ölmüştür.

×**Ozaka (Japonya)** — Bir aktarma vapuru devrilmiş, 20 kişi boğulmuştur.

Fransada yeni bir dahilî istikraz

Seçim nasıl yapılacak ?

Cenevre, 2 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: İskenderiye sancağı dahilinde ilk intihabatının tevsik ve kontrolüne memur olan heyet âzası Cenevreye dönmüşlerdir. Mütehassıslar şimdi seçimde tatbiki lâzım gelen kaideleri koyacaklar ve seçimin kontrolü için zarurî olan memurlar hakkında önümüzdeki ikincikânunda konsey reisine yapacakları teklifleri hazırlayacaklardır. Mütehassıslar Sarre plebisiti esnasında tatbik edilen sisteme benzer bir sistem tatbik edeceklerdir.

Suriye parlamentosunun red kararı

Şam, 2 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Suriye parlamentosu, son toplantısında ,evvelce 31 mayısta İskenderun sancağının yeni statüsünü tanımamak hakkında aldığı kararı teyid eden yeni bir karar almıştır.

Delege Garo'nun tahrikleri

Haleb, 1 (Hususî) — Garo'nun Hatayda türkler aleyhine yaptığı tahrikler çeşit çeşitir. Hıristiyanları nasıl ve hangi usullerle elde etmek istediklerini daha önce anlatmıştım. Garo'nun Hatayda kürtler ve çerkesler arasında yaptığı tahrikler de ayrı bir tetkik mevzuu olacak şekildedir. Garo muhtelif tarihlerde ekalliyetlerin bulunduğu sahaları ziyaret etmiştir. Bu seyahatlerinde çerkes ve kürtlere türlü türlü vaadlerde bulunmuştur. Meselâ Reyhaniyeye geldiği zaman çerkes köyü olan Yenişehri 16.10.1937 tarihinde ziyaret etmiş ve çerkesleri türklerden ayrı bir grup halinde seçime hazırlanmaya davet etmiştir. Kürtleri de türklere karşı cephe almaya teşvik etmiştir. 8.11.1937 tarihinde de Bedrike köyüne giderek Kara Ömerle görüştüğü zaman şunları söylemiştir:

"— Merak etmeyiniz ekalliyetler ve çerkesleri himaye edeceğiz. Fransızlar Hatayın yeni rejiminin tatbikinden sonra da Sancakta kalacaklardır.„

Delege 11. 11. 1937 tarihinde de Kırıkhan ile Reyhaniye arasındaki Yeniköy ve Topboğazı köylerine gitmiştir. Yeniköyde çerkesleri toplıyarak:

"— Bir temsil heyeti vücuda getiriniz. Hariçte adamlarınız varsa çağırınız. Kendilerine iş bulacağım. İntihabta hazır bulunsunlar."

Antakyada Topboğazı köylerinde de:

"— Borcunuz yoktur sanırım, eğer varsa da hallederiz. Siz dediklerime bakınız!" demiştir.

Karamut nahiyesine gittiği zaman halkı toplamış ve alevilere hitaben:

"— Çıkaracağınız mebusların listesini yapınız, bana bildiriniz. Bu işler için bizimle istişare ediniz. Her cemaat ancak kendi namına rey verebilecektir". diye sarih bir propaganda faaliyetine girişmiştir.

Bazan tahrikâtı daha cazip vaadlar şekline de sokmuştur. Çerkeslere 15.10.1937 tarihinde:

"— İşsizlikten şikâyet edenlernize iş bulacağım. Sancakta Çerkes bölüğü teşkil edeceğim. Çerkes mektebleri açtıracağım." demiştir. Tahrikâtı yalnız nutuk ve söz halinde bırakmamıştır. Gerçekten türk düşmanı olan bazı aşiret reislerine silâh verilmiştir. Göçer aşireti reisi Koço silâh alanlar arasındadır.

B. Göbbels'in bir nutku

Almanya infirad politikası güdemiyecek

Berlin, 2 (A.A.) — Propaganda bakanı Göbbels, Münster'de 10 bin kişinin önünde söylediği bir nutukta ihtilâflı siyasî meseleleri ve dört senelik plânı anlatmıştır.

Göbbels, Almanyanın infirad politikası gütmediğini, çünkü bugün her sahada kuvvetli bulunduğunu söylemiş ve sözlerine şöyle nihayet vermiştir :

"— Bütün dünyanın düşmanı olan bolşeviklik bugün karşısına dikilen müdafaasız bir Almanya değil, bolşevikliğe kanmamağa azmetmiş bir devletler blokunun mevcud olduğunu anlatmıştır.„

Lübnan'da çıkan son hâdiselerin tafsilâtı

Polis ve jandarma kurşuniyle 20 kişi öldü bir çok yaralı var

Berut, (Hususî) — Geçen seneden beri Lübnan hükümeti dahilinde faşist ve nazist cemiyetleri gibi gençlerden mürekkep bir takım cemiyetler türemiştir. Bunlar içinde en belli başlı olanları müslümanların Ennecade ve Hıristiyanların Elketaip ve Elvahde-tüllübnaniye cemiyetleridir. Her bir teşekkülün üç ,dört bin kadar müntesibi vardır. Bunlar âdetâ askerî usulde talim ve terbiye görmektedirler. Bunlar arasında Elketaip cemiyeti hükümetin siyasetine bile karışmıştır. En nihayet mahallî hükümet bunların yarı askerî sıfatı haiz oldukları bahanesiyle lâğvına karar vermiştir. Bu hâdise üzerine Elketaip cemiyeti reislerinden Biyerülcemil Tevfik Avvat ve Mitran Abdullâh'ın riyaseti altında hükümetin kararını protesto mahiyetinde bir toplantı olmuş, bir nümayiş yapılmasına karar verilmiştir. Hükümet bu nümayiş kararını haber alır almaz asker getirerek büyük caddeleri tutturmuştur.

21 ikinci teşrin pazar günü saat beş den itibaren hükümet konağına yakın olan Burç sahası halk, polis ve jandarma ile dolmuştu. Saat dokuz otuzda Elketaibüllübnaniye cemiyeti reisi Elcemil Burç caddesine gelir gelmez orada toplanmış olan cemiyet âzalarına hücûm emri vererek hükümet konağına doğru ilerlemek istemişlerse de orada bulunan polis ve jandarmanın müdahalesine maruz kalmışlar ve elebaşıları tevkif edilmiştir. Müsademe esnasında ahaliden 20 kişi ile Beyarülcemil tüfek dipçiklerile yaralanmışlardır. Elketaibüllübnaniye cemiyeti âzaları saat 11 de Cemuze mahallesinde Senegalli askerleri dağıtmak maksadiyle toplanan ahalinin üzerine saldırmışlar, silâhlı olan bu kevvetler ateş etmişler ve bir senegalli neferi öldürerek on jandarmayı da yaralamışlardır.

Bundan başka ayrı bir yerde halk itfaiyeye aid bir otomobili yakarak 5 itfaiye neferinin yaralanmasına sebebiyet vermişlerdir. Saat ikide halk tekrar Buca caddesine doğru ilerlemiş ve hükümet konağına saldırmak istemiştir. Polis ve jandarma tarafından açılan ateş esnasında yirmi kişi ölmüştür. Akşama kadar devam eden bu müsademede 150 kişi tevkif edilmiş elliyi mütecaviz insan yaralanmıştır. Bu hâdiselere Ennecat müslüman partisi iştirak etmemiştir. Yalnız Elketaibüllübnaniye — beyaz gömlekliler iştirak etmemişlerdir.

Bu gençlik cemiyetinin lâğvi dolayısiyle fransızlar ve Lübnan hükümeti erkânı aleyhine galeyan vardır. Bu hâdise fransızların teşvikiyle meydana gelmiştir. Bunun sebebi de, Suriye ve Lübnan muahedelerinin tasdik edilmemesine vesile aramak olduğunu gizliden gizliye söylemek olmuştur.

Sovyet endüstrisi inkişaf ediyor

Moskova, 2 (A.A.) — Sovyetler birliği komiserler heyetinin sınaî istihsal ve demiryolları hakkında tesbit ettiği programa göre, daha 1936 yılında mecmuu istihsalâtı itibariyle Avrupada birinci mevkie çıkmış olan endüstri veriminin kıymeti 84 milyar 300 milyon rubleyi bulacaktır. Yani 1937 ye nisbetle yüzde 15,3 daha artacaktır.

Bu mikdarın 43 milyar 900 milyonu ağır sanayie, 16 milyar 250 milyonu hafif sanayie ve 14 milyarı da yiyecek sanayiine aittir.

Planda, ağır sanayi için işçi ücretlerinden yüzde 10 ve diğer şubeler için de yüzde 8,10 bir artırma derpiş olunmaktadır. İstihsal fiatı ağır sanayide yüzde 3, 4 ve makine imalâtında da yüzde 5,4 azalmaktadır.

Demir yollarına gelince, nakliyat 568 milyon ton olarak tesbit olunmuştur. Vasatî olarak günde 95 bin vagon yükletilecektir.

Tunceli hareketlerinde büyük yararlık gösteren bir kahraman

Çankırı, 2 (A.A.) — Tunceli tedib hareketinde büyük yararlık göstererek yaralanmış olan yarsubay orta okul türkçe öğretmeni Muammer Dülgere, gösterdiği yüksek vatanseverlikten ötürü bin lira ile mükâfatlandırılma töreni ilbaylık makamında yapılmıştır.

B. Attlee

İngiliz muhalefet lideri Binbaşı Atflee İspanyaya gitti

İki taraf arasında tavassut yapması ihtimali var

Londra, 2 (A.A.) — Muhalif işçi partisi lideri binbaşı Attlee, dün Barselon'a hareket etmiştir. Orada İspanyol nazırlariyle görüşecektir. B. Attlee Parise de uğrıyacak ve orada da sosyalist partisinin erkâniyle görüşecektir.

İyi malûmat almakta olan mahfillere göre, bu seyahatin hakikî hedefi, İspanyadaki anlaşmazlıkta bir tavassutta bulunmak ihtimallerini derpiş etmektir.

İşçi partisinin zimamdarı, şimdiki ahval ve şeraitin, İspanya cephelerinin ekserisinde mevcud olan sükûna binaen binnisbe daha müsaid olduğu mütaleasında bulunmaktadırlar.

İki tarafın vaziyeti

Bununla beraber, İspanyadaki iki taraf hâlâ şüpheli bir vaziyettedirler. Çünkü, Franko tarafı kendilerinin stratejik vaziyetlerinin kendi menfaatlerine hâdim olacağına ve bu sayede Madrid'e istedikleri sulh şartlarını kabul ettirebileceklerine kani bulunmaktadırlar. Diğer taraf ise, ispanyol milletinin Frankoya tâbi olmaktan ise sonuna kadar muharebe edeceğini beyan etmektedirler.

Madrid cephesinde büyük bir faaliyet var

Madrid, 2 (A.A.) — Madrid'in bütün cephelerinde büyük bir faaliyet hüküm sürmüştür.

Madrid'in cenubunda Carabanchel mevzilerine karşı şiddetli bir top çu ateşi açılmıştır.

Frankist kuvvetler, Tage'in cenubunda Toledo'nun cenubu garbisinde Tage'in sol sahilinde şiddetli bir taarruz icra etmişlerdir. Frankist kuvvetler, üç taarruz icra ederek şiddetli bir topçu ateşi ile cumhuriyetçilerin siperlerini zaptetmeğe kıyam etmişlerdir. Frankistler, bu taarruzların her defasında ağır zayiat ile püskürtülmüşlerdir.

Guadalajara cephesinde çarpışmalar oldu

Madrid, 2 (A.A.) — Guadalajara eyaletinin şimalinde Franko'nun kıtaatı, Aragon yolunun 100 kilometre işaretli noktasında cumhuriyetçilerin tepelerde vücuda getirmiş oldukları mevzilere hücum teşebbüsünde bulunmuşlardır. Mütearrızlar, hükümetçileri yerlerinden oynatmağa muvaffak olamaksızın hareket noktalarına dönmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Hükümetçiler şiddetli bir mukabil taarruz icra etmişlerdir. Asiler, ağır zayiata uğramışlardır.

Karışmazlık komitesi gene toplanacak

Londra, 2 (A.A.) — Tâli karışmazlık komitesinin Barselon ve Burgos hükümetlerinin yabancı gönüllülerinin geri çekilmesi meselesi hakkındaki tekliflerini görüşmek üzere önümüzdeki hafta içinde bir toplantı yapacağı haber alınmıştır.

Fransız hikâyesi

Bir üstadın doğuşu

Yazan: André Maurois

Ressam Pierre Douche bir natür mortu - bir eczahane çömleğinde çiçekler, bir tabakta patlıcanlar - bitiriyordu ki romancı Paul - Emile Glaise atölyeye girdi. Glaise, çalışan dostunu bir iki dakika seyretti. Sonra kuvvetle haykırdı:

"Hayır."

Diğeri hayretle başını kaldırdı, ve patlıcanı parlatırken durdu.

"Hayır, diye Glaise daha yüksek sesle devam etti, hayır, sen asla muvaffak olamıyacaksın. İşinin erbabısın, kabiliyetin var, namuslusun. Fakat resmin gösterişsizdir, cancağızım. Göze çarpmıyor, haykırmıyor. Beş bin tuvallik bir salonda dolaşan uykulu seyirciyi seninkiler önünde durduracak hiç bir şey yok.... Hayır, Pierre Douche, sen asla muvaffak olamıyacaksın. Ve böyle olması çok yazık.

— Niçin? Diye içini çekti, Douche Gördüğümü yapıyorum: Daha fazlasını da istediğim yok.

— İstemelisin: Bir karın var, cancağızım, bir karın ve üç çocuğun. Südün kilosu 18 su'dur, ve yumurta bir frangadır. Alıcılardan fazla tablo, ve sanattan anlayandan ziyade ahmaklar var. Şu halde meçhuller yığınından sıyrılmanın çaresi nedir?

— Çalışmak mı?

— Ciddî ol. Ahmakları uyandırmanın tek çaresi, Pierre Douche, muazzam işler yapmaktır. Şimal kutbunda resim yapacağını ilân et. Mısır kralları gibi giyinerek ortada dolaş. Bir mekteb tesis et. Sözlerine âlimane kelimeler kat: Dinamik standardizasyon, ve iddialı beyannameler yaz. Hareket, veya istirahati, beyaz, veya siyahı, daire veya murabbaı inkâr et. Yalnız sarı ve kırmızıyı tanıyan neo - homerik resmi, silindir biçimi, sekiz köşeli resmi, dört hacimli resmi icad et.

Tam o esnada, garib ve tatlı bir koku, madam Kosnevska'nın girişini haber verdi. Bu, Pierre Douche'un, zarafetine hayran olduğu bir polonyalı kadındı. Üç yaşında çocuklarm şaheserlerini büyük masraflarla basan pahalı mecmualara abone idi ve bunlar da zavallı Douch'un ismine rastlamadığı için onun resmini istihkar ederdi. Genç kadın, bir şezlonga uzanarak, başlanmıştı, vole baktı, kumral saçlarını dalgalandırdı, ve biraz memnuniyetsizlikle gülümsedi :

Yuvarlayıcı ve teganni edici aksaniyle dedi ki:

"Dün, büyük devrin zenci sanatını gösteren bir sergiyi görmeye gittim. Ah! Ne hassasiyet, ne canlılık, ne kuvvetti o!"

Ressam ona göstermek için beğendiği bir portreyi çevirdi.

Kadın dudaklarının ucuyla:

"Hoş!" dedi ve nağmeler, koular saçarak kayboldu.

Pierre Douche paletini bir köşeye attı ve kendini şezlonga bıraktı: "Gidip sigorta müfettişi, banka memuru, polis olacağım. Resim, mesleklerin en berbadıdır. Ahmakların bahşettiği şöhret ancak gösterişçilere gidiyor. Münakkidler üstadlara hürmet edecek yerde, barbarları teşvik ediyorlar. Artık usandım bunlardan, vaz geçiyorum."

Paul - Emile, bu sözleri dinledikten sonra, bir cigara yaktı ve oldukça uzun zaman düşündü:

"Snoblarla sahte artistlere lâyık oldukları acı dersi vermek ister misin? Kosnevska ile, diğer bazı estet'lere, cididyetle ve bir sır tevdi eder gibi, on senedenberi sanatında bir yenilik hazırlamakta olduğunu haber vermeye muktedir misin?

Dürüst Douche hayretle:

— Ben mi? Dedi.

— Dinle.... İyi yerlerde neşredeceğim iki makale ile senin fikrî - tahlilî sanat ekolunu kurmakta olduğunu haber vereceğim. Sana gelinceye kadar portreciler, cehletleri yüzünden, insan yüzünü tetkik etmiştiler. Ahmaklık! Hayır, insanı vücuda getiren şey, bizde uyandırdığı fikirlerdir. Meselâ bir albayın portresi, mavi ve yaldız bir fon üzerinde beş muazzam şerid, köşede bir at, diğerinde haçlar bir endüstriyelin portresi, bir fabrika bacası, bir masa üzerinde sıkılı bir yumruk.... Dünyaya getirdiğin şeyi anlıyor musun, Pierre Douche, ve bana bir ay zarfında, fikrî - tahlilî yirmi portre boyayabilir misin?"

Ressam mahzun bir tavurla gülümsedi :

"Bir saat kâfi, ve işin hazin tarafı şu ki, Glaise, bu muvaffak da olabilir."

— Tecrübe edelim.

— Fakat işin laf tarafını beceremem.

— Şu halde, cancağızım, senden izahat istenildiği zaman, bir müddet düşünürsün, suali soranın yüzüne piponun dumanını savurursun, ve şu basit kelimeleri söylersin: "Siz hiç nehir seyrettiniz mi?"

— Peki ne demektir bu?

— Hiç, dedi Glaise, onun için çok beğeneceklerdir, ve seni iyice keşif, izah ve methetmelerinden sonra işin aslını anlatacağız ve şaşkınlıklariyle alay edeceğiz.

(Sonu var)

Andaç

TAYYARE POSTALARI

Ankaradan kalkış	14.10
İstanbula varış:	16.00
İstanbuldan kalkış	10.00
Ankaraya varış	11,50

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	:	İstanbul eczanesi
Pazartesi	:	Merkez „
Salı	:	Ankara „
Çarşamba	:	Yeni ve Cebeci ecz.leri
Perşembe	:	Halk ve Sakarya „
Cuma	:	Ege eczanesi
Cumartesi	:	Sebat ve Yenişehir ec.leri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün Halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir: 3333 — Havuzbaşı: 3390.

OTOBÜSLERİN İlk ve SON SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dereden Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiörenden Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. da	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	——
As. fabl. dan Cebeci'ye	——	17.15
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	——	9.45

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara her saatı beş geçe muntazam seferler vardır. Pazar günleri ilk seferler birer saat sonra başlar.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya :	Her sabah 8.20, her akşam 19.15 ve 19.45 de (Salı, perşembe, cumartesi Toros sürat).
Samsun hattına :	Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir).
Diyarbakır hattı :	Hergün 9.40
Zonguldak hattı :	Hergün 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs	16.05

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.
Tayyare postası 13 e kadar mektub alır.

GÜNLÜK:

Arabî - 1356	Rumî - 1353
28 Ramazan	İkinci Teşrin 21
S. D	S. D.
Güneş 7 07	Akşam 16 41

DÜNYA BASINI

Çin-Japon harbinin ekonomik âmilleri

YAZAN :

Sammy Beraha

La République'ten

Pasifik konferansında B. Norman Davis: "Japonyanın mesaimize iştirak etmesi için hayatî sebebler vardır" demişti. Japonya, bilâkis, bugün devam ettiği fetih teşebbüsünün muvaffakiyetle sona ermesinde hayatî sebebler olduğu fikrindedir. Kimin haklı olduğunu bir kenara bırakarak, Japonya tarafından şimdiki istilâ plânının hangi ekonomik şartlar içinde hazırlanmış olduğunu araştıralım.

* * *

Mançuri istilâsından sonra, Japonya, ticaretinin şimali Çine kolaylıkla yayılacağını sanmıştı. Halbuki evvelâ mahsullerine karşı bir boykotajla ve nihayet Çinin endüstrileşmesiyle karşılaştı. 1931 harbının ertesinde bu memleket müşterilerinin beşte birini teşkil ediyordu; bugünkü harbın arifesinde ise, Çin, müşterilerinin artık ancak on beşincisi idi.

B. Etienne Déemery, Çinin mukavemetine karşı mücadele için Japonyanın baş vurduğu usulleri şöyle izah etmiştir:

1 — Bizzat Çinde fabrikalar kurmak;

2 — Kaçakçılığı teşkilâtlı ve organize bir hale koymak, öyle ki bu yüzden Çinin bütün dış ticaret istatistikleri hakikati ifade etmekten uzak kalıyordu.

1934 de Çinde 90 çin fabrikasına karşılık 41 japon fabrikası vardı. Fakat pamuk ipliği fabrikalarına yatırılan japon sermayesi ayni sahada çalışan Çin sermayesine nazaran %50 fazla idi. Japon dokuma endüstrisi, pamuk ipliklerini çok ucuz fiyatla Çinden temin ediyor ve bunları dokunmuş bezler halinde, kaçakçılık yoluyla Çine sokuyordu.

Bu orijinal politika öyle bir muvaffakiyet kazanıyordu ki, japonyalılar Tien - çin'de büyük bir pamukçuluk merkezi tesisini tasavvur ediyorlardı. Bu şehirde bir çok dokuma fabrikalarını satın aldılar ve şimalî Çindeki pamuk tarlalarını ıslâh işine giriştiler. Onların tesiri altında, bu vilâyetlerin pamuk rekoltesi 1935 e nazaran 1936 da % 15 artmıştır.

* * *

Öteyandan, kaçakçılık, kendisinden beklenen vazifeyi irada devam ediyordu. Tiyen - Çin'den getirilen emtea, Hopeye yayılıyor ve buradan bütün Çine nüfuz ediyordu.

Nankin hükümeti, bugünkü harpten evel, japon kaçakçılığının gümrüklerinin varidatından üçte birini kaybettirdiğinden şikâyet ediyordu.

Fakat bu çifte sistem inkişaf ettikçe, Tokyonun ihtirasları da git gide daha sarahat kesbediyordu. Japon - Mançuko bloku genişlemek tasavvurundaydı. Japonya ekonomik genişlemesini arazi istilâsı yoluyla tamamlamak istiyordu. Tokyonun şu anda tahakkuk ettirmekte olduğu plân buradan doğdu.

* * *

Japonların elde etmek niyetinde oldukları vilâyetler şunlardır: Hopey, Şahar, Çan - si, En - si ve Şantung.

Yani 80 milyon nüfuslu 500.000 kara kilometre. Pamuk ve pirinçten maada, burada başka ham maddeler de vardır: Petrol, demir, kömür, kalay, antimuan, tungsen. Bu son ikisi için şimali Çin vilâyetleri dünya istihsalinde birinci mevkii işgal etmektedir.

Bu, Japonyanın, artan malî müşkilâtına rağmen, harbe devam hususunda inadcı azmini izaha kâfidir. Japonya, fethettiği yeni mıntakalrda geniş ölçülerde pamuk ziraati yapmak sayesinde şimdiye kadar Amerikanın kendisine istediği fiyatla sattığı pamuklara muhtaç olmaktan kurtulmak ümidindedir. Eğer süratle muvaffak olursa macerasının kendisine mal olduğu masrafları kolaylıkla çıkaracaktır. Aksi hali ise tasarlamak bile istememektedir.

İşte bunun içindir ki Tokyo, Brükselin davetine karşı sağır kalmıştır.

İtalya

Japonyaya hiç bir şey yapılamaz

Popolo d'İtalia gazetesi mühim bir baş makale neşretmiştir. Bu baş makalede müşterek icraatın hemen hemen tabiî olarak katî bir ademi muvaffakiyet teşkil etmekte olan bir akamete müncer olmakta olduğu beyan edilmektedir. Brüksel konferansı, Çine sempatilerini iblağ etmiştir, fakat bu gibi sözlerin ne çinlilere yardımı dokunmakta, ne de japonları durdurmaktadır.

Bu gazete ilâve ediyor:

"Coğrafî tarih ile karşı karşıya bulunan kuvvetler hakkındaki en basit malûmat, Japonyaya karşı yapılacak hiç bir iş olmadığına kanaat getirmek için kâfi idi. Dokuzlar komitesinde mümessilleri bulunan küçük devletlerden bahsetmiyelim. Fakat Amerika, Fransa, İngiltere ayrı ayrı ve yahud hep birlikte olarak Japonyaya karşı ne yapabilirler? Japonyayı yaralamağa imkân mütasavver değildir. İktisadî mahiyetteki tedbir ise bunları tatbik edenlerin aleyhine dönmektedir. Japonya aleyhinde filî bir tesanüd, Japonyanın menfaatinde olarak ve Japonya Çine gönderilen her şeyi zaptedecektir. Çinin yapabileceği şey, Japonyadan sulh şartlarını sormaktır, bu şartların zannolunduğundan daha az sert olması muhtemeldir."

Mısır

Mısır gazeteleri ve meşhud cürümler kanunumuz

Mısır matbuatı, Türkiye hakkında, hararetli yazılar yazmakta ve Türkiyenin kalkınmasını işaret ederek 1937 senesinde yapılan reformlar ve bilhassa meşhud cürümler kanunu hakkında neşriyat yapmaktadırlar.

"Al - Ahram" gazetesi diyor ki: "Büyük kahraman Atatürk'ün Türkiyede yaptığı içtimaî ve sınaî kalkınma hakkında bir çok münasebetlerle tafsilât vermiştik. Bunlar, türk milletinin ilerilemesine sebeb olmuş, ve Türkiyeyi muazzam bir devlet seviyesine yükseltmiştir."

"14 üncü Cumhuriyet bayramının yıldönümü münasebetiyle, Türkiyede yapılan inkılâbın bir kısmını zikretmek isteriz:

Meşhud cürüm kanunu tatbik sahasına konmuştur. Bu kanun mucibince bir cürüm her hangi şekilde olursa olsun - muhalefet olsun, cinayet olsun - irtikâb edildiği günde muhakemesi yapılır ve hüküm verilir. Yapılan yeni kanun sayesinde, artık davâlar birikemez. Diğer memleketlerde ise, bu gibi davâlar aylar ve seneler beklemektedir."

"Elbelâğ" ve Elmısrî" gazeteleri de ayni fikirleri yürütmektedirler.

Mısır matbuatı, başvekil Celâl Bayar'ın verdiği ziyafet hakkında tafsilât vermektedir. Bu münasebetle Atatürk'ün Celâl Bayar'a verdiği yüksek direktifleri ve Celâl Bayar'ın temenatı, Mısır gazetelerinde aynen nakledilmiştir.

Almanya

Mühim bir terakki

Londradaki ingiliz - fransız müzakerelerinden bahseden Correspondance dioplomatique diyor ki :

"Nasıl Roma ile Berlin konferanslar aktediyorsa, fransız nazırlarının da Londraya giderek görüşmeleri ve izahat vermeleri gayet tabiidir.

Fransa ile İngilterenin siyasetlerine nasıl bir veçhe verecklerini şimdiden tayin etmeğe imkân yoktur. Ancak, şimdi şunu söyliyebiliriz ki, umumi sulhu temin edebilmek için bu sulh ile alâkadar bütün meseleler ayrı ayrı halledilmelidir. Hususiyle ki, müstemlekeler meselesi bir prensip meselesidir ve bu mesele bir prensip meselesi olarak hallolunmalıdır. Almanya işlerin gelişini sükûnetle beklemektedir. Şurasını şimdiden teslim etmek gerektir ki, Versay muahedesini yaptırmış olan devletlerin bu muahedenin ilelebet muhafazasına imkân olmadığını tanımış olmaları, mühim bir terakki teşkil eder."

Son cümle sarih değil

Fölkişer Beobahter diyor ki:

"Tebliğin son cümlesi, tamamiyle gayri sarihtir. Bunun manası, olsa olsa fransız ve ingiliz hükümetlerinin Cenevre prensiplerine sadık kalmakla beraber aynı zamanda bu prensiplerin Londra ve Paris kollektif metoda inanan memleketlerle anlaşmaya bir mani teşkil eylemediği merkezindedir."

Müstemleke talebleri satılık değil

Berliner Tagelblatt diyor ki:

"Müstemleke işi, silâhlanma işi, milletler cemiyetinin istikbali, kollektif emniyet sistemi gibi bütün günlük meseleler bir araya getirilerek büyük bir takas meselesi ortaya konmak istenmektedir. Fakat bir kerre daha şurası unutuluyor ki Almanyanın müstemleke talebi, ne malî vaidler, ne iptidaî madde vaidleri ne de her hangi diğer bir şey mukabilinde satılık değildir."

Tebliğin tek müsbet tarafı

Berliner Lokal Ansayger diyor ki:

"Alınan netice, Londra görüşmelerinden evel yapılan bütün gazete neşriyatının bir tek hedef takib eylemekte olduğunu göstermiştir: fransız nazırlarının bu seyahati bir siyasî tezahür gibi ortaya konmak istenmiştir.

Doyçe Algemayne Saytung diyor ki:

"Londrada görüşmek üzere toplanan ingiliz ve fransız nazırları, müstemleke meselesini bir sürü formüller ve şartlarla çerçevelemeye savaşmışlardır. Fakat alman talebinin haklı olduğunu tanıdıkları hissi de bu tebliğden çıkmaktadır. Londra tebliğinin yegâne müsbet tarafı da budur."

Talebe çamaşır etejeri yaptırılacak

Siyasal Bilgiler Okulu Mübayaat Komisyonu Reisliğinden :

Siyasal bilgiler okulu çamaşır hanesinde yaptırılacak talebe çamaşır etejerleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 20. kânunu evel 1937 pazartesi günü saat 14 de Ankara mektepler muhasebeciliği binasında yapılacaktır. Tahmin edilen bedel 1725 lira 16 kuruş, ilk teminat 129 lira 40 kuruştur. Fennî ve idarî şartnamelerle resimler hergün mektebte görülebilir.

(4395) 3-6683

Evkaf apartmanında Yedi odalı bir daire devren kiralıktır

Telefon: 1897 3—6730

BİR AZ EĞLENELİM

Kesilen armut

Bu tecrübeyi muvaffakiyetle sonuçlandırmek için lâzım olan şey bıçakları tam armudun düşeceği hizaya yerleştirmektir. Fakat bunun da kolayı var. Armudu suya batırıp ıslatınız ve ucundan bir yere asınız. Birkaç damla su armuddan sızarak yere damlar ve bu noktayı iyice işaretlersiniz. Bu hazırlıklar gizli yapılmalı ve tecrübeyi önlerinde yapacağınız kimselerce malûm olmamalıdır. Öyle ki hazır bulunanlar bıçakları nasıl olup da tam armudun düşeceği istikamete yerleştirdiğinizi farketmesinler.

Vakti gelince iki bıçağı işaretlediğiniz yere çapraz şekilde üstüste koyar ve armudu tutan ipi ateşlersiniz. Tecrübeyi iyi hazırlamaya muvaffak olursanız armud dörde ayrılacaktır.

İçinden 44 kelime çıkan kelime

Birisi bu mevzu üzerinde uzunca söz söyler; yahud ihtilâflı bir mesele hakkında milletler arasında bir toplantı yapılır. İşte ben bu ikisinin adıyım.

5, 6 ıncı harflerim nefer
8, 7, 6 ıncı harflerim ateş.
2, 3 üncü harflerim bir rakam
1, 2, 3 üncü harflerim mahrut
3, 2, 1, 9, 7, 8 inci harflerim eksik
2, 1 inci harflerim yayla atılır.
1, 2, 4 ncü harflerim etsanevi bir dağ.
1, 2, 6 ncı harflerim iyi yanmış kömür
6, 5, 3 üncü harflerim Almanyada bir nehir
9, 7, 6, 4 uncu harflerim harcamak.
8, 5, 6, 2, 3 üncü harflerim zalim bir Roma imparatoru.
9, 2, 3 üncu harflerim nihayet.
4, 2, 1, 5, 6 ncı harflerim bir nevi tayyare.
9, 7, 4 üncü harflerim bir sıra
9, 7, 4, 2 nci harflerim Midilli adasını meşhur eden kadın.
1, 2, 3, 9, 5, 6 ncı harflerim bir musiki ziyafeti.
1, 2, 4 üncü harflerim boş.
7, 8, 3, 5 inci harflerim amcanızın yengesi
1, 7, 8 inci harflerim harpiarda dökulen
1, 7, 6 ıncı harflerim kışın yagan
8, 7, 3, 5 inci harflerim kokulu bir nebat
7, 6 ncı harflerim haya
9, 5, 3, 7 nci harflerim ögmek.
4, 2, 3 üncü harflerim resmin arkası.
4, 7, 6, 5 inci harflerim kedinin düşman olduğu hayvancık.
4, 2, 1 inci harflerim iri bir şimal balığı.
4, 6, 5, 8 inci harflerim treni durdurur.
4, 7, 9 uncu harflerim Afrikanın şimalinde bir memleket.
4, 5, 9 uncu harflerim Suriye ve mısırlıların serpuşu.
1, 5, 8, 7, 6 ıncı harflerim kıyı.
1, 7, 4, 5, 9 uncu harflerimin içinde kuş konur.
1, 2, 6, 7 nci harflerim siyah.
9, 2, 4 üncü harflerim yün
6, 5, 3, 1 inci harflerim boya
6, 7, 9 uncu harflerim Habeş prensi.
4, 6, 7, 8, 1, 2 nci harflerim ispanyol âsilerinin şefi.
4, 5, 3 üncü harflerim teknik bilgi.
4, 5, 8, 7 nci harflerim kötü.
2, 6, 7, 1 inci harflerim ekin biçme aleti
1, 7, 8, 9, 5, 6 ncı harflerim şifası henüz bulunmıyan bir hastalık.
7, 8 inci harflerim bir lâhza.
7, 4 üncü harflerim bağışlama.
7, 1 inci harflerim beyaz.
1, 5, 9 uncu harflerim kat'et manâsına emir

Benden bu kadar kelime çıktığı halde çok defa bir netice çıkmaz. Ne olduğumu bulabilecek misiniz?

Çapraz kelimeler

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	G	R	A	M	O	F	O	N	
2	R	O	M	A	N		K	A	P
3	A	M	U	T		K	U	R	U
4	M	A	T		B	A	R		L
5	O	N		B	A	R		B	
6	F		K	A	R	A	K	O	L
7	O	K	U	R		K	O	R	U
8	N	A	R		B	O	R		M
9		P	U	L		L	U	M	A

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

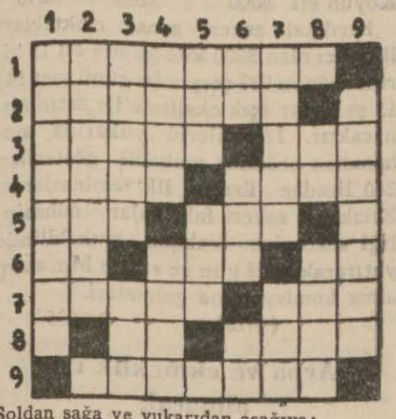

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:
1- Tüfeğin ucuna takılır.
2- Kanunların anası
3- Malûl - Damarlarda dolaşan
4- Tekdir - Çayın küçüğü
5- Lezzet - Tabaka
6- Akıl - Evin üstü - Bir nota
7- Tenis aleti - Bir azâmız.
8- Haya - Bir at rengi
9- Karadeniz sahilinde bir kasabamız

RESMÎ İLÂNLAR

M. M. bakanlığı

Aleminyüm matra imâl eden makina alınacak

M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan :

Millı müdafaa vekâletince aleminyüm matra imal edecek bir makina ve teferruatı en müsaid şerait teklif edecek bir firmadan satın alacaktır. Mezkûr makina ve teferruatını verebilecek firmalar makinanın kudret, kabiliyet, katalog ve resimleriyle birlikte fiyat ve şeraiti muhtevi tekliflerini 10. birinci kânun 937 tarihine kadar millî müdafaa vekâleti levazım dairesi riyasetine vermeleri ilân olunur. 3—6478

66 sandık alınacak

M. M .Vekâleti Satınalma Komisyonundan :

1 — Beherine tahmin edilen 12 lira 99 kuruş olan 66 adet sandık pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 10-12-937 cuma günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı 64 lira 30 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satın alma komisyonundan alınabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, ve 3. üncü maddelerinde gösterilen vesaikla ve teminat mektubiyle birlikte belli gün ve saatında komisyona gelmeleri.
(4285) 3—6489

Gardrop alınacak

M. M. V. Sa. Al. Komisyonundan:

1 — Bir tanesine tahmin edilen (64) lira olan (180) adet gardrop kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 16.12.937 perşembe günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı (864) liradır.

4 — Evsaf şartname ve örneği görmek istiyen bedelsiz olarak M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, ve 3, üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublariyle birlikte ihale saatından en az bir saat evel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri.
(4388) 3—6654

Arka çantalık bez

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 - Hepsine tahmin edilen fiatı 155 bin 100 lira olan 120 bin ilâ 141 bin metre arka çantalık bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - İhalesi 9 birinci kânun 937 perşembe günü saat 11 de M.M.V. satın Ko. da yapılacaktır.

3 - İlk teminat 9005 liradır. Şartnamesi 776 kuruşa M.M.V. satın alma alma Ko. da yapılacaktır.

4 - Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden behemehal bir saat evel M.M.V. satın alma Ko. na vermeleri.
(3987) — 3-5887

Emayit eksiltmesi

M. M. V. Sa. Al. Ko. dan:

1) 23.725 kilo emayit kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 26.500 lira olup ilk teminat parası 1987 lira 50 kuruştur.

3) — İhalesi 8. 1. ci kânun - 937 çarşamba günü saat 15 dedir.
ğında M. M. V. satın alma komisyo-

4) Şartnamesini 133 kuruş karşılınundan alınır. Muhabere ile şartname gönderilemez.

5) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte teminat ve teklif mektublarını ihale gününde en geç bir saat eevline kadar M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (3893) 3—5793

7425 metre portatif çadır bezi alınacak

M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen 75 kuruş olan 7425 metre portatif çadır bezi kapalı zarf usulile alınacaktır.

2 — İhalesi 9-12-937 perşembe günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminatı (417) lira 66 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak ve öğleden sonra M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, ve 3, üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarile birlikte ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (4284) 3—6488

Yemek takımı alınacak

M.M. Vekâleti satın alma komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen (2538) lira fiat olan 300 adet yemişlik (1000) adet yemek tabağı 800 adet çatal 800 adet kaşık 1500 adet bıçak ve 1000 adet su bardağı açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — İhalesi 13.12.937 pazartesi günü saat 10 dadır.

3 — İlk teminatı (190) lira 35 kuruştur.

4 — Şartnames ve örnekleri görmek için bedelsiz olarak her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma komisyonuna müracaat.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, ve 3. üncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatlariyle birlikte belli gün ve saatında komisyona gelmeleri. (4353) 3—6621

Kütahya tayyare meydanı tesviyesi

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan :

1) Keşif bedeli altmış dokuz bin beş yüz yirmi dokuz lira otuz kuruş olan Kütahya tayyare meydanı toprak tesviye işine talip çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2) İhalesi 22. 12. 937 çarşamba günü saat 11 dedir.

3) İlk teminat 4726 lira 47 kuruştur.

4) Keşif şartname ve projeler 348 kuruşa M. M .V. satın alma komisyonundan alınır.

5) Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerile idarî şartnamenin (F) fıkrasında yazılı vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (4452) 3 — 6773

Torbalık bez

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiatı 149 bin 150 lira olan 130 bin ilâ 157 bin metre ekmek torbalık bez kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 9 - birinci kânun - 937 perşembe günü saat 15 de M. M. V. satın alma Ko. da yapılacaktır.

3 — İlk teminat 8707 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 746 kuruşa M. M . V. satınal ma Ko. dan alınır.

4 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun iki ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden behemehal bir saat evvel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri.
(3988) 3—5886

Alât ve sihî malzeme alınacak

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

1) 96 kalem alât ve sıhhî malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2) Tahmin edilen bedeli 2250 lira olup ilk teminat parası 168 lira 75 kuruştur.

3) İhalesi 18/2 . Kânun/938 salı günü saat 11 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.
3—6772

Kültür bakanlığı

On talebe alınacak

Kültür Bakanlığından :

Ankarada Kız Ertik öğretmen okulunun ev idaresi ve yemek pişirme şubesine kız enstitülerinin 1934 - 1935, 1935 - 1936, 1936 - 1937 ders yılı mezunlarından, yapılacak müsabaka imtihanı neticesinde kazananlardan, parasız yatılı olmak üzere on talebe alınacaktır.

1. — İmtihan 21. 12. 1937 salı günü saat dokuzdan itibaren İstanbulda Beyoğlu akşam kız sanat okulu binasında:

a - Türkçe, b - Riyaziye, c - Fen bilgisi, d - Biyoloji, e - Hıfzıssıhh ve ev idaresine tatbiki, f - Yemek pişirme ve pasta, g - Ev idaresi derslerinden yapılacaktır.

2. — İsteklilerin en çok 17.12.1937 cuma akşamına kadar:

a - İstida, b - Nüfus tezkeresi, c - Diploma, d - aşı tezkeresi, e - Belediye ve polisçe tasdikli hüsnühal vesikası, f - altı adet vesikalık fotoğraf, g - Nümunesine tevfikan heyeti sıhhiye raporu ile birlikte İstanbul kültür direktörlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

Heyeti sıhhiye raporları örnekleri Ankara, İzmir, Bursa, İstanbul kültür direktörlüklerinden alınabilir.

İmtihanda muvaffak olanlardan, mecburî hizmet ifa edeceklerine dair ayrıca birer teahhüt senedi alınacaktır. Noterlikçe tasdik edilecek olan teahhüt senetleri örneği İstanbul kültür direktörlüğünce imtihan neticesinde alâkadarlara verilecektir.
3—6710

A. Levazım Âmirliği

Sadeyağı alınacak

A. Levazım Amirliği Sa. Al. Komisyonundan :

1 — Sarı Kamıştaki tümenin senelik ihtiyacı için 30000 kilo sade yağı kapalı zarfla eksiltmesi 18 1. kân. 937 cuma günü saat 11 de Sarı kamışta tümen Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 24000 lira ilk teminatı 1800 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin teminat mektub veya makbuzlariyle kanunî vesikalarını havi teklif mektublarını belli gün ve saattan bir saat evilen kadar komisyona vermeleri.
(4366) 3—6651

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İstanbul Lv. Âmirliğine bağlı müessesat hayvanatı için 300 ton yulaf 16-12-937 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Tophanede Lv. âmirliği satınalma komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 15000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. Yulaf çuvalları müteahhide iade edilecektir. İsteklilerin kanunî belgelerile teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4399) 3— 6675

Saman alınacak

Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonundan :

1 — Harb okulu hayvanat ihtiyacı olan 215 ton samanın açık eksiltmesi 13.12.937 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4300 lira ilk teminatı 322 lira elli kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4323) 3—6582

Yulaf alınacak

Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonundan :

1 — Denizli Birliklerinin 349400 kilo yulafın kapalı zarfla eksiltmesi 10/1. Kân./937 cuma günü saat 11 de Isparta Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli beher kilosu beş kuruştan ilk teminatı 1310 lira 25 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4336) 3—6591

50.000 Kilo sığır eti münakasası

Ankara Levazım Amirliği Sa. Al. Ko. dan:

1 — Çanakkale Müstahkem mevki birlikleri için 50,000 kilo sığır etinin kapalı zarfla eksiltmesi 8. 12. 937 saat 11 de Mastahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli beher kilosu 30 kuruştan 15000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Teklif mektubları saat 14 de kadar kabul olunur. Evsaf ve şeraiti Ankara Levazım Amirliği satınalma komisyonunda görülebilir. İsteklilerin teklif mektubları ve kanunî vesikalarile belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (4268)
3—6462

Koyun eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen B. Lira	İlk teminatı Lira
Koyun eti	8000	3200	240

Kırıkkale askerî sanat mektebleri ihtiyacı olan 8000 kilo koyun eti 15 birinci kânun 937 çarşamba günü saat 14: 15 şe kadar açık eksiltme ile satın alınacaktır. İsteklilerin yukarıda muhammen bedeline mukabil gösterilen 240 liradan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasipliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte Mp. satın alma komisyonuna gelmeleri.
(4413) 3-6695

Arpa ve ekmeklik un alınacak

A. Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. dan :

Cinsi	Miktarı Kilo	İlk Teminatı	Münakasa Günü	Saati
Arpa	444000	1574,28	15.12.937	10
Ekmeklik un	132000	1214,73	15.12.937	11

Yukarıda cins ve miktar ve teminatlarile ihale günleri ve saatleri yazılı yemden bir kalem ve yiyecekten bir kalem erzak kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Erzak hizalarında yazılı ihale gün ve saatlerde Gazianteb askerî satın alma komisyonu dairesinde icra edilecektir. Talip olanlar münakasa şartnamesini öğrenmek üzere komisyonumuza müracaat edecekleri gibi dışarıda çıkacak taliplere parası mukabilinde gönderilir. İsteklilerin ihale gün ve saatinden bir saat önce kanunî vesika ve teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (4398) 3-6664

Sömikok kömürü alınacak

A. Le. A. Sa. Al. Ko.dan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı olan 300 ton yerli sömikok kömürünün 1. 12. 937 pazarlığında talip çıkmadığından 10. 12. 937 saat 15 de Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda pazarlığı yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 8355 lira ilk teminatı 626 lira 63 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin belli gün ve saatte kanunî vesika ve teminatlarile komisyonda bulunmaları. (4445) 3 — 6774

Buğday öğütülecek

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı için 500 ton buğday öğütülmesinin açık eksiltmesi 15.12. 937 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 - Muhammen bedeli 5000 lira ilk teminatı 375 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlarile belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları.
3—6693

Saman alınacak

Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri hayvanatı ihtiyacı olan 168.650 kilo samanın açık eksiltmesi 14.12.937 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 3373 lira ilk teminatı 252 lira 98 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle belli gün ve saatta komisyonda bulunmaları. (4324) 3—6583

Sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli İ. Lira	teminatı
K. soğan	3650	365	
Kereviz	700	175	
Prasa	3500	350	
Patates	2300	230	
Lâhna	3500	350	
İspanak	3500	612,50	
Taze bakla	500	125	
	2207,50	163 56	

Kırıkkale askerî sanat mektepleri ihtiyacı olan yeli kalem sebze 15. bi-ihtiyacı olan yedi kalem sebze 15. bi-16 kadar açık eksiltme suretile satın alınacaktır. İsteklilerin yukarıda muhammen bedeline mukabil gösterilen 163 lira 56 kuruştan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasipliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (4411) 3-6694

36 ton zeytinyağı alınacak

Ankara levazım âmirliği satınalma komisyonundan:

1 — İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 36 ton zeytin yağı 8.12.937 saat 15 de Tophanede İstanbul levazım âimirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 22320 lira ilk teminatı 1674 liradır. İsteklilerin vesikalariyle birlikte teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri.
(4275) 3—6480

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — İdareleri İstanbul Lv. âmirliğine bağlı müessesat için 50.000 kilo sade yağı 13 1. kân. 937 pazartesi saat 16 da Tophanede satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmin bedeli 45000 lira ilk teminatı 3375 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî belgeleriyle teklif mektublarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4338)
3—6598

134.200 metre patiska alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Ordu hastahaneleri için 134200 metre patiska 21.12.937 saat 15.30 da Tophanede İstanbul levazım âmirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 48312 lira ilk teminatı 3623 lira 40 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (4433) 3—6753

300 ton yulaf alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Harb akademisi suvari grupu hayvanatı için 300 ton yulafa teklif edilen fiyat yüksek görüldüğünden 10. 12.937 saat 15.30 da pazarlığı Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 15000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle birlikte belli gün ve saatta komisyona gelmeleri.
(4434) 3—6754

Bobin keten ipliği alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Dikim evleri için 16 numaradan 1750 kilo, 18 numaradan 735 kilo, 25 numaradan 230 kilo, 60 numaradan 5630 kilo bobin keten ipliği 20 2. kân. 938 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 112030 lira ilk teminatı 6851 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 560 kuruş mukabilinde komisyonda alınabilir. Nümuneleri komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (4436) 3—6756

Pijamalık bez alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Askerî lise ve orta okullar için 77996 metre pijamalık bez 21 1. kân 937 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 17159 lira 12 kuruş ilk teminatı 1286 lira 93 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (4435) 3—6755

Pirinç alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Kor. merkez kıtaatının senelik ihtiyacı olup 19.11.937 tarihinde kapalı zarfla eksiltmeye konulmuş olan 25000 kilo pirince eksiltme gününde teklif edilmiş fiat lâyik hadde görülmediğinden münakasası mezkûr tarihten itibaren bir ay içinde pazarlığa dökülmüştür. Ve pazarlığı da 10.12.937 cuma günü yapılacaktır.

2 — Pazarlık için her gün komisyona müracaat edilebilir. Şartnamesi de görülebilir.

3 — Pirincin muhammen bedeli 5250 lira katî teminatı 788 liradır.

4 — İsteklilerin pazarlık için Kayseri Kor. satın alma komisyonuna müracaatları. (4375) 3—6749

Zeytin tanesi alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Ankara garnizon ve Harb okulu ihtiyacı olan 11000 kilo zeytin danesine 25.11.937 açık eksiltmesinde verilen fiat pahalı görüldüğünden 8 1. kân. 937 saat 14 de açık eksiltmesi Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 3300 lira ilk teminatı 247 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle belli gün ve saatta komisyonda bulunmaları. (4376) 3—6750

Arpa alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri hayvanat ihtiyacı için 284.400 kilo arpanın kapalı zarfla eksiltmesi 20 1. kân. 937 saat 15 de Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 11376 lira ilk teminatı 853 lira 20 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Teklif mektubları saat 14 e kadar kabul olunur. İsteklilerin belli gün ve saatte kanunî vesika ve teklif mektublariyle komisyonda bulunmaları.
(4415) 3—6751

12000 kilo karnabahar alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Harb okulu ihtiyacı olan 12000 kilo karnıbaharın 29.11.937 açık eksiltmesinde talib çıkmadığından 9 1. kân. 937 saat 15 de açık eksiltmesi Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1440 lira ilk teminatı 108 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle belli gün ve saatta komisyonda bulunmaları. (4425) 3—6752

Harita Umum Md.

17.500 metre beyaz bez alınacak

Harita genel Direktörlüğünden :

1 — Harta genel direktörlüğü ihtiyacı için evelce eksiltmeye konulan 17500 metre beyaz beze istekli çıkmadığından açık pazarlığa konulmuştur.

2 — Pazarlık 16 1. kân. 937 perşembe günü saat (14) de Cebecide harta genel direktörlüğü binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı 525 lira olup komisyonca yalnız teminat makbuzu veya banka mektubu kabul olunur.

4 — İsteklilerin şeraiti anlamak ve nümuneyi görmek için pazarlık gününe kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de yukarıda yazılı gün ve saatte müracaatları. (4427) 3—6760

Bayındırlık Bakanlığı

Telgraf fincanı alınacak

Nafıa Vekâletinden:

15-1-938 cumartesi günü saat 10,30 da Ankarada Nafıa Vekâleti malzeme eksiltme komisyonu odasında 2730 lira muhammen bedelli 21.000 adet telgraf fincanının açık eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 204,75 liradır.

Bu işe aid şartname ve sair evrak Vekâlet malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin 15.1.938 cumartesi günü saat 10,30 da komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. 3—6709

Kalorifer tamiri

Nafia Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Divanı muhasebat binası kalorifer tamiratı ve kazan dairelerinin tevsii işi:

Keşif bedeli: 4999 lira 10 kuruştur.

2 — Eksiltme 8-12-937 çarşamba günü saat 15 de Nafıa Vekâleti Yapı işleri eksiltme komisyonu odasında pazarlıkla yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 25 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 374 lira 93 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden veya yapı işleri umum müdürlüğünden alınmış kalorifer tesisatı müteahhitliği vesikası göstermeleri lâzımdır. (4451) 3—6778

Adliye bakanlığı

Bir memur alınacak

Adliye Vekâletinden :

Ceza işleri kaleminde açık bulunan 14 lira maaşlı kâtibliğe memurin kanunundaki evsaf ve şeraiti haiz ve Hukuk Fakültesine devam etmemek kayıd ve şartile bir memur alınacaktır. Müsabaka imtihanı 1 inci kânunun 8 inci çarşamba günü saat 14 de yapılacağından talip olanların istida ve evrakı müsbitelerile birlikte mezkûr günden evvel ceza işleri kalemine müracaatları ilân olunur. (4443)
3—6776

Maliye bakanlığı

Kanaviçe alınacaka

Maliye vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Bir bin metre eninde on musluk yirmi bin metre kanaviçe.

2 — İhale açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen bedeli üç bin iki yüz ve muvakkat teminatı iyi yüz kırk liradır.

4 — Eksiltme 14-12-937 salı günü saat 15 de vekâlet levazım müdürlüğündeki eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

5 — Şartnamesi levazım müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçede maliye evrakı matbus anbarımda görülebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı belgelerle ve muvakkat teminat makbuz veya banka kefalet mektubiyle birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (4355) 3—6666

Dahiliye bakanlığı

Belediyelr imar heyetinden :

Dahiliye Vekâletinden :

Orta tahsilini ikmal etmiş ve bir ecnebi lisanına vakıf, makinada süratli ve doğru yazabilir daktilo alınacatır.

Yüz liraya kadar ücret verilecektir. Talip olanların, imtihan günü olan 10.12.1937 tarihinden evvel, Belediyeler bankası binasında belediyeler imar heyeti fen şefliğine evrakı müsbiteleriyle müracaatları. 3—6669

Demiryolları

Traverst alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedeli 46710.96 lira olan 10000 adet dar hat meşe travesi ile normal hat için 12 takımlık 756 adet ingiliz tipi makas travesi ve 3000 adet normal hat meşe köprü travesi 20.12.937 pazartesi günü saat 15.45 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 3503.32 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şrtnameler 234 kuruşa Ankara, İzmir, Eskişehir, Mudanya ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.
(4430) 3—6762

Lokomotif yedekleri alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko. dan :

Muhammen bedeli 66000 lira olan 1 No .lu liste ile 135500 lira muhammen bedelli 2 No .lu liste muhteviyatı olan lokomotif yedekleri 20. 1. 1938 perşembe günü saat 15 den itibaren ayrı ayrı Ankarada idare binasında kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1 No. lu liste muhteviyatı için 4550 lira ve 2 No. lu liste muhteciyatı için de 8025 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 330 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4369) 3 — 6766

Elektrikçi alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Yolcu vagonları elektrik tenviratı işlerinde yetiştirilmek üzere sanat okulu elektrik şubesinden mezun (15) elektrikçi imtihanla alınacaktır. Taliblerin mekteb şehadetname aslını veya tasdikli suretini istidalarına bağlayarak Ankara'da D. D. yolları cer dairesi reisliğine müracaat etmeleri.
(4428) 3—6761

Köprü malzemesi alınacak

D. D. Y. satın alma komisyonundan:

Muhammen bedeli 4500 lira olan Afyon döner köprüsü Çukur iksa malzemesi 28.12.937 salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 337.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. 3 — 6636

Dingil değiştirme vereni alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 15010 lira olan dingil değiştirme verenleri 17.1.938 pazartesi günü saat 15.15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1125.75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4420) 3—6712

Sanat mektebi mezunu alınacak

D. D. Yolları ve Limanları Satın Alma Komisyonundan :

İleride makinist yetiştirilmek üzere, sanat okulları tesviyeci, tornacı, demirci, kazancı ve buna mümasil demir işleme kısımları mezunyarından şimdilik 40-50 kişi alınacaktır.

İsteklilerin mekteb şehadetnamesi aslını veya tasdikli bir suretini istidalarımna bağlıyarak Ankarada Devlet demiryolları cer dairesi reisliğine müracaatları. (4361) 3 — 6672

Elektrikli bagaj arabaları ve teferruatı alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 22500 lira olan elektrikli bağaj arabaları ve teferruatı 17.1.938 pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1687.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4421) 3—6713

Evrakı matbua yaptırılacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko. dan :

15591 lira muhammen bedelli 54 kalem evrakı matbua tabettirileceğinden bunun eksiltmesi 16-12-1937 perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında yapılacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1169,33 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden ve Haydarpaşada mağaza şefliğinden dağıtılmaktadır.

Evrakı matbua örnekleri de aynı yerden istenmek suretiyle görülebilir. (4397) 3—6711

Ankara Valiliği

Bahçe tesviyesi ve divar inşası

Ankara Vâliliğinden :

Bedeli keşfi 8220 liradan ibaret bulunan Etlik merkez lâboratuvarı bahçe tesviyesile istinat duvarları inşaatı 20. 12. 937 gününe rastlayan pazartesi günü saat 15 de vilâyet binası dahilinde nafıa komisyonunda ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminat 616 lira 50 kuruştur.

İstekliler teminat mektubu ile ticaret odası vesikası ve Ankara nafıa müdürlüğünden bu işe ait olmak üzere alacakları fennî ehliyet vesikasile birlikte sözü geçen günde nafıa müdürlüğü odasında teşekkül eden komisyona gelmeleri ve buna ait keşif ve şartnameyi nafıa dairesinde görebilecekleri. (4449) 3—6777

İhale müddeti

Ankara Vâliliğinden :

22.11.937 tarihinde ihale edileceği ilân edilen Kızılbey sokağındaki 11 ve 13 sayılı dükkânlara talib zuhur etmediğinden ihale müddeti 2.12.937 perşembe gününe kadar uzatılmıştır.

Taliblerin yevmi mezkûrda saat 15 de daimî encümeni vilâyete ve şartnameyi görmek istiyenlerin de hususî idare tahakkuk ve tahsil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (4416) 3—6757

Gümrük ve İnhisarlar B.

Memur evi yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Küçük Yozgatta şartname ve projesi mucibince yaptırılacak 3 odalı memur evinin inşaatı 23.×I.937 de ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 3730 lira 95 kuruş ve muvakakt teminatı 280 liradır.

III — Pazarlık 20.×II.937 tarihine rastlıyan cuma günü saat 16 da Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 19 kuruş mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesiyle Ankara Baş Müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek münakasaya iştirak için ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte %7.5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.
(8087)/4438) 3—6759

Barut deposunda bina yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden :

I — İdaremizin Ankara Barut deposunda, şartname ve projesi mucibince yaptırılacağı satış yeri ve memur ikametgâhı inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 4.622 lira 33 kuruş olup muvakkat teminatı 346.68 liradır.

III — Eksiltme 10-XII - 937 tarihine rastlıyan cuma günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 23 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü inşaat şubesiyle Ankara Baş Müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk edeceklerin fennî evrak ve vesaiki İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek bu işe girmek için ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralariyle birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7878 - 4325) 3—6558

Kazalar

Elektrik işleri ilânı

Atça kasabası belediye riyasetinden :

1 - Musaddak projemiz mucibince ondokuz bin dokuz yüz yirmi sekiz lira elli kuruş keşifli Atça kasabası elektrik tesisatından şimdilik beş bin sekiz yüz elli lira keşifli makina teçhizatı ve ayrıca iki bin beşyüz yirmi sekiz lira keşifli elektrik teçhizatı ve santral binası kablo çıkış tertibatı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme 15.12.937 çarşamba günü saat 15 de hitam bulacak ve ihale Atça kasabası belediye encümeninde yapılacaktır.

3 - Bu işe aid evrak ve projelerin birer kopyaları İstanbul, Taksim, Beyoğlu Şark apartımanında yüksek elektrik mühendisi Bay Hasan Halet Işıkpınardan ücreti mukabilinde alınabilir.

4 - Eksiltmeye iştirâk edeceklerin yüzde yedi buçuk teminat ve ihaleyi müteakip yüzde on beşe iblağ teminatlariyle ihaleden bir saat eveline kadar müracaat etmeleri lâzımdır.

5 - Eksiltmeye talip olanların şartnameye göre eksiltmeye girebilmek şartlarını haiz olmaları lâzımdır.

6 - Fazla izahat almak istiyenler Atça belediyesine veya adı geçen Hasan Halet Işıkpınara müracaat edebilirler.
(4359) 3-6629

Satılık iki dükkân

Karaağaç Belediyesinden :

Muhammen bedeli lira	gayri safî iradı lira	cinsi	tarafları
400	40	dükkân	sağı Emin O. Ömer solu Bekir O. Ömer arkası belediye dükkânı önü yol
350	35	„	sağı Bekir O. Ömer solu ili oğlu Mustafa arkası belediye dükkânı önü yol.

Yukarda vasıfları yazılı iki dükkân açık artırma suretile satılığa çıkarılmıştır.

1 — Artırma ilk kânun 15 inci çarşamba gününa kadar bir aydır, bu müddet içinde talib çıkmaz veya sürülen bedel lâyık görülmezse on gün daha uzatılacaktır.

2 — Artırmaya girecekler % 7,5 teminat parası vermeleri ve satıştan sonra % 15 e iblağ eylemeleri lâzım dır.

3 — Her türlü masraf satın alanlara aiddir.

İsteklilerin karağaç belediye encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. 3—6497

Yulaf ve arpa alınacak

Karacabey merinos yetiştirme çiftliği müdürlüğünden :

Karacabey Merinos yetiştirme çiftliği hayvanatı ihtiyacı için satın alınacak iki maddede zikredilen hayvan yemleri aşağıda yazılı olduğu veçhile eksiltmeye konmuştur.

1 — "529.500" kilo yulafın eksiltmesi kapalı zarf usuliyledir.

A — Yulafın beher kilosu tahmini fiat beş kuruş on iki buçuk santimdir.

B — Muvakkat teminat olarak "2035" lira alınacaktır.

C — İhale günü 9 birincikânun 937 tarihine müsadif perşembe günü saat on bir olarak tesbit edilmiştir.

2 — "264.100" kilo arpanın eksiltmesi kapalı zarf usuliyledir.

A — Arpanın beher kilosu tahmini fiat beş kuruş yetmiş beş santimdir.

B — Muvakkat teminat olarak 1140 lira alınacaktır.

C — İhale günü 9 birincikânun 937 tarihine müsadif perşembe günü saat on beş olarak tesbit edilmiştir.

3 — İhale yeri Karacabey harasında müteşekkil Merinos yetiştirme çiftliği müdürlüğü binasıdır.

4 — İsteklilerin yukarıda gösterildiği gün ve saatlerde ve 2490 sayılı kanun tarifatı dahilinde komisyona müracaatları.

5 — İşbu istenilen hayvan yemleri evsafı yazılı olduğu şartnameleri istekliler İstanbul, Bursa, Balıkesir, Eskişehir baytar müdürlüklerinde görebilirler. (7846/4317) 3—6586

Bir hekim alınacak

Karacabey Harası Direktörlüğünden :

Yalnız müessese memurin ve müstahdeminin tedavileriyle iştigal edecek 150 lira aylık ücretli bir hekime ihtiyaç vardır. Memurin kanunundaki evsaf ve şartları haiz olanların evrakı müsbiteleriyle beraber nihayet 937 birinci kânunun onuna kadar Karacabey harası direktörlüğüne müracaatları lâzımdır. (7916-4372) 3-6648

Jandarma

Aleminyüm matra alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara satın alma komisyonundan :

1 — Bir tanesine yüz otuz kuruş kıymet biçilen (6000) tane aleminyüm kapaklı ve kılıflı matra kapalı zarftan tahvilen 13.12.937 pazartesi günü saat onda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Buna aid şartname parasız komisyondan alınabilir. Pazarlığa karışmak istiyenlerin (585) liralık teminat makbuzu veya banka mektubu ile belli gün ve saattę komisyona baş vurmaları. (4343) 3—6635

Ekmeklik un alınacak

Bayramiç J. 2. A. Satınalma Komisyonu Başkanlığından :

Tahmin bedeli L. K.	Mikdarı Kilo	Muvakkat teminatı L. K.	İhale günlemeci
65850 00	439000	4938 75	13-12-937
Günü	saat	Cinsi	Eksiltme şekli
P. tesi	15	Ek. unun	Kapalı zarf usuliyle

1 — Bayramiç jandarma alay 1, 2, 3, taburların ihtiyacı için 10.11.937 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuş olan yukarıda mikdarı ile muhammen bedeli ve muvakkat teminatı yazılı ekmeklik unun eksiltme gününde gelen isteklilerin verdikleri teklif fiatlarının âmiri itaca yüksek görülmesinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muvakkat teminat yukarıda yazılıdır. Komisyon Bayramiçte 2 nci jandarma alay gazinosunda toplanacak, ihale salâhiyettar makamın tasvibi ile yapılacaktır.

3 — İsteklilerin kanunî belgeleriyle teklif mektublarını ihaleden bir saat evel makbuz mukabilinde komisyona verecektir.

4 — Şartnamelerin komisyonda görülebileceği ilân olunur. (7848/4326) 3—6584

E Ekmek alınacak

Kütahyada 6 sayılı J. Okul Komutanlığından :

Tutarı Lira ku.	Çoğu Kilo	Azı Kilo	Tahmin edilen fiat kuruş Sa.
19,000,00	190.000	160.000	10 - 9 50
% 7,5 Teminat			

1425 Francala nev'inden birinci ekmek

1 — 6 sayılı Jandarma Okulu ihtiyacı için yukarda miktarı yazılı ekmek kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Talipler kapalı zarf mektuplarını kanunda yazılı şartlar dahilinde muayyen saatten bir saat evvel komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

3 — Eksiltme 20-12-1937 pazartesi günü saat 10 da Kütahyada J. Okulu satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameyi görmek istiyenler komisyon işyarlığına müracaatları ilân olunur. (8049/4439) 3—6763

Muşamba alınacak

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan :

Miktarı Adet	Cinsi
2088	Nöbetçi muşambası
Tahmin bedeli Lira	İlk teminatı Lira kuruş
25056	1879 20

1 — Jandarma birlikleri için cinsi, mikdarı, tahmin bedeli ve ilk teminat mikdarı yazılı "2088" adet nöbetçi muşambası kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 9 birinci kânun 937 perşmbe günü saat 15 de Gedikpaşadaki jandarma satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname ve nümune her gün komisyonumuzda görülebilir ve şartname "125" kuruş mukabilinde aldırılabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme günü nihayet saat 14 de kadar 2490 sayılı kanun tarifatı dairesinde teklif mektublarını ve ilk teminatlariyle kanunda yazılı evrakı komisyona vermiş bulunmaları lâzımdır. (7877/4327) -6585

Ankara Belediyesi

Su saatleri hakkında

Belediye Reisliğinden :

Su saatlerinin iyi bir surette muhafazasından aboneler mesuldür. Kışın bunların donmaması için saat sandıklarının talaş, saman gibi maddelerle doldurulması lâzımdır. Bu hususta kâfi tedbir alınmaması yüzünden saatlere gelecek zararların tamir masrafı ve saat değiştirilmesi işçiliği abonelerden alınacaktır. (4444) 3-6775

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan-
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

İş Arıyanlar :

İngilizce ders — İngilizcesi kuvvetli olan bir üniversiteli ehven fiatla ders vermek istiyor. İ. S. K. rumuziyle Ulus'a müracaat. 3—6719

Dans dersi — Diplomalı bir profesör bayan beden terbiyesi (kültür fizik) ve modern dans dersleri vermektedir. Dersler toplu ve hususî olduğu gibi aileler nezdinde de kabul olunur. Yenişehir 1046 No. posta kutusu adresine müracaat. 3—6721

Aranıyor:

ARANIYOR — Yenişehirde genişçe 3 - 4 odalı kiralık ev veya apartıman arıyorum. Ulus'ta B. Salâhaddine mektupla müracaat. 3—6692

Bir piyano aranıyor — Kullanılmış iyi bir piyanosu olup satmak istiyenlerin 1983 çe telefonla müracaatları. 3—6701

Satılık :

Satılık arsalar — Yenişehirde Selânik caddesinde Maliye şubesi karşısında 592, 439, 423, metre murabbamda. Telefon: 1538 3—6294

Satılık — Dikiş, nakış makinesi: peşin para 200 liralık son model, her yanı kapalı, yeni N marka makine 175 liraya satılıktır.

Koyunpazarı caddesi Bakırcılar üstü No. 105 3—6589

Çok mühim bir fırsat — Çocuk sarayı caddesinde, Kurşunlu camii yanında, asfalt üzerinde, müstakil iki daireli su, hava gazı, elektrik tesisatlı 4 ve 4 A numaralı ev ve yanındaki 6 numaralı arsa satılıktır. 2797 telefona müracaat. 3—6725

Çankırıda satılık ve kiralık arazi — Merkez kazasının yapraklı nahiyesinde Yapraklı panayırı namile maruf arazi ve Mera satılık ve kiralıktır.

Demiryollarında cer dairesinde müfettiş İzzete müracaat. 3—6748

Satılık Kamyonlar — Ford, Fiat ve Brennabor marka müstamel kamyonlar satılıktır.

Görmek ve görüşmek istiyenlerin Yenişehirde Bomonti fabrikasına müracaatları. Telefon : 1842. 3—6747

Satılık — Mükemmel bir piyano ve bir Philips mrka radyo gidiş dolayısiyle çok ucuz satılıktır. Evkaf apartmanı üçüncü kapu 4 numaralı daireye müracaat. 3—6729

Kiralık :

Kiralık üç odalı apartıman — Yenişehirde, Elektrik Şirketinin tam önünde No. 34 Bay Ekrem evinde.
3—6611

Kiralık — Yenişehirde Bakanlıklara iki dakikalık mesafede Karanfil sokak No. 37, 3 odalı, kullanışlı bir daire müsaid fiatla kiralıktır. Telefon: 2274 3—6689

Kaloriferli daire — Altı oda banyo, v. s. Çankaya caddesi, Sarı köşk karşısı No. 49. Şekerci Hacı Bekire müracaat. Telefon (3050) 3—6687

Kaloriferli, mobilyalı bir oda kiralıktır — Atatürk Bulvarı 57; Ali Nazmi apartıman daire 11. 3—6704

Kiralık daireler — Dört ve üç odalı, bütün konforu havi. Devlet Şûrası arkasında Yış sokağında Suphi binası. Üst kata müracaat. 3—6703

Kiralık — Demirtepe urunç sokak No. 8 de üç büyük oda banyo, mutfak ve teferruatı tamam ev. Müracaat yeri, aynı evin üçüncü katı Telefon (1129) 3—6727

Daireler ve Dükkânlar — Yenişehir Kâzımözalp caddesi Ataç sokağında 2, 3, 4, oda ve hol ve her türlü konforlu daireler. Her şeye elverişli mahallin biricik 2 dükkânı. Ucuz kiralıktır. Mahalline müracaat. 3—6740

Kiralık — Çankaya caddesinde (Kınacı Apartımanı) kalorifer ve sair konforu havi beş odalı daire. Tel. 1270 3—6724

Kiralık oda — Konforu haiz mobilyalı veya mobilyasız bir oda kiralıktır. Kooperatif arkasında Ağaoğlu apartman daire 8 ikinci kat No. 3 e racaat. Tel: 3312 3—6769

Kiralık Ev — Yenişehir Tuna caddesinde bütün konforu havi bir hane kiralıktır. 19 - No: haneye müracaat 3—6770

Kiralık Daire — Karanfil sokağında vekâletlerin tam karşısında (6) oda, geniş salon, bütün konforu haiz bir daire kiralıktır. Üstekilere müracaat. 3—6769

Kiralık Oda — Kalorifer, banyo, her tarafa yakın. Telefon : 1598 3—6768

Kiralık Oda — Mobilyalı ve mobilyasız. Yenişehir İsmet İnönü caddesi No: 74 3—6767

Zayiler

ZAYİ — Robert College'den almış olduğum 17-6-932 tarihli diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Mehmed Ziya Krom 3—6764

Limanlar

Muhtelif tip vinç ısmarlanacak

İstanbul Liman İşletme İdaresinden:

I - İstanbul ve Trabzon limanları için muhtelif tip, evsaf ve kabiliyette vinçler ısmarlanacaktır.

II - Bu işle alâkadar ve tam bir ihtisası olan müesseselerin idaremiz fen heyetine müracaatla şartnameleri almaları ilan olunur.

III - İşin yüksek teknik hususiyeti itibariyle, idaremiz alâkadar müesseselerin bilhassa mühendislerinin ve fen mümessillerinin müracaat etmelerini bildirmeği faideli bulmaktadır.

IV - Müracaatlar en son 15 birinci kânun 937 çarşamba gününe kadar yapılmak lâzımdır.

V - Müracaat edecek müesseseler şimdiye kadar diğer başlıca limanlarda vücuda getirdikleri mümasil tesisat cetvelini ve mezkûr limanlar idarelerinden aldıkları muvaffakiyet vesikalarını ve bu işteki ihtisaslarını tesbite yarıyacak diğer vesaiki müracaatlarında, tevdi edeceklerdir. (7961-4373) 3-6647

Mahkemelerden

Tebliğ

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Evelce Konyada Doğanbey mahallesinde iken bu kerre Ankara Anafartalar polis merkezinde polis Mustafa tarafından Konyada Dedeler han kiracısı Konyanın Doğanbey nahiyesinden Meme Hüseyin oğlu Ömer aleyhine açtığı 125 lira alacak davâsının yapılmakta olan duruşmasında Ömerin adresini değiştirdiği için gıyab kararının tebliğ edilemediğinden usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle ilânen gıyab kararı gönderilmesine karar verilmiş olduğundan duruşması 29.12.937 çarşamba günü saat 9.5 bırakılmıştır. O gün bizzat hazır bulunmadığı veya bir vekil göndermediği takdirde mahkemesine gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.
3—6746

Mahkemeye davet

Ankara Birinci Asliye Hukuk Mahkemesinden :

Ankarada hapishane civarında Çeşme mahallesinde İslik sokak 11 No. lı İbrahimin evinde kiracı Zafranbolulu Muharrem kızı Nuriyeye:

Kocanız Ali Çelik tarafından aleyhinze açılan nezi velâyet davâsının duruşması 29.11.937 pazartesi saat 14 de icra kılınacağından bahisle ilânen davetiye tebliğ edilmiş ve tayin kılınan günde gelmediğiniz gibi musaddak bir vekil de göndermediğinizden davâcının talebiyle hakkınızda muhakemece gıyab kararı ittihaz ve duruşmanın 27. 12.937 pazartesi saat 10 talikına karar verilmiştir.

Mezkûr gün ve saatte Ankara birinci asliye hukuk muhakemesine gelmeniz ve yahud musaddak bir vekil göndermeniz aksi takdirde gıyabınızda muhakemeye devam olunacağı H. U. M. K. 401 ci maddesi mucibince gıyab kararı makamına kaim olmak üzere usulün 142 inci maddesine tevfikan ilân olunur. 3—6765

ÇİGAN MELODİSİ
Lupe Velez - Alfred Sandor

Vilâyetler

Doğum, çocuk bakımevi ve Ebe mektebi yapılacak

Balıkesir vilâyet daimi encümeninden :

1 — Balıkesirde müceddeden yapılacak doğum ve çocuk bakımevi ve ebe mektebi binasının nafıa vekâletinden musaddak projesi gereğince ve 81814 lira 66 kuruş keşif bedeli üzerinden inşası kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konuluduğu halde istekli çıkmadığından 16.12.937 tarihine rastlayan perşembe günü saat onbeşe kadar bir ayzarfında pazarlıkla verilmesine karar verilmiştir.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
Hususî şartname
Mesaha cetveli
Vahidi fiat cetveli
Keşif cetveli ve projeler
Eksiltme şartnamesi
Mukavele örneği

İstiyenler bu evrakı Balıkesir vilâyet daimî encümen kaleminde veya Balıkesir nafıa müdürlüğünde görebilirler.

3 — Bir ay zarfında pazarlıkla ihale yeni hükümet dairesinde teşekkül edecek daimî encümen tarafından yapılacağından encümenin toplantı günü olan her pazartesi ve perşemb günleri saat 15 de vilâyet daimî encümenine müracaat ederler.

4 — İsteklilerin 1937 yılı içinde nafıa vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını ve bu işe girmeğe salâhiyet veren resmî vesaiki ibraz etmesi şarttır. (7851/4328) 3—6622

461.104 lira 34 kuruşluk elektrik tesisatı

Kars Valiliğinden :

1 — Kars şehrinin idrolik elektrik tesiatı 296.400 lira.

2 — Sarıkamış şehrinin lokomobil elektrik tesiatı 80.011 lira 71 kuruş.

3 — İğdır şehrinin lokomobilli elektrik tesiatı 84.692 lira 63 kuruş ki ceman "461.104" lira 34 kuruş olarak kapalı zarf usuliyle ve 45 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

4 — İstenilirse % 20 si dahilinde nafıa vekâletine tasdika gitmiş olan Tuzluca, Kağızman, Arpaçayı, Susuz, Selim kasabaları elektrik tesisatların dan herhangi biri yaptırılacaktır.

5 — Nafıa vekâletinden tasdik edilmiş yukarıdaki üç şehrin dosyasındaki evrak şunlardır.

Proje, keşif silsilei fiat, fennî şartname, hususî şartname, bayındırlık işleri genel şartnamesi, mukavele projesi, nafıa vekâletinin 938 senesi için kabul ettiği elektrik nizamname ve şartnamesidir.

6 — Taliblerin bu işleri yapabileceğini gösteren 937 senesi için nafıa vekâletinden aldığı ehliyet vesikası ile 937 senesi ticaret odası vesikası.

7 — En aşağı 200.000 liralık bir şehir tessiatı yaptığına dair vesika göstermesi,

8 — Muvakkat teminat 24.306 liradır.

9 — Tediyat peşindir.

10 — Dosyalar Kars ve İstanbul nafıa müdürlüklerindedir.

11 — İhale 30.12.937 perşembe günü saat 15 de Kars hükümet konağı içindeki daimî encümen odasında yapılacaktır.

12 — Taliblerin teklif mektublarını mühür mumu ile iyice kapatmış olarak saat 14 de kadar daimî encümen komisyon riyasetine vermiş olmaları, postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (7942/4374) 3—6656

EN EYİ VE UCUZ KÖMÜR SOBASI ALMAK İÇİN

Türk Ticaret Bankası A. Ş. Fabrikalarının

"SÖNMEZ„ markalı fevkalâde iktisadî sobalarını görmek lâzımdır.

Vilâyetlerden satış için yapılacak müracaatlara derhal cevap verilir.

Toptancı tüccara hususî iskonto yapılır.

Satış ve müracaat yeri: Gülzade Apartımanı altında Ticaret Türk Anonim Şirketi Merkezi

Yerli Mallar Pazarı, Memurlar Kooperatifi, Yeni Türk Hırdavat mağazası

KIŞLIK Odun ihtiyacınız için

Ticaret Türk Anonim şirketinin Çankırı Kapısındaki deposuna müracaat ediniz. Iki senelik kuru odunlar aşağıdaki fiyatlarla emrinize amâdedir.

CİNSİ	Kesilmiş Toptan	Kesilmiş Perakende	Kesilmemiş Toptan	Kesilmemiş Perakende	CİNSİ	Kesilmiş Toptan	Kesilmiş Perakende	Kesilmemiş Toptan	Kesilmemiş Perakende
Gurgen	2 00	2 25	1 90	2 20	Çam	1 75	2 00	1 70	1 75
Travers		2 25			Yonga	1 75	1 80		

Veresiye muamele ve topdan tücccar alışları için

Işıklarda Saylavlar sokağında Gülzade apartımanı altındaki şirket müdüriyetine. Telefon: 2338.

Perakende peşin mübayaat için doğruca depoya müracaat edilmesi. Telefon: 1958

Diş tabibi Hamdi Alagün - İhsan Çandır

Pazardan maada hergün diş tedavisi, çene rontkeni.
Yenişehir, Atatürk bulvarı Ercan Ap. No. 3
Anafartalar No. 101 Tel: 3232 Ev tel: 3109 3—6627

Dr. M. Şerif Korkut
Nöumne hastahanesi cerrahî şefi
Her gün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder.
Telefon: 1499
Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apart. No. 9 D. 5

Yarış ve ıslah encümeninden:

Hususî haraların yetiştirdiği safkan ve yarımkan İngiliz, tayları, arkasında ve karnında tayı ile damızlık kısraklar 12/ B. Kânun/937 pazar günü Ankara Hipodromunda müzayede ile satılacaktır. Daha evel görmek istiyenler Atlı Spora müracaat edebilirler. (4437) 3—6758

M. HALKACI
Fennî gözlük ve korsacı
Adliye caddesi kuyumcular karşısında No. 18

Reçeteye uygnu fennî surette her çeşit gözlükler dikkatle yapılır. Mütenevvî çerçeveler ve camlar bulunur. Tıbbî ve tuvalet korsaları, sütyenler ölçü üzerine çok temiz olarak yapılır. Lâstik varis çorapları bulunur ve sunî azâ yapılır. taşradaki müşterilerimeze kataloğ yollanarak alınacak şiparişler süratle gönderilir.

Fiatlarımız rekabet kabul etmiyecek derecede ucuzdur. Başka yerden almadan evvel bir defa mağazamıza uğramak ve mallarımızı görmek faidelidir. 3—6685

REÇETELERİNİZİ
(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilaçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Ulus, Halk sineması sırasında. Tel: 2018 2-5517

Cebeci hastanesi dahilî hastalıklar mütehassısı
Doktor Zeki Hakkı Pamir
Hastalarını her gün saat 14 den sonra Himayei Etfal apartımanında 4. numarada kabul eder. Telefon: 2357

Serveti fünun 1891 UYANIŞ Serveti fünun 1891
Başyazarı: A. İhsan Tokgöz
47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Senelik obane 10 lira, Sayısı 20 kuruş

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR
Ticarethanesi mamulâtı halis ve nefisdir
ALİ MUHİDDİN
Teminatı da HACI BEKİR Firmasıdır
Kaymaklı lokum, Kestane şekeri, Halis şekerden mamul fıstıklı tahin helvası, nefis fevkalâde çikolata ve lüks ambalajlı karamelalar. Her gün taze olarak sayın müşterilerimizin emirlerine hazır bulundurulur. Bankalar caddesi Tel: 3729 3—6686

Rêve d'or
BİR BAYANIN AŞK VE GÜZELLİK RÜYAS

ESANS, LOSYON
PUDRA, SABUN
L.T. PIVER PARIS
PARFÜMÖRİ L.T. PİVER İstanbul Şubesi.
Osman Bey, Ahmet Bey sokak No. 56 İSTANBUL

DAKTİLO KURSU
42 inci DEVRE
42 nci devre 1. İlkkânun. 937 de başlar.
En son kayıt 7. İlkkânun. 937 de biter
Tahsil aranmaksızın herkes alınır.
Mezunlara (2) ayda DİPLOMA verilir.
Kınacı Han No. 7 Tel: 3714

Sayın müşterilerimize
Meşhur Şehzadebaşı şekercisi Osman Nurinin mağazasında Bayram münasebetiyle büyük tenzilât

CİNSİ	FİATI
Akide şekeri sade sakızlı güllü lokumlar	50
Bayram şekeri elvan	80
Fındıklı lokum	100
Şam fıstıklı, hindistan cevizli, bademli kaymaklı lokumlar	120
Halis bademden mamul ezmeler	120
Nefis kestane şekeri	120
Fundan çikolat, çifte kavrulmuş badem şekeri	140
Her nevi meyva şekerlemeleri vişne likörlü çikolata	160

Bütün mallarda tenzilât yapılmıştır.
Siparişler alınır hiç bir yerde şubesi yoktur.
Bankalar Caddesi Numara 43 Tel. 3277

NEFİS ÜZÜMLER — İZMİRDE ÜZÜM KURUMU TARAFINDAN İŞLENMİŞTİR

Hiç tereddüde düşmeden satın alabilirsiniz!..

Türkiye İş ve Ziraat Bankaları Üzüm Kurumu markasını dünyanın her yerinde nefaset, güzellik ve temizlik garantisi olarak tanıtmıştır. Üzümü her mevsimde her zaman yiyebilirsiniz. Üzüm her yaştaki insanlar için eşsiz bir gıdadır. Bilhassa çocuklarınıza üzüm yedirmeği kat'iyyen ihmal etmeyiniz. Üzüm Vitamin komprimesidir.

Ankara umumî acentamız Memurlar Kooperatifidir.

Telgraf adresi: TARIŞ - IZMIR. Posta kutusu: 53 Telefon: 2017 - 2018

Her vilâyette acente arıyoruz, isteyenler müracaat edebilirler

Türkiye İş ve Ziraat Bankaları ÜZÜM KURUMU Limited Şirketi 3—6604 - 3

ANKARA PALAS
PAVİYONDA
Hep yeni artistler

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE
Meşhur rejisör ABEL GAGNE'nin büyük şaheseri
BEETHOVEN
Hissî bir mevzu ve çok nefis musiki parçalarile bezenmiş senenin en büyük musiki şaheseri
Baş rollerde: Harry Baur - Jany Holt
Ayrıca : Dünya haberleri
Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6, 45. Gece 9 da
Numaralı yerlerinizi gündüzden alınız

BU GECE
Mevsimin en büyük macera ve sergüzeşt şaheserlerinden
ÖLÜM GÖLGESİ
Baş rollerde:
Bruce Cabot - Joseph Galleux
Ayrıca: Dünya Haberleri
Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30. Gece. 9 da
HALK MATİNESİ: 12,15 de.
ŞUBERTİN AŞKI

938 PHILCO radyoları geldi
Merkezi: Halil Naci Mıhçıoğlu Anafartalar caddesi Tel. 1230
Şube: Bankalar caddesi Tel. 2619